

VAASAN YLIOPISTO
FILOSOFINEN TIEDEKUNTA

Laura Inkeri

SUOMALAISTEN ESPANJAAN MUUTTO JA YHTEISÖLLISYYS
ESPANJASSA

Case: Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset

Aluetieteen
pro gradu -tutkielma

VAASA 2011

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
KUVIO-, TAULUKKO- JA KARTTALUETTELO	3
TIIVISTELMÄ	5
1. JOHDANTO	7
1.1. Tutkimuksen tarkoitus ja aineisto	7
1.2. Tutkimuksen rakenne	8
1.3. Pääkäsitteet	9
1.3.1. Muuttoliike- ja siirtolaisuuskäsite	9
1.3.2. Kausisiirtolaisuus	10
1.3.3. Yhteisö ja yhteisöllisyys	11
1.3.4. Facebook	12
2. MUUTTOLIIKETUTKIMUS JA TYÖNTÖ-VETO -MALLI	14
2.1. Yleistä muuttoliiketutkimuksesta ja muuttoliiketeorioista	14
2.2. Työntö-veto -malli Espanjaan muuton taustateorianana	15
3. SUOMALAISTEN SIIRTOLAISUUS ESPANJAAN	17
3.1. Suomalaisten siirtolaisuus	17
3.2. Matkustaminen ja turismi taustatekijöinä suomalaisten muuttohaluille Espanjaan	17
3.3. Suomalaisten siirtolaisten virta Espanjaan	19
3.4. Suomalaissiirtolaisten keskittymät Espanjassa	20
4. TUTKIMUKSIA ESPANJANSUOMALAISISTA	22
4.1. Helppikankaan ja Hiltusen tutkimus	22
4.2. Kariston tutkimus	28
4.3. Suikki-Honkasen tutkimus	35
4.4. Johtopäätökset aiemmista tutkimuksista	38

5. FACEBOOKIA KÄYTTÄVÄT ESPANJANSUOMALAISET:	41
KYSELY JA ANALYYSI	
5.1. Aineisto ja menetelmät	41
5.2. Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset	43
5.3. Muuton syyt ja kokemukset	50
5.4. Suomalaisten yhteisöllisyys Espanjassa	54
5.5. Facebook ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyys	57
6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	60
6.1. Yhteenveto	60
6.2. Vertailu aikaisempiin tutkimuksiin	64
6.3. Metodinen pohdinta	70
6.3.1. Validiteetti	70
6.3.2. Reliabiliteetti	71
6.4. Johtopäätökset	72
LÄHDELUETTELO	75
LIITTEET	
LIITE 1. Facebook kutsukirje	78
LIITE 2. Kyselylomake	79

KUVIO-,TAULUKKO- JA KARTTALUETTELO

Kuvio 1. Työntö–veto-malli	16
Kuvio 2. Espanjansuomalaisten toimeentulo, %	23
Kuvio 3. Kariston tutkimukseen vuosi (1998) vastanneiden espanjansuomalaisten ikäjakauma	29
Kuvio 4. Facebookia käyttävien espanjansuomalaisten ikäjakauma	44
Kuvio 5. Facebookia käyttävien espanjansuomalaisten asumisen kesto kuukausissa vuoden aikana Espanjassa	47
Taulukko 1. Espanjassa asumisen säännöllisyys ikäryhmittäin, %	46
Taulukko 2. Vastaajien Espanjassa asuvien tuttavien kansalaisuus	55
Taulukko 3. Väittämiä espanjansuomalaisten yhteisöllisyydestä	56
Taulukko 4. Väittämiä Facebookista ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyydestä	59
Kartta 1. Espanja ja sen aurinko-matkailukohteet	21
Kartta 2. Costa del Sol	21
Kartta 3. Espanjan itsehallintoalueet.	49

VAASAN YLIOPISTO**Filosofinen tiedekunta**

Tekijä:	Laura Inkeri	
Pro gradu -tutkielma:	Suomalaisten Espanjaan muutto ja yhteisöllisyys Espanjassa Case: Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset	
Tutkinto:	Hallintotieteiden maisteri	
Oppiaine:	Aluetiede	
Ohjaaja:	Seija Virkkala	Sivumäärä: 86

TIIVISTELMÄ

Muuttoliike Suomesta Espanjaan on kasvanut 30 vuoden aikana Tutkimukseni käsittelee espanjansuomalaisten muuton syitä, muuttajien tyyppejä, yhteisöllisyyttä ja Facebook-yhteisöpalvelimen merkitystä yhteydenpidossa ja yhteisöllisyyden ylläpidossa. Tutkimusjoukoksi olen valinnut Facebook-yhteisöpalvelinta käyttäviä espanjansuomalaisia.

Tutkimukseeni liittyviä keskeisiä käsitteitä ovat muun muassa muuttoliike, siirtolaisuus, kausisiirtolaisuus, yhteisö ja facebook. Tutkimuksessani haen vastauksia kysymyksiin: Minkälaisia muuttajia ovat Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset? Mitkä ovat olleet heidän muuttonsa syyt ja siihen liittyneet kokemukset? Miten he kokevat espanjansuomalaisten yhteisöllisyyden, ja onko Facebook tukenut yhteisöllisyyttä?

Pohjateorianana käytin tutkimuksessani Everet Leen työntö-veto -mallia. Muut lähteet tutkimuksessani oli kolme aikaisempaa tutkimusta Espanjan suomalaisista. Kaikissa tutkimuksissa tuli ilmi, että muuttajat ovat olleet yleensä vanhempia eläkeikäisiä, jotka asuvat Espanjassa osan vuotta. Muuton syistä tärkeimpiä oli ilmasto ja terveys. Espanjansuomalaisten yhteisö nähdään tiiviinä, jopa tietynlaista eristäytymistä suomalaisten kesken oli huomattavissa.

Toteutin oman kyselytutkimukseni Facebookia käyttäville espanjansuomalaisille. Facebookia käytin apuna kohderyhmän tavoittamisessa. Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset olivat iältään nuoria, suuri osa asui Espanjassa vakituisesti. Muuton syitä olivat muun muassa ilmasto ja seikkailunhalu. Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset näkivät espanjansuomalaisten yhteisön tiiviinä, mutta eivät ole eristäytyneitä suhteessa paikallisiin Espanjalaisiin asukkaisiin. Facebookilla ei ole ollut suurta merkitystä vastaajien sopeutumiselle Espanjaan eikä se ollut myöskään kovin tärkeä yhteisöllisyyden ylläpitoväline espanjansuomalaisten välillä. Facebookilla oli kuitenkin merkitystä espanjansuomalaisilla yhteyksien pitämisessä Suomeen.

Tutkimukseni tulokset eroavat jonkin verran käsittelemistäni aikaisemmista espanjan suomalaisista tehdyistä tutkimuksista. Muuttajat olivat nuorempia, muuton syyt erosivat ja yhteisöllisyys oli löyhempää. On hyvin todennäköistä, että tutkimustulosten erot johtuvat siitä seikasta, että kyselyyni osallistuneet olivat huomattavasti nuorempia kuin aikaisemmissa tutkimuksissa. Vaikka Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset eivät edustaneet yleisintä Espanjaan muuttaneiden ryhmää eli eläkeläisiä, tulokset antavat kuitenkin uutta näkökulmaa Espanjaan muutolle.

AVAINSANAT: Muuttoliike, siirtolaisuus, yhteisöllisyys, facebook

1. JOHDANTO

Muuttoliike Suomesta Espanjaan on kasvanut 30 vuoden aikana. Espanjassa elävien suomalaisten määrästä ei ole tarkkoja tietoja, mutta arvioiden mukaan Espanjan lämmössä elelee noin 30 000 suomalaista. Osa suomalaisista muuttaa Espanjaan pysyvästi ja toiset taas osaksi vuotta. Osa muuttajista suosii niin sanottua ”talvehtimistä” eli he muuttavat aina talvisin Espanjaan. Espanjaan suuntautuukin tavallisen siirtolaisuuden lisäksi kausisiirtolaisuutta. Espanjaan muutto on tullut entistä helpommaksi Suomen liittyttyä Euroopan unioniin vuonna 1995. Suomalaisilla on Espanjassa monia paikallisyhteisöjä ja suomalaisten kanssakäyminen keskenään on paikoin hyvinkin tiivistä. Merkittävin suomaisväestö löytyy Aurinkorannikolta. Myös Costa Blancalla asuu tuhansia suomalaisia. Nykyisin yhteisöllisyyden ja yhteyksien ylläpitämiseen on tullut uusia apukeinoja, kuten esimerkiksi internetin yhteisöpalvelin Facebook. Tutkimuksessani käsitellään espanjansuomalaisten muuttajien tyyppejä, muuton syitä, yhteisöllisyyttä ja erityisesti Facebook yhteisöpalvelimen merkitystä yhteyden pidossa ja yhteisöllisyyden ylläpidossa. Tutkimusjoukoksi olen valinnut Facebook yhteisöpalvelinta käyttäviä espanjansuomalaisia.

1.1. Tutkimuksen tarkoitus ja aineisto

Tutkimuksen tarkoituksena on tutkia Espanjaan suuntautuvaa suomalaisten muuttoliikettä sekä tarkemmin suomalaisten Espanjaan muuton syitä, muuttajien tyyppejä, suomalaisten yhteisöllisyyttä Espanjassa ja lisäksi Facebook yhteisöpalvelimen vaikutusta yhteisöllisyyden ylläpitoon. Tutkimusjoukkona (case) on Facebookia käyttäviä espanjansuomalaisia, joille olen tehnyt kyselytutkimuksen. Kyselyn tarkoituksena on selvittää:

- 1) Minkälaisia muuttajia ovat Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset?
- 2) Mitkä ovat olleet heidän muuttonsa syyt ja siihen liittyneet kokemukset?
- 3) Miten he kokevat espanjansuomalaisten yhteisöllisyyden, ja onko Facebook tukenut yhteisöllisyyttä?

Tutkimustuloksiani Facebookia käyttävistä espanjansuomalaisista vertaan aikaisempiin tutkimuksiin mitä on tehty espanjansuomalaisten muuton syistä, muuttajien tyypeistä ja yhteisöllisyydestä. Tärkeimpinä lähteinä tutkimuksessani on kolme aikaisempaa tutkimusta Espanjan suomalaisista, ensimmäinen on Pirjo Helppikankaan ja Sirpa Hiltusen vuonna 1992 julkaisema tutkimus, toinen Antti Kariston julkaisema tutkimus vuodelta 2008 ja kolmas Katri Suikki-Honkasen julkaisema tutkimus vuodelta 1996. Lisäksi käytän pohjateorianaan Everet Leen työntö-veto -mallia ja vertaan tutkimustuloksia siihen.

Tutkimukseni koostuu kirjallisesta aineistosta ja aikaisemmista tutkimuksista sekä espanjan suomalaisille Facebook-käyttäjille tekemästäni lomakekyselystä ja siitä saaduista tuloksista. Kyselytutkimuksessa käytän apuna yhteisöpalvelin Facebookia. Kohderyhmäni on Facebookia käyttävät Espanjan suomalaiset. Kohderyhmän olen löytänyt espanjansuomalaisten Facebookiin perustamien yhteisösivustojen kautta. Espanjansuomalaisilla on useita Facebook-yhteisöjä kuten esimerkiksi Katalonian suomalaiset ja Kanarian suomalaiset. Yhteisöjen avulla olen saanut suoran yhteyden niiden jäseniin tietokoneella.

1.2. Tutkimuksen rakenne

Tutkimuksen alussa tarkastelen keskeisimpiä käsitteitä kuten muuttoliikettä, siirtolaisuutta, kausisiirtolaisuutta, yhteisöllisyyttä ja Facebookia. Tämän jälkeen kerron Suomesta suuntautuneesta siirtolaisuudesta, jonka jälkeen käsittelen suomalaisten siirtolaisuutta Espanjaan. Tarkastelen myös suomalaisten turismia Espanjaan, koska sitä voidaan pitää taustana suomalaisten espanjansiirtolaisuudelle. Käyn läpi Espanjaan suuntautuvaa siirtolaisuutta yleisesti ja esittelen suomalaisten siirtolaisten keskittymät Espanjassa. Käsittelen työssäni muuttoliiketeorioita, joista pohjateoriaksi olen valinnut Everett Leen työntö-veto -mallin. Tämän jälkeen esittelen aikaisempia tutkimustuloksia espanjansuomalaisten muuttajien tyypeistä, muuton syistä ja heidän yhteisöllisyydestään Espanjassa. Taustoituksen ja teoriatarkastelun jälkeen tarkastelen oman kyselyni tulokset. Case-tutkimukseni kohteena oli Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset. Vastausten perusteella tarkastelen minkälaisia muuttajia vastanneet ovat. Kysyn tutkit-

tavilta muuton syistä ja kokemuksista ja miten he kokevat espanjansuomalaisten yhteisöllisyyden, ja onko Facebook tukenut tätä. Esitän luvussa 6 tutkimustulokset ja vertaan niitä aikaisempiin espanjansuomalaisista tehtyihin tutkimuksiin. Lopuksi pohdin tutkimukseni reliabiliteettia ja validiteettia sekä esitän johtopäätöksiä.

1.3. Pääkäsitteet

1.3.1. Muuttoliike ja siirtolaisuus

Yhteiskuntien sosiaalinen ja taloudellinen muutos aikaansaavat muuttoliikkeitä. Muuttoliikkeet myös vaikuttavat yhteiskuntien sosiaaliseen ja taloudelliseen muutokseen. Muuttoliikkeitä voi pitää sekä syy- että seurausilmiöinä. Yleisin syy muuttoliikkeille on lähtö- ja kohdealueiden välillä olevat hyvinvointierot. Muuttoliikkeet aiheuttavat kielten, etnisten ryhmien, kulttuurien ja valtioiden välisten rajojen heikkenemisen, mikä tuo haasteita yhteiskuntien perinteisyydelle ja autonomisuudelle. (Korkiasaari & Söderling 2007: 239.)

Pitkänen (2007: 346) määrittelee siirtolaisuuden (international migration) alueen ulkoinena muuttoliikkeenä, kun muutot tapahtuvat maan rajojen yli. Muuton suunnasta riippuen puhutaan lähtö- ja tulosiirtolaisuudesta tai vaihtoehtoisesti maasta- ja maahanmuutosta (emigration/immigration). Kun maasta aiemmin muuttaneet henkilöt palaavat puhutaan paluusiirtolaisuudesta (return migration). Siirtolainen (migrant) on henkilö, joka muuttaa pysyvästi asumaan toiseen maahan. Siirtolaisella tarkoitetaan sekä maahanmuuttajaa (immigrant) että maastamuuttajaa (emigrant). Kansainvälisissä tilastoissa siirtolainen on henkilö, joka muuttaa maasta ainakin vuodeksi ulkomaille. Monien maiden tilastoissa siirtolaiseksi määritellään kuitenkin myös henkilöt, jotka muuttavat maahan lyhyemmäksi ajaksi, kuten puoleksi vuodeksi tai kolmeksi kuukaudeksi.

Muuttoliikkeillä on yleisesti tarkoitettu kahden maan välillä tai maan sisällä tapahtuvia muuttoja. Siirtolaisuutta ja muuttoa on selitetty muun muassa sillä, että ihmiset muuttavat työpaikkojen perässä köyhemmiltä alueilta taloudellisesti vakavaraisimmille alueil-

le. Töiden perässä muutto ei kuitenkaan ole ainoa syy muuttamiselle. Monet ihmiset ovat paenneet maastaan sodan, konfliktien, vainojen, luonnonkatastrofien ja elinympäristön huononemisen takia. Tällainen siirtolaisuus voidaankin käsittää pakolaisuutena. Muuton syynä voi myös olla nälkä, toivo paremmasta elämästä, oman alueen heikot tulevaisuuden näkymät ja poliittiset mielipiteet. Länsimaissa on yleistä, että siirtolaiseksi lähdetään pelkästä seikkailun halusta tai esimerkiksi ilmastollisesti parempaan paikkaan eläkepäiviä viettämään. (Bruun 2009.)

Siirtolaisuutta voidaan tarkastella joko maastamuuttona tai maahanmuuttona. Olen keskittynyt tutkimaan siirtolaisuutta nimenomaan maastamuuton näkökulmasta. Maasta muuttaneilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka muuttavat yhtä vuotta pitemmäksi aikaa asumaan ulkomaille. Poikkeuksen muodostavat diplomaatit ja kehitys yhteistyössä toimivat (Tilastokeskus 2009).

1.3.2. Kausisiirtolaisuus

Kausisiirtolaisuus voidaan käsittää edestakaisena muuttoliikkeenä eri maiden välillä. Kyse on tavallaan kaksinapaisesta elämänmuodosta (Karisto 2008: 23). Suurin osa etelän aurinkorannikoille suuntautuvasta siirtolaisuudesta on kausiluonteista. On myös arveltu, että suuri osa vanhemman väestönsosan siirtolaisuudesta olisi kausisiirtolaisuutta. Kausisiirtolaisuudessa muutto keskittyy yleensä talvikauteen ja muuttajat kasautuvat usein muutamille harvoille alueille. Se suuntautuu pohjoisesta etelään ja on arvioitu, että kausisiirtolaisuus saattaa käsittää suurimman osan ”lumialueilta” ”aurinkoalueille” muutosta. Kausisiirtolaisuutta tutkittaessa ilmastolliset tekijät muuton syynä ovat korostuneet. Etelään muuttajista on käytetty usein englannin kielisessä kirjallisuudessa nimeä ”snowbirds”. Tätä vastanee jossain määrin Suomessa vakiintunut nimitys ”muuttolinut”. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 19–23.) Suomesta kausisiirtolaisuutta suuntautuu eniten Espanjaan ja pienemmässä mittakaavassa naapurimaa Portugaliin (Karisto & Leppälä 2008: 457).

1.3.3. Yhteisö ja yhteisöllisyys

Yhteisöä voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta. Lehtonen (1990) esittää kolme näkökulmaa yhteisön tarkasteluun. Yhteisöä voidaan tarkastella empiirisestä näkökulmasta, yhteiskuntapoliittisesta näkökulmasta ja teorianhistoriallisesta näkökulmasta. Silloin kun yhteisöä tarkastellaan empiirisen tutkimuksen näkökulmasta, se esitetään yleensä pienryhmänä, joka on ainutkertainen, ja se on ilmiönä pikemminkin yksittäistapaus ja marginaalinen kuin yleinen tai keskeinen. Toinen näkökulma yhteisöön on usein julkisuudessakin esiintyvä yhteiskuntapoliittinen näkökulma. Tässä näkökulmassa puhe ei ole enää vain jonkun tietyn pieniyhteisön toiminnasta vaan laaja-alaisemmista yhteiskuntapolitiikkaan ja –elämään liittyvistä ajatuksista. Yhteisö ja yhteisöllisyys voidaan käsittää yhteiskuntapoliittisena keinona. Yhteiskuntapoliittisessa näkökulmassa yhteisö muuttuu ongelmalliseksi kun tarkastelussa täytyy ottaa huomioon myös yhteiskunta yhteisön toimintaympäristönä. Kolmas näkökulma on teorianhistoriallinen näkökulma. Siinä yhteisöä ei pohdita ajankohtaisena aiheena kuten kahdessa edellisessä vaan teorianhistoriallisena ja käsitteellisenä ilmiönä.

Koska yhteisöä voidaan tarkastella eri näkökulmista, seurauksena on se, että yhteisöllä on käsitteenä eri merkityksiä. Yhteisö voi tarkoittaa aina ihmiskunnasta paria, kolmea ihmistä ja se voi ulottua maapallosta ruokakuntaan. Yhteisöjä voivat olla ihmiskunta, kristikunta, kansakunta, valtio yhteiskunta, eriväriset, -rotuiset, ja -kieliset ihmisryhmät sekä fyysisistä, alueellisista, aatteellisista suhteista koostuvat ihmisjoukot. Yhteisyyden perusteet voivat olla muun muassa taloudellisia, poliittisia tai alueellisia. Yhteisyys voi perustua esimerkiksi sukulaisuuteen, intresseihin, uskomuksiin, seurusteluun, harrastuksiin, maailmankatsomuksiin ja tunteisiin. (Lehtonen 1990: 15.)

Empiirisessä yhteisötutkimuksessa vakiintuneen käsitteellisen jaon mukaan yhteisö voidaan käsittää: 1) Alueellisesti rajattavissa olevana yksikkönä 2) Sosiaalisen vuorovaikutuksen yksikkönä 3) Yhteenkuuluvuuden tunteiden ja muiden symbolista yhteisyyttä osoittavien ilmiöiden yksikkönä (Lehtonen 1990: 17).

Yhteisön jäsenillä täytyy olla yleisesti jotain yhteistä. Yhteisyys voi tulla esiin joko toimintana tai tunteina. Yhteisyydessä voidaan erottaa kaksi yhteisyyden kehitysprosessia. Yhteisyyden kehityttyä vuorovaikutuksessa ja jäsenten ryhmäidentiteetin muotouduttua konkreettisen toiminnan seurauksena tuloksena voi olla *toiminnallinen yhteisö*. Yhteisyys voi myös syntyä tietoisuudessa vahvistuvana yhteenkuuluvuuden tunteena, jonka myötä kehittyy *symbolista yhteisyyttä*. Nämä kaksi kehityssuuntaa voivat myös vahvistaa toisiaan. (Lehtonen 1990: 23–24.) *Symbolinen yhteisyys* voi olla alkuperältään kulttuurista, jolloin se on syntynyt ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa tai se voi olla ideologista. Yksi esimerkki ideologisesta yhteisyydestä voi olla ulkomailla olevan suomalaisryhmän tunnus ”me suomalaiset”. (Lehtonen 1990: 27–28.)

1.3.4. Facebook

Facebook perustettiin vuonna 2004. Sen perustaja oli Harvardin yliopiston opiskelija Mark Zuckerberg. Hänen kanssaan sivustoa olivat perustamassa myös Eduardo Saverin, Dustin Moskovitz ja Chris Hugnes. (Carlson 2010.) Facebook oli aluksi vain Harvardin yliopiston opiskelijoille suunnattu ”kuka on kukin” sivusto. Myöhemmin sivusto laajeni muiden yliopistojen opiskelijoiden käyttöön. Facebook laajeni vuonna 2005 suuryritysten työntekijöiden ja lukiolaisten käyttöön. Lopulta se avattiin kaikkien käyttöön. (Boyd & Ellison 2007.) Suomeen Facebook tuli alkuvuodesta 2006, mutta mediassa se nousi esille vasta 2007 (Pyykkönen 2008). Suomenkielisen käyttöliittymän Facebook tarjosi vuonna 2008 (Lehto 2008).

Facebook on internetissä toimiva yhteisöllinen sovellus. Facebookissa käyttäjä voi verkostoitua, hankkia uusia ystäviä, sekä pitää yhteyttä vanhoihin ystäviin ja luoda sosiaalisia kontakteja. Käyttäjä voi luoda Facebookissa oman profiilisivuston, johon hän voi liittää listan ystävistään kyseisessä järjestelmässä. Facebook tarjoaa käyttäjälleen monenlaisia tapoja viestiä toisten käyttäjien tai ystävien kanssa. Näitä tapoja viestiä ovat muun muassa kavereiden ja muiden käyttäjien kuvien kommentointi, kavereiden seinille kommentointi tai suora chat - keskustelu samanaikaisesti kirjautuneiden kavereiden kanssa. Facebook tarjoaa myös toimintoja, joilla voi jakaa sisältöjä, kuvamateriaalia ja videoita ystävien kesken. Facebookista voi käyttää monenlaisia nimityksiä kuten sosiaa-

linen media, sosiaalinen verkostosivusto, vertaisverkko tai nettiyhteisö. Nämä nimitykset kuvaavat samaa asiaa eri näkökulmista katsottuna. (Pyykkönen 2008: 2–3.)

Facebookissa on mahdollista luoda myös ryhmiä tai tavallaan jonkinlaisia Facebook-yhteisöjä samanlaisista asioista pitävälle ihmisille. Tällaisia ryhmiä ovat muun muassa faniryhmät, eli esimerkiksi tietyn laulajan, bändin tai näyttelijän ihailuun perustetut ryhmät. Ryhmiä on myös eri yrityksillä, yhdistyksillä, seuroilla tai paikkakunnilla. Jotkut ryhmät voivat olla hyvin provosoivia, yksinkertaisia tai sisäpiirivitsejä.

Facebookin ryhmäsivustoilla voi yleensä julkaista kuvia ja tietoja ryhmän ajamaan asiaan liittyen. Ryhmällä on yleensä myös seinä, johon ryhmään kuuluvat voivat kirjoittaa kommentteja toisilleen tai ryhmälle. Ryhmäsivun voi luoda kuka tahansa käyttäjä, ja sen voi perustaa millä tahansa nimellä tai ajamaan melkein mitä tahansa asiaa. Ryhmän perustaja voi päättää onko hänen perustamansa ryhmä suljettu/rajattu vai julkinen. Suljetulla ryhmällä tarkoitetaan sitä, että vain tietyt ihmiset saavat liittyä ryhmään tai, että liittyjällä pitää olla ryhmän perustajan lupa. Julkisiin ryhmiin voi liittyä heti, mutta rajattuihin yhteisöihin on lähetettävä pyyntö, jonka sivuston ylläpitäjä joko hyväksyy tai ei hyväksy.

2. MUUTTOLIIKETUTKIMUS JA TYÖNTÖ-VETO –MALLI

2.1. Yleistä muuttoliiketutkimuksesta ja muuttoliiketeorioista

Muuttoliikkeitä on tutkittu monilla eri tieteenaloilla: antropologiassa, väestötieteessä, historiassa, maantieteessä, politiikassa, psykologiassa, sosiologiassa, taloustieteessä, sekä tietysti myös aluetieteessä. Muuttoliiketeorioita voi tarkastella monelta eri tasolta tai erilaisista ajallisista näkökulmista. Näistä syistä muuttoliikeilmiötä ei voi tiivistää yhden teorian alle. Varhaisimpia muuttoliiketutkijoita oli E.G. Ravenstein. Hänellä oli käytössään 1880-luvulla tilastoja silloisista maan sisällä tapahtuneista muuttoliikkeistä. Hän kehitti lakeja, jotka koskivat muuttoliikettä. Lakeja oli yksitoista. Monet näistä laeista pätevät vielä nykyäänkin. (Korkiasaari & Söderling 2007: 244.)

Muuttoliiketutkimus on perinteisesti keskittynyt muuttoliikkeitten valikoivuuteen, suuntautumisiin, syihin ja seurauksiin. Muuttoliiketeoriat ovat painottuneet ilmiön syiden tarkasteluun, mutta lisäksi niissä on myös vastattu muuttojen suuntautumista ja muuttajien valikoitumista koskeviin kysymyksiin. Muuttoliikeilmiön seurauksia on myös tarkasteltu muiden tutkimusalueiden teorioiden pohjalta, mutta niitä ei voi laskea varsinaisiksi muuttoliiketeorioiksi. Esimerkiksi muuttoliikkeistä aiheutuneita yhteiskunnallisia seurauksia on tarkasteltu taloustieteellisten teorioiden pohjalta. Muuttoliike on ollut tutkimuksissa mukana vain yhtenä tekijänä. Muuttoliikkeen yksilövaikutuksia on tutkittu muun muassa identiteetti-, akkulturaatio-, stressi- ja kielenoppimisteorioiden avulla. Muuttoliikkeiden syitä voi tarkastella yksityisen ihmisen ja yhteiskunnan näkökulmasta. (Korkiasaari & Söderling 2007: 244.)

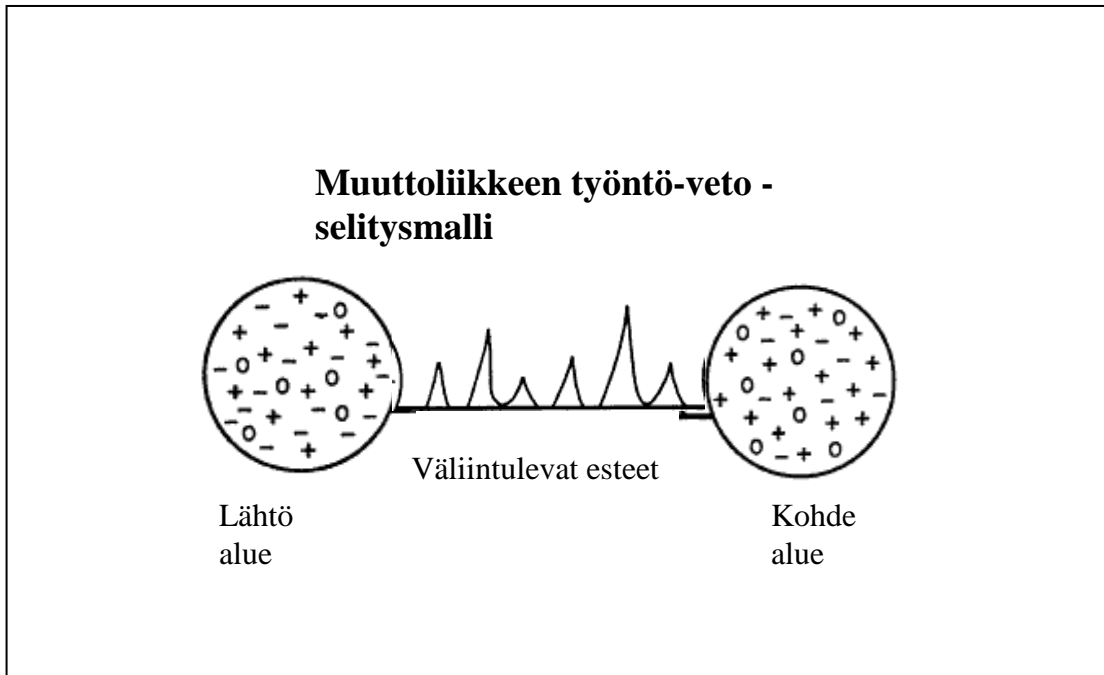
Useiden muuttoliiketeorioiden lähtökohtana on ollut ihmisten tarpeet ja hyvinvointi. Muutto on koettu yhdeksi keinoksi, jolla ihminen pyrkii parantamaan hyvinvointiaan. Koska tarpeita on vaikea mitata, tutkimuskohteena ovat usein olleet toimintaresurssit, joiden avulla ihmiset pystyvät tarpeensa tyydyttämään. Tätä resurssinäkökulmaa onkin sovellettu esimerkiksi inhimillisen ja sosiaalisen pääoman teorioissa. Yksi suosituista yksilötason maassamuuttotutkimusten selitysprusteista on ollut elinvaiheajattelu tai elämänkulunäkökulma. (Korkiasaari & Söderling 2007: 244–245.)

Muuttoilmiötä on useasti selitetty Leen kehittämällä työntö-veto-mallilla. Sitä voidaan käyttää sekä yksilöiden että rakenteellisten ilmiöiden tarkastelussa. Sitä ei voida pitää varsinaisena teoriana, vaan se on pikemmin yksinkertainen selitysmalli (Korkiasaari & Söderling 2007: 246).

Tämän Leen selitysmallin pohjalta aion työssäni tarkastella Espanjaan muuton syitä. Valitsin Leen mallin, koska se mielestäni soveltuu parhaiten tutkimuskysymyksen tarkastelun pohjamalliksi. Muut teoriat eivät sovellu niin hyvin aiheeseeni, eivätkä selitä yhtä hyvin suomalaisten maastamuuttoa Espanjaan. Suomalaisten Espanjaan muutto ei ole luonteeltaan samanlaista, kuin Suomen aikaisempi lähtömuutto mm. Ruotsiin ja Amerikkaan. Suurin osa muuttoteorioista selittää muuttoliikettä taloudellisilla syillä, maiden maantieteellisen läheisyydellä tai esimerkiksi maiden hyvinvointieroilla. Nämä teoriat eivät sovellu selittämään suomalaisten maahanmuuttoa Espanjaan. Ainoa teoria, jonka voin ajatella soveltuvan asian tarkastelemiseen, on Leen työntö-veto -malli.

2.2. Työntö-veto -malli Espanjaan muuton taustateoriana

Sosiologi Everet. S. Lee julkaisi vuonna 1966 artikkelin *A Theory of Migration*. Artikkelissaan hän pyrki selittämään siirtolaisuutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Leen mukaan tekijät, jotka vaikuttavat muuttopäätökseen tai muuton prosessiin voidaan jakaa neljään tekijään: 1. lähtöalueella vaikuttaviin tekijöihin, 2. kohdealueella vaikuttaviin tekijöihin, 3. väliin tuleviin esteisiin ja 4. yksilöllisiin tekijöihin. Jokaisella alueella on lukemattomia tekijöitä, jotka pitävät ihmisiä alueella, tai houkuttelevat ihmisiä alueelle. Toiset tekijät taas työntävät ihmisiä alueelta ja vaikuttavat negatiivisesti. Nämä näkyvät kuviossa + tekijöinä ja – tekijöinä (kuvio 1). Lisäksi on neutraaleja tekijöitä 0, jotka eivät vaikuta ihmisten muuttopäätöksiin. Joillakin näistä tekijöistä on ihmisiin samanlainen vaikutus, ja joillain erilainen. Esimerkiksi yhdelle ihmiselle negatiivinen asia voi olla toiselle positiivinen. Lee käyttää esimerkkinä tiheää kouluverkostoa, joka on positiivinen tekijä monille pienten lasten perheille, kun taas lapsettomalle talonmistajalle negatiivinen tekijä verojen vuoksi. Lämmin ilmasto taas on vetävä tekijä suurimmalle osalle ihmisistä ja kylmä ilmasto työntävä tekijä. (Lee 1966: 50.)

Kuvio.1 Työntö–veto –malli (Lee 1966:50).

Muuttaminen käsitetään valintatilanteeksi, jossa muuttopäätös tapahtuu vertailemalla alueiden myönteisiä ja kielteisiä tekijöitä toisiinsa. Eri ihmiset painottavat näitä tekijöitä eri lailla, omien kokemusten, arvojen ja asenteidensa mukaan. Myös monet muut yksilölliset tekijät, kuten älykkyys, ympäristön arvostukset, terveydentila ja henkilökohtaiset kontaktit vaikuttavat siihen, ettei päätös aina perustu pelkästään työntö- ja vetotekijöiden vertailuun. Päätökseen voivat vaikuttaa myös väliintulevat esteet, kuten pitkä välimatka, muuttoreajoitukset, taloudelliset kustannukset, kieli- ja kulttuurierot. (Lee 1966: 47–51.)

3. SUOMALAISTEN SIIRTOLAISUUS ESPANJAAN

3.1. Suomalaisten siirtolaisuus

Siirtolaisuus on usein koettu lopullisena ratkaisuna, joka on yleensä johtunut taloudellisista syistä. Muuttajille on ollut yhteistä vähäinen koulutus ja ammattitaito. Viime vuosina tämä kehitys on muuttunut. Ammatti- ja kielitaidottomien siirtolaisten on vaikea saada ulkomailta töitä. Myös Suomen talouskehitys ja elintason paraneminen on vähentänyt maastamuuttoa. Siirtolaisuus ja maastamuutto ovat saaneet uusia piirteitä. Nykyään muuttajat ovat usein pitkälle koulutettua väestöä, jotka lähtevät maailmalle aluksi vain määräajaksi. Lähdön motiivit ovat vuosien kuluessa muuttuneet. Nykyään menään ulkomaille opiskelun, urakehityksen, kielitaidon parantamisen, elämäkokemusten hankkimisen ja ihmissuhteiden vuoksi. Nämä syyt ovat ohittaneet pelkästään toimeentuloon liittyvät motiivit. Yhä enemmän on myös yleistynyt kausisiirtolaisuus, jota käsiteltiin aiemmassa luvussa. (Korkiasaari & Söderling 2007: 259–260.)

Suomesta on muuttanut viimeisen sadan vuoden aikana yli miljoona suomalaista ulkomaille. Noin kolmasosa muuttaneista on lähtenyt ennen toista maailmansotaa. Siirtolaisuudessa on tähän mennessä ollut kaksi päävirtaa: ennen toista maailmansotaa muutettiin pääasiassa Pohjois-Amerikkaan, ja sodan jälkeen melkein 80 prosenttia muutosta on suuntautunut Ruotsiin. Ruotsiin muutto oli huipussaan vuosina 1969–1970. Sittemmin Ruotsiin muuttavien osuus on vähentynyt. (Korkiasaari & Söderling 2007: 255,257.)

3.2. Matkustaminen ja turismi taustatekijöinä suomalaisten muuttohaluille Espanjaan

Talviasumista Espanjassa ei voi pitää turismina. Turismi on kuitenkin yksi kausimuuton taustatekijöistä. Seuraavassa käyn läpi yleisesti suomalaisten turismia Espanjaan, ja sen vaikutusta Espanjaan suuntautuvaan kausisiirtolaisuuteen.

Ensimmäinen suomalainen seuramatka tehtiin 1956, kun Karhumäki Oy lennätti turisteja Kanarian saarille. Myöhemmin saman vuosikymmenen lopulla seuramatkoja alettiin

tehdä myös Torremolinosiin (Aurinkorannikolle) ja Mallorcalle (ks. kartat 1 ja 2). Suomalaisten suosituimmat matkakohteet ennen 1960-luvun puoliväliä olivat Espanjassa sijaitsevat Aurinkorannikon Malaga sekä Mallorca. Seuraavina vuosikymmeninä elintason nouseminen, lentoliikenteen kehitys ja halventuneet hinnat saivat aikaan sen, että matkoista tuli koko kansan huvia. (Karisto 2008: 20; Suikki-Honkanen 1996: 8.)

Vaikka matkailu on yleistynyt koko ajan, siinä voidaan huomata kausivaihteluita johtuen kansantaloudellisista vaihteluista. Esimerkiksi laman aikana matkustajamäärät laskivat. Suomalaisten matkailussa on erotettavissa kaksi voimakkaan kasvun aikaa: ensimmäinen 1960-luvun lopulta 1970-luvun loppuun ja toinen 1980 ja 1990-luvun taitteessa. Espanjan matkailun huippu osui 1990-luvun alkuun, jolloin Espanjassa vieraili tilauslennolla 400 000 matkustajaa vuosittain. Vuosi 1995 oli laman vuoksi Espanjan matkailun aallonpohja. Silloin vain 100 000 ihmistä matkusti sinne tilauslennolla. 2000-luvulla matkustajamäärät ovat taas nousseet lähelle 300 000 matkustajaa vuosittain. (Karisto 2008: 22.)

Espanjan suosio matkakohteena perustuu siihen, että massaturismin nousun alkuajoista 1950-luvulta lähtien Espanja käytti suuria summia matkailuelinkeinon kehittämiseen. Matkakohteista tehtiin valtion avuin edullisia, mikä edisti massaturismin kehitystä. Matkailuyrityksiä avustettiin, lentoliikennepalveluja ja tieverkostoa parannettiin. Espanjan suosiota lisäsivät myös halvat hinnat, pitkä rantaviiva, hyvä ilmasto ja läheinen sijainti Euroopan teollisuuskeskuksiin. Espanja nousi kolmessa vuosikymmenessä 1950–1980 massaturismin huippumaaksi. 16 % eurooppalaisten tekemistä lomamatkoista suuntautui vuonna 1989 Espanjaan. Samoihin aikoihin Espanja oli myös suomalaismatkailijoiden kärkimaa. Vielä 2000-luvulla Espanja on säilyttänyt suosionsa yhtenä suomalaisten suosituimmista matkailumaista. (Suikki-Honkanen 1996: 8–9.)

Monet nykyisistä suomalaisista Espanjan kausisiirtolaisista ja talviasukkaista ovat sitä ikäpolvea, joka innostui matkailusta ensimmäisen kasvuvaiheen aikana, ja joille Espanjasta muotoutui suosikkilomakohde. Talviasuminen on siis yksi massamatkailun aikaansaannoksista. Kausiasumista voidaan pitää yhtenä matkailusta eriytyneistä muodoista. (Karisto 2008: 23.)

3.3. Suomalaisien siirtolaisten virta Espanjaan

Espanjassa asui 1980-luvun puolivälissä arviolta 7000–8000 suomalaista (Korkiasaari 1989). Suomi-Espanja -Seuran asiantuntija arvioi järjestön internetsivujen kysymyspaltilla, että suomalaisia asuisi osan aikaa tai pysyvästi Espanjassa noin 20 000–30 000. Espanjan suurlähetystön epävirallisen arvion mukaan luku on jopa 40 000. Osa näistä asuu maassa vain syksystä kevääseen ja palaa kesäksi Suomeen. Virallisten väestötilastojen mukaan Espanjassa asuu noin 5000 Suomen kansalaista. (Suomi-Espanja Seura ry 2006.)

Suomalaisten Espanjaan muuttamista voidaan pitää joukkoliikkeen kaltaisena ilmiönä. Muuttoliikkeenä se on uudenlaista. Ennen suomalaiset ovat muuttaneet työn perässä, esimerkiksi Amerikkaan ja Ruotsiin suuntautuneiden muuttojen aikana (Karisto 2000: 7). Muuttajat ovat olleet nuoria tai korkeintaan keski-ikäisiä ja usein miehiä. Espanjaan suuntautuvassa muuttoliikkeessä muuttajat ovat suurelta osin eläkeikäisiä. Espanjaan muuttamista voidaan aikaisempiin muuttoihin verrattuna pikemminkin pitää työn jälkeiseen kulutukseen kuuluvana ilmiönä kuin työhön ja tuotantoon liittyvänä ilmiönä. Myös muuttajien status eroaa entisaikojen siirtolaisista ja vierastyöläisistä. Espanjaan muuton yhteydessä maastamuutto ja siirtolaisuus eivät enää esiinny sanan vanhassa merkityksessä, vaan puhutaankin edestakaisesta muuttoliikkeestä, kausisiirtolaisuudesta, kaksinaipaisesta elämänmuodosta. Kun ennen asuttiin joko Suomessa tai muutettiin pysyvästi muuhun maahan, nyt eletään sekä että -muotoista elämää. Suomen ja Espanjan välillä aika jaetaan kummankin kesken, ja kummastakin maasta halutaan kokea parhaat puolet. (Karisto 2008: 23.)

Vuonna 1987 jopa 80 % Suomen Pankilta anotuista ulkomaisen asunnon hankkimisiin tarvituista luvista haettiin asuntoon Espanjassa. Tämän jälkeen lupien hakeminen muuttui niin, ettei alle miljoonan markan ostoihin tarvinnut lupia. (Suikki-Honkanen 1996: 9.) EU:n ja rahaliiton myötä Suomen Pankin merkitys on vähentynyt.

Useimmilla Espanjaan muuttaneilla suomalaisilla on asunto sekä Suomessa että Espanjassa. Espanjassa asutaan yleensä talvikaudet. Tätä kutsutaan kausi- ja eläkesiirtolaisu-

deksi. 1970-luvun alusta alkaen erityisesti eläkesiirtolaisuus on kasvanut voimakkaasti. (Suikki-Honkanen 1996: 9.)

3.4. Suomalaisiirtolaisten keskittymät Espanjassa

Espanjan Aurinkorannikko (Costa del Sol) sijaitsee Espanjan eteläosassa, Andalusian maakunnassa (kartta 1). Se on noin puolitoistasataa kilometriä pitkä rantakaistale Malagan kaupungin kahden puolen (kartta 2). Alueella asuu arviolta 10 000 suomalaista. Costa del Sol on tunnettu myös muiden maiden eläkeläisten keskuudessa. Alueella asuu paljon brittejä, skandinaaveja ja saksalaisia. Valkoisella rannikolla (Costa Blanca) Torreviejan kaupungin tienoilla, suunnilleen 500 kilometriä pohjoisempaan asuu suomalaisia talviasukkaita noin kolmientuhatta. (Karisto 2000: 7.) Myös Kanarian saarilla ja Mallorcalla on suomalaisia talviasukkaita tuhatmäärin (Karisto 2008: 10).

Andalusian ilmastoa on kautta aikojen sanottu paratiisimaiseksi. Jo muinaiset roomalaiset pitivät sen ilmastoa tervehdyttävänä. Roomalaisten ajalta on löydetty mm. kylpylälaitos. Andalusian vetovoiman ei koeta perustuvan pelkästään ilmastoon, vaan myös monikerroksinen kulttuuri on sen vetovoimatekijä. Andalusiassa on useampien vuosisatojen ajan vallinnut monikulttuurinen ilmapiiri juontaen juurensa jo vuodesta 711, josta lähtien arabit ja berberit hallitsivat aluetta vuoteen 1492 saakka. Tämän jälkeen alueelle on virrannut yhä uusia kulttuureja ja ulkomaalaisia. Andalusiassa vallitseekin kulttuurinen pluralismi. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 2.)

Kartta 1. Espanja ja sen aurinkomatkailukohteet (Flights.eu 2009).

Kartta 2. Costa del Sol (Tourismmaps 2009).

4. TUTKIMUKSIA ESPANJANSUOMALAISISTA

Olen tutkinut suomalaisten Espanjaan muuttojen syitä, muuttajien tyyppejä ja yhteisöllisyyttä aikaisemman tutkimuskirjallisuuden pohjalta. Ensiksi käsittelen muuton syitä, muuttajien tyyppejä ja yhteisöllisyyttä Helppikankaan ja Hiltusen (1992) Aurinkorannikon suomalaiset, julkaisun perusteella. Seuraavaksi tarkastelen samoja asioita Kariston (2008) tutkimuksen Satumaa Suomalaiseläkeläiset Espanjassa mukaan. Viimeisenä tarkastelen samoja asioita Suikki-Honkasen (1996) Los Pacos, Suomalaiskylä Espanjassa tutkimuksen mukaan. Lopuksi olen tehnyt yhteenvedon näistä aikaisemmista tutkimuksista ja niistä saaduista tuloksista.

4.1. Helppikankaan ja Hiltusen tutkimus

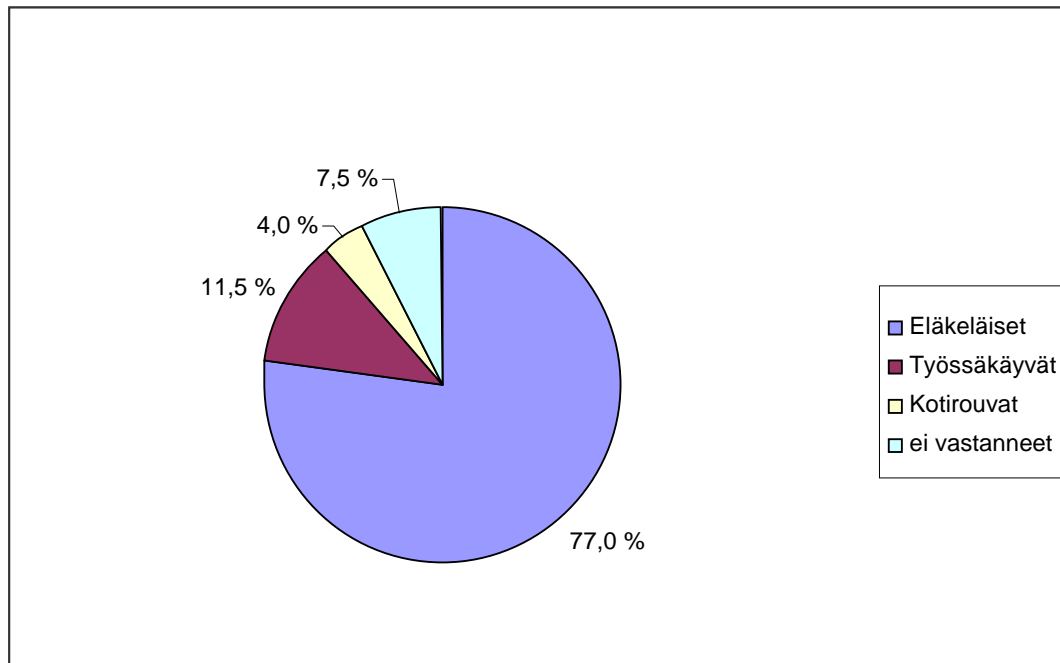
Helppikankaan ja Hiltusen (1992) tutkimus kohdistui Aurinkorannikon suomalaisiin, jossa espanjansuomalaisia asuu eniten. Tutkimuksen aineisto koostui kyselylomakeaineistoista, haastatteluista, asiantuntijahaastatteluista ja havainnoinnista (Helppikangas & Hiltunen 1992: 38).

Tutkimuksen kyselylomakeaineisto käsitti 257 henkilön antamat tiedot. Suurimman osan aineistosta tutkijat keräsivät joukkotilanteissa Espanjan Aurinkorannikolla. Kyselylomaketutkimuksen avulla haluttiin kerätä etupäässä demografisia ja sosioekonomisia tietoja yhteisöstä. Kyselylomakkeessa kysyttiin henkilökohtaisia taustatietoja. Lisäksi kysyttiin Espanjaan muuttamisen syytä sekä yhteisöllisyyteen liittyviä kysymyksiä. Kyselylomaketutkimuksen lisäksi tehtiin haastattelu 15 yksityishenkilölle. Osa haastateltavista saatiin kyselylomakeaineiston kautta ja osa tutkijoiden solmimien kontaktien avulla. Haastattelussa kysyttiin myös henkilöiden taustatietoja ja laajemmin muuton motiiveja. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 45, 56, liite1, liite 2.)

Kyselylomakeaineistossa korostui se, että suurin osa vastanneista oli ikääntyneitä. Yli 65-vuotiaita vastanneista oli 45 %, 61–65-vuotiaita oli 20 %, 56–60-vuotiaita 14 % ja

alle 56-vuotiaita ainoastaan 21 %. Alle 26-vuotiaita vastanneissa ei ollut lainkaan. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 47.)

Huomattava osa (77 %) kyselyyn vastanneista oli eläkeläisiä (kuvio 2), joista 50 % oli vanhuuseläkkeellä, 14 % erilaisilla varhaiseläkkeellä ja 13 % sairaseläkkeellä. Työssäkäyviä vastanneista oli 11,5 %. Espanjassa työskenteleviä oli suhteessa vähän, vain 6 %. Tutkijat selittivät tämän johtuvan osaksi siitä, että työlupia oli vaikea saada ja niiden hankkiminen oli aikaa vievää. Suomi ei vielä tuolloin kuulunut Euroopan unioniin. Nykyisin työlupien saanti Espanjaan on helpottunut. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 46–47.)

Kuvio 2. Espanjansuomalaisten toimeentulo, % (Helppikangas & Hiltunen 1992: 46–47).

Aurinkorannikolla yleisimpiä olivat tutkimuksen mukaan kahden hengen ruokakunnat, joita oli 60 %. Yksineläviä oli 30 % ja lapsiperheitä 10 %. Tutkimukseen osallistuneiden siviilisäätysten osuudet olivat seuraavat: avioliitto 72 %, avoliitto 7 %, leski 8 %, eronnut 7 % ja naimaton 4 %. Huomattavaa oli, että naimattomista ja leskistä yhtä lukuun ottamatta kaikki olivat naisia. Koko aineistossa naisten osuus oli 56 % ja miesten 44 %. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 47.)

Lomakkeessa kysyttiin myös asuinpaikkaa Suomessa ja Espanjassa. Kysymykseen vastasivat ne, joilla oli Espanjan asunnon lisäksi asunto Suomessa eli kausisiirtolaiset. Vastaajien kotipaikka sijaitsi Suomessa yleensä urbaanissa ympäristössä. Yli 10 000 asukaahan kaupungeista oli lähtöisin noin kaksi kolmasosaa vastaajista. Selvä enemmistö eli noin kolmannes oli helsinkiläisiä. Kun lähtijöiden alueita tarkasteltiin lääneittäin, neljä suurinta lääniä olivat (vanhan läänijaon mukaan) Uudenmaan lääni 40 %, Hämeen lääni 13,5 %, Turun ja Porin lääni 9 % ja Keski-Suomen lääni 6 %. Espanjassa vastaajista suurin osa (45 %) asui Fuengirolassa (sisältäen Girasolin ja Los Pacosin). Vastaajia oli myös Torremolinoksesta, Benalmedenasta, Nerjasta ja Malagasta. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 47–48.)

Tutkittaessa Espanjassa oleskelun määrää vuosittain, huomattiin, että suurin osa ihmisistä oli kausisiirtolaisia, jotka oleskelivat Espanjassa vain osan vuotta. Tutkijat käyttivät näistä kausisiirtolaisista myös nimitystä muuttolinnut, koska suurin osa heistä muuttaa Espanjaan syksyksi ja talveksi sekä palaa kevään ja kesän tullessa Suomeen. Suurin osa vastaajista (64 %) asui Espanjassa vuosittain 4–6 kuukautta. 8,5 % heistä asui 1–3 kuukautta, 10,5 % 7–9 kuukautta, 13 % 10–12 kuukautta ja vastaamatta jättäneiden osuus oli 4 %. Korkeintaan kuuden kuukauden oleskelua vuosittain selittävät todennäköisesti Espanjan aikaisemmat lakipykälät, jotka koskivat ulkomaalaisten maassa oleskelua. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 48–49.)

Pelkkä yleissivistävä koulutus (joka pitää sisällään kansakoulun, keskikoulun ja lukion) oli 49 % vastanneista. 23 % heistä oli käynyt ainoastaan kansakoulun, 22 % keskikoulun ja 4 % lukion. Keskiasteen ammattikoulutuksen oli saanut 30,5 % ja korkeakoulutuksen 18,5 %. Koulutusjakaumaa tarkasteltaessa on huomioitava, että suuri osa aineistosta (79 %) edusti 56–85-vuotiaiden ikäluokkaa. Heidän aikanaan koulutusmahdollisuudet olivat vähäisemmät kuin nykyään. Huomionarvoista on kuitenkin se, että korkeamman koulutuksen saaneita aineistossa oli yllättävän suuri määrä verrattuna väestön keskimääräiseen koulutukseen. Vuonna 1987 korkeamman asteen koulutuksen saaneita oli 8,7 % Suomen väestöstä, kun kyselylomakeaineistossa vastaava luku oli 18,5 %. Joukkoon mahtui muun muassa lääkäreitä, diplomi-insinöörejä, valtiotieteen lisensiaatti ja filosofian tohtori. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 52–53.)

Lomakekyselyssä kysyttiin myös vastaajien ammattia ja eläkeläisten osalta heidän entistä ammattiasemaansa. Tutkimuksen vastaajien ammattistatukset jakaantuivat seuraavasti: yrittäjät 16 %, toimitusjohtajat 9 %, ylemmät toimihenkilöt 28 %, alemmat toimihenkilöt 23 %, työntekijät 6 %, maanviljelijät 3,5 %, kotirouvat 5 %, opiskelijat 0,5 % ja vastaamatta jättäneet 9 %. Toimitusjohtajien ja yrittäjien suuri määrä yksittäisinä ryhminä oli huomionarvoinen seikka. Kaiken kaikkiaan huomiota herättävää oli ylempien sosioekonomisten ryhmien suuri edustus, joka oli 53 % sisältäen toimitusjohtajat, ylemmät toimihenkilöt ja yrittäjät. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 52.)

Espanjaan muuton syitä tiedusteltiin avoimella kysymyksellä. Vastaustila oli lyhyehkö. Tutkijat totesivatkin, että heidän yksinkertaisella kyselyllään oli vaikea saada selville monimuotoisia syy-yhteyksiä. Kuitenkin he mainitsevat myös, että sen minkä ihmiset antavat muuton ensimmäiseksi syyksi, voi kertoa jotain ilmiön yleisimmistä piirteistä. Muuton syyt oli jaettu seuraaviin ryhmiin 1) ilmastolliset tekijät, 2) terveydelliset syyt, 3) elämäntilanteessa ja ihmissuhteissa tapahtuneet muutokset ja 4) muut syyt. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 62–63.)

1) Ilmastolliset tekijät

Lomakekyselyyn vastanneista 43 % mainitsi muuton syyksi ilmaston. Näistä 33 prosentissa mainittiin vain ilmastotekijät: esimerkiksi ”ilmasto”, ”aurinko”, ”kylmä talvi” ja ”liukkaat kelit”. 10 prosenttia vastaajista mainitsi jonkun muun syyn ilmaston lisäksi, esimerkiksi ”halpuus”, ”seikkailunhalu”, ”vaihtelun halu”, ”rento elämä”, ”iloiset ihmiset”.

2) Terveydelliset syyt

Terveydelliset syyt olivat muuton syynä 25 % vastauksista. Puolison sairaus vaikutti lähtöpäätökseen 4 %:lla. Monilla vastaajista terveys ja ilmasto kytkeytyivät oletettavasti toisiinsa eli niillä, jotka antoivat ”ilmasto” vastaukseksi, voi osatekijänä olla myös terveydelliset syyt.

3) Elämäntilanteessa ja ihmissuhteissa tapahtuneet muutokset

Elämäntilanteessa ja ihmissuhteissa tapahtuneet muutokset muuton syyksi mainitsi 9 % vastaajista. Viidellä prosentilla näistä muuton taustalle liittyivät ihmissuhdemuutokset esimerkiksi ”avioero”, ”mies”, ”naista pakoon”. Neljä prosenttia vastanneista mainitsi eläkkeelle jäännin muuton syyksi.

4) Muut syyt

Muita syitä (9 % vastauksista) muuttoon olivat muun muassa ”sattuma”, ”vaihtelu” ”ve-rotus”, ”aiempi matkustelu ja toive etelässä asumisesta” sekä ”ilmapiiri”. Vastaamatta jääneitä oli 10 %. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 63.)

Muuton syyt jakautuivat tasaisesti eri sosioekonomisissa ryhmissä. Muuttajien ikä ei myöskään vaikuttanut syihin. Ainoastaan vanhuuseläkkeelle jäanti ja lasten kielten opiskelu selittyi joissain tapauksissa iällä. Enemmän eroja löytyi ei-eläkkeellä olevien ja eläkeläisten välillä. Eniten eroa oli siinä, että kukaan ei-eläkkeellä olevista ei maininnut muuton syyksi terveydellisiä syitä. Ei-eläkkeellä olevien joukossa oli kolme yrittäjäpa-riskuntaa ja kaksi ravintolatyöntekijää, jotka työskentelivät Espanjassa. Muuton motiiveina näillä ihmisillä olivat ”vaihtelunhalu” ja ”seikkailunhalu”. Muilla Espanjassa työskentelevillä muuton syinä oli ”lasten opiskelu”, ”avioero”, ”Jumalan osoittama tie” tai ”opiskelu” Oman ryhmänsä kyselylomakkeisiin vastanneista muodostivat naiset, jotka olivat muuttaneet/jääneet Espanjaan avioiduttuaan espanjalaisen miehen kanssa. Espanjalaisen kanssa naimisissa olevia naisia kyselyyn vastanneissa oli viisi. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 63–64.)

Helppikangas ja Hiltunen tekivät kyselylomaketutkimuksen lisäksi 15 yksityishenkilölle haastattelun, jossa he kysyivät syvällisemmin näiden ihmisten Espanjaan muuton syitä. Näiden haastateltujen henkilöiden muuton taustalla oli moninaisia syy-yhteyksien joukkoja. Haastatteluaineistossa tuli kuitenkin ilmi joitain yleisimmin mainittuja syitä. Kaikki haastateltavat mainitsivat muuton syyksi ilmaston. Muita syitä olivat ”uudet kuviot eläkkeelle jäännin jälkeen”, terveydelliset syyt, hyvät kulkuyhteydet Suomen ja Espanjan välillä, elinkustannukset ja verotus. Haastatelluista suurin osa oli muuttanut Aurinkorannikolle siirryttyään eläkkeelle. Tutkijat totesivat, että haastateltavia oli mah-

dotonta luokitella tarkasti yhden syyn perusteella. Syyt olivat moninaisia ja kytkeytyivät osaltaan yhteen. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 68–69.)

Helppikangas ja Hiltunen tutkivat myös suomalaisten yhteisöllisyyttä Espanjassa. Suomalaisten yhteenhakeutuminen Aurinkorannikolla muistuttaa työsiirtolaisuuteen yleensä liitettyä siirtolaisyhteisön syntyä (Helppikangas & Hiltunen 1992: 105). Monet haastateltavat kokivat kontaktien solmimisen suomalaisiin pitkäaikaisasukkaisiin helpommaksi kuin Suomessa (Helppikangas & Hiltunen 1992:114). Suomalaisten yhteisössä vallitsikin melko voimakas yhteenkuuluvuus. Heidä näytti myös yhdistävän yhteiset päämäärät ja arvot. Voidaan katsoa, että Aurinkorannikon suomalaiset muodostavat keskenään etnisen ryhmän. Suomalaisyhteisössä on sekä virallisempia että epävirallisempia muotoja esimerkiksi yhdistystoimintaa ja vapaaehtoistyötä. Erikoista tutkitussa muuttoliikkeessä on, että se suuntautuu turistialueelle, mikä lyö omanlaisen leiman tälle siirtolaisuudelle. Sitä voidaankin kutsua jonkinlaiseksi vapaa-ajan siirtolaisuudeksi. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 105–106.) Suomalaisyhdyskunnat Aurinkorannikolla olivat tyypillisesti gheettoutuneita suhteessa paikalliseen kulttuuriin ja ihmisiin. Suomalaisten yhteisö on hyvin vapaa-aikapainotteinen eli heidän ei välttämättä tarvitse luoda yhteyksiä paikallisiin. Paikalliset näkevät heidät lähinnä asuntoturisteina. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 141.)

Tutkijoiden tutkiessa Aurinkorannikon yhteisöä he huomasivat siinä olevan vakiintuneita rakenteita ja palveluita. Näitä olivat muun muassa kirkko, lehti, suomenkielinen peruskoulu, AA-kerho, lähimmäispalvelu, diakoniatyö ja harrastuspiirit. Vakintuneen toimintatapojensa takia yhteisö poikkeaa lyhytaikaisturismista, mutta työsiirtolaisyhteisöihin verrattuna yhteisöllisyys oli avoimempaa ja kevyempää. Huomattiin että yhteisöllisyys oli siinä mielessä väljää, että ihmisillä oli mahdollisuus valita oma sitoutumisensa yhteisön toimiin. Osa ei halunnut osallistua yhteisön toimintaan, eikä halunnut olla missään tekemisissä suomalaisten kanssa. Suurin osa oli kuitenkin sellaisia, jotka pitävät jonkinlaista etäisyyttä, mutta osallistuvat kuitenkin valikoiden suomalaisyhteisön eri toimintamuotoihin. Joillakin taas keskeinen elämänsisältö on yhteisössä toimiminen. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 142.)

Helppikangas ja Hiltunen eivät käsitelleet suomalaisen yhteisön sosiaalisia ongelmia kovin laajasti (Helppikangas & Hiltunen 1992: 142). Kuitenkin monien heidän haastatteleminen asukkaiden mielestä alkoholin väärinkäyttö oli suomalaisyhteisössä keskeinen ongelma. Tutkijat havaitsivat, että alkoholin helppo saatavuus ja halpuus vaikuttivat siten, että alkoholia käytettiin jossain määrin enemmän ja eri tavalla. (Helppikangas & Hiltunen 1992: 125–126.)

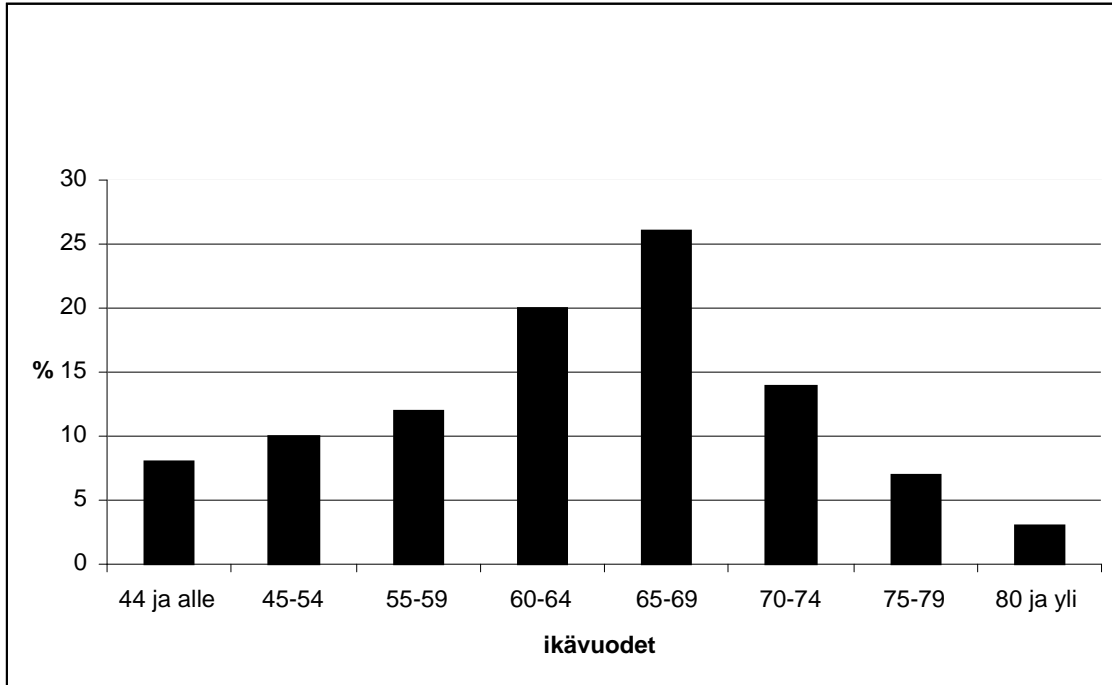
4.2. Kariston tutkimus

Kariston (2008) tutkimus Suomalaiseläkeläiset Espanjan Aurinkorannikolla koostui kyselyaineistosta, kirjoituskilpailunaineistosta, haastatteluista, päiväkirjoista, vertailu- ja tausta-aineistoista, opiskelija-aineistoista, sosiaalipäivystyksen päiväkirjasta, suomalaismediasta, matkakirjoista, kaunokirjallisuudesta ja havainnoinnista. Tutkimuksessa keskityttiin tutkimaan erityisesti yli 55-vuotiaita Aurinkorannikon suomalaiseläkeläisiä. Tästä yli 55-vuotiaitten ryhmästä koostuukin suurin osa Aurinkorannikolla elävistä suomalaisista. (Karisto 2008: 61–106.)

Lomakekyselyllä haluttiin tutkia keitä Aurinkorannikolla elävät suomalaiset ovat? Kysely tehtiin aurinkorannikolla. Tutkimukseen mukaan saatiin 398 vastaajaa. Useissa analyyseissa aineistoa on supistettu niin, että mukaan on otettu vain 55 vuotta täyttäneet vastaajat, joita oli 311. Aineisto kerättiin vuonna 1998. Kyselyaineiston lomakkeista 38 % tuli Fuengirolasta, 23 % Benalmadenasta, 19 % Torremolinosista ja loput 20% tulivat Mijasista (pääasiassa Calahondasta), Marbellasta, Nerjasta, Velez-Malagasta ja jostakin muualta. (Karisto 2008:64, 65, 166, 452.)

Kyselyyn vastanneiden ikä vaihteli 21–86 vuoden välillä. Todellisuudessa ikähaitari on leveämpi, koska aineisto ei tavoitellut eikä tavoittanut nuoria ja lapsia. Karisto kertoo kuitenkin havainneensa kentällä ollessaan, että lapsia ja nuoriakin suomalaisyhteisössä on. Kyselyyn vastanneiden (yhteensä 388) ikäkeskiarvo oli 64 mediaani-ikä 65 vuotta. Melkein puolet kyselyyn vastanneista oli 60–69-vuotiaita. (kuvio 3). Vaikka nämä luvut

eivät ole luotettavuudeltaan väestötilastojen taseisia, niistä selviää, että Aurinkorannikko on leimallisesti nuorten eläkeläisten paikka. (Karisto 2008: 166,167,457.)

Kuvio 3. Kariston tutkimukseen (vuosi 1998) vastanneiden espanjansuomalaisten ikäjakautuma (luvut: Karisto 2008: 166–167).

Kyselyaineistossa tuli myös esiin Aurinkorannikon suomalaisten työmarkkina-asema, aineisto oli supistettu edustamaan yli 55-vuotiaita. Kyselyyn vastanneista yli 55-vuotiaista selvä enemmistö oli eläkkeellä. Miehiä oli suomalaisyhteisössä niukka enemmistö, heidän osuutensa oli 52 %. Tätä voidaan pitää kuitenkin merkille pantavana erona, koska naiset elävät miehiä pidempään, ja vanhemmissa ikäryhmissä on yleensä naisennemmistö. Aurinkorannikon suomalaisyhteisössä vallitsee kuitenkin parempi sukupuolten tasapaino kuin muussa suomalaissiirtolaisuudessa. (Karisto 2008: 169.)

Kolme neljäsosaa yli 55-vuotiaista kyselyyn vastanneista oli avioliitossa. Avioliitossa olevia oli noin kymmenisen prosenttia, samoin leskiä. Eronneita oli noin 5%, naimattomia oli hyvin vähän (2%). Suurin osa espanjansuomalaisista on kausisiirtolaisia. Vähän yli 25 % asui maassa vuosittain 6 kuukautta. Puoli vuotta on myös asumisajan keskiar-

vo. Karisto toteaa tämän johtuvan siitä, että puoli vuotta on oleskeluluvan ja verotusmaan määräytymisen raja. (Karisto 2008:176.)

Kysyttäessä vastaajilta ammattia tai viimeisintä ammattia kävi ilmi, että monet vastaajista olivat työskennelleet johtavissa asemissa esimerkiksi opettajina, rahoitusalan tehtävissä ja muissa toimihenkilöammateissa. Mukana oli kuitenkin myös työläisammateissa toimineita ja jokunen maanviljelijä. Huomioitavaa oli entisten yrittäjien ja pienyritysten johtajien suuri määrä. Tyypillinen Espanjan kausisiirtolainen on sota-ajan ja pulan muistava agraarisen Suomen kasvatti, joka on omalle sukupolvelleen tyypilliseen tapaan kokenut voimakkaan elinolojen muutoksen. Tämä romuttaa käsitystä siitä, että espanjansuomalaiset olisivat yleisesti ”kultalusikka suussa” syntyneitä. Koulutustaustaa tarkasteltaessa Karisto toteaa, että Siirtolaisuusinstituutin tilaston mukaan Espanjaan muuttaneiden koulutus on aika matala, vain Ruotsiin menneillä se on selvästi matalampi. Tämän asian hän sanoo olevan näköharha, joka johtuu siitä, että eri maihin muuttaneiden ikärakenne on erilainen. Koulutus on hänen mukaansa riippuvainen syntymäkohortista. Se, että espanjansuomalaiset ovat esimerkiksi vähemmän koulutettuja kuin Keski-Euroopassa asuvat suomalaiset, johtuu siitä, että espanjansuomalaiset ovat syntyneet aikaisemmin. (Karisto 2008: 177–180.)

Karisto (2008: 180–181) on verrannut yli 55-vuotiaiden Espanjan suomalaisten koulutusta, yli 55-vuotiaiden Suomessa asuvien suomalaisten koulutukseen Kelan ja Stakesin väestötutkimuksen avulla. Kaikista 55 vuotta täyttäneistä suomalaisista lähes neljä viidesosa oli käynyt ainoastaan kansakoulun, kun taas Aurinkorannikolla asuvista joka viides oli käynyt pelkästään kansakoulun. Ylioppilastutkinnon suorittaneita yli 55 vuotta täyttäneistä espanjansuomalaisista oli yli 40 %. Lähes joka kolmannella oli korkeakoulututkinto, kun taas kaikista suomalaisista vertailuaineiston valossa se oli vain kuu-della prosentilla. Erot olivat siis isot. Vertailu kuitenkin liioittelee eroja kahdesta syystä. Ensiksikin kyselylomakeaineisto tuntui tavoittaneen suomalaisyhteisön vakiintuneeseen osaan kuuluvia, keskimääräistä koulutetumpia vastaajia. Toinen syy on vertailtavien aineistojen sisäisessä ikärakenteessa. Ikävakiointuja koulutuslukuja ei ole ollut kuitenkaan tarpeen laskea, sillä ilman niitäkin vertailun tulos voitiin todeta: Espanjan suoma-

laisten sosioekonominen asema oli keskimäärin selvästi korkeampi kuin samanikäisten suomalaisten.

Suomalaisten sosioekonominen asema on yhteydessä muuttujasukupolveen. Espanjaan muuttivat ensin liikemiehet, yrittäjät ja vakavaraiset ammatinharjoittajat, myöhemmin joukko on laajentunut erilaisissa palkkatyöammateissa olleisiin. Tämä voidaan huomata siten, että vanhemmissa ikäryhmissä koulutustaso oli korkeampi kuin nuoremmissa. Esimerkiksi 75 vuotta täyttäneistä 60 % oli suorittanut ylioppilastutkinnon, kun taas 55–54-vuotiaista osuus oli vain 38 %. Sitä mukaan kun suomalaissiirtokunta on kasvanut, sen myötä myös sosioekonominen kokoonpano on muuttunut. (Karisto 2008: 179–182.)

Kyselyaineiston valossa Espanjan suomalaisten selvä enemmistö on kaupunkilaisia, joskin juuret ovat maalla, vanhemmalle sukupolvelle tyypillisenä piirteenä. Lähes joka kolmannella nykyinen kotikunta oli Helsinki. Myös muista isoista kaupungeista oli tuloja. Vastaukset kattoivat useita kymmeniä eri kuntia. Huomattavaa on, että tämäkin eroa aikaisemmista muuttoaalloista, joissa suurin osa muuttajista oli maalta. (Karisto 2008: 182–183.)

Espanjansuomalaisten muuttomotiiveja ja muuton syitä selittämään Karisto (2008: 192) toteaa alkuun, että kaksi yleisintä ja yhteenpunoutuvaa muuton motiivia olivat edullinen ilmasto ja terveydelliset syyt. Muitakin motiiveja oli havaittavissa. Joillakin muuton motiivi oli elämänmuutoksen odotus. ”Olisihan meidän...jo aika nauttia vähän elämästä ja päästä uusiin ympyröihin” kuuluu Kariston tutkimuksen kirjoitusaineistosta poimittu sitaatti, joka kuvaa epämääräistä, mutta yleistä odotusta elämänmuutoksesta. Aina ei muuton taustalla ole selkeitä työntö- tai vetotekijöitä. Hyvin yleinen on tilanne, että eläkeikässä on elämään syntymässä jonkinlainen tyhjiö. Muutto etelään voidaan tulkita tällaisen tyhjiön täyttämiseksi. Täsmällisiä toivomuksia muuton suhteen ei ole, on vaan yleinen odotus. (Karisto 2008:192–195.)

Muutto oli monella tutkituista kontrasti työelämään. Aiempi työelämä oli koettu stressaavana ja kuluttavana, eläkkeelle jäätessä oli haluttu tehdä jotain täysin vastakohtaista

ja uutta verrattuna aiempaan työelämään. Monelle Aurinkorannikon suomalaiselle työ oli se suuri näkymätön tekijä, joka yhä vaikutti taustalla. Monessa tapauksessa työtä oli kiittäminen tai syyttäminen siitä, että Espanjaan oli lähdetty. Suomessa vallitsee työkeskeinen kulttuuri. Monelle ihmiselle työ oli ollut elämän pääsisältö. Eläkeiän koittaessa elämä oli koettu merkityksettömäksi, ja tähän oli haettu Espanjaan muuttamisella muutosta. Monelle tutkittavalle elämä etelässä – mahdollisimman kaukana työstä oli palkinto pitkään jatkuneista ponnisteluista tai kompensatio raskaaksi koetulle työlle. (Karisto 2008: 198–202.)

Joillain tutkimukseen osallistuneista muuton syynä oli toive saada parisuhde paremmaksi. Monien Espanjan suomalaisten toive oli, että olisi aikaa kumppanille. Pitkään kestävien parisuhteiden odotettiin muuttuvan tiiviimmiksi. Aina parisuhteen tiivistymiseen kohdistuvat odotukset eivät toteudu. (Karisto 2008: 202–203.)

Monia ihmisiä veti Espanjaan ”erilainen ilmapiiri”. Espanjasta etsittiin hyvää elämänympäristöä, miellyttävää ja rentouttavaa ilmapiiriä. Elämänmuoto on erilaista jopa vastakkaisista suomalaiselle kireäksi koetulle ilmapiirille. Yleisesti ottaen totutusta poikkeava elämänmuoto viehättää ja vetää puoleensa. Välitön ja avoimeksi koettu ilmapiiri oli yksi etelään houkutteleva vetovoimatekijä. (Karisto 2008: 205–206.)

Muuton syyksi mainittiin myös kevyt verotus ja halvat hinnat. Vaikka muuttomotiivit liittyivät suuremmaksi osaksi elämänlaatuun kuin aineelliseen elintason, myös taloudellisilla seikoilla oli merkitystä. Espanja on ollut aiemmin jopa veroparatiisin maineessa, koska veroja oli siellä helppo kiertää. Maan modernisoituessa verottajan toiminta on kuitenkin tehostunut. Espanjan ja Suomen verotusaste ei nykyisin paljon eroa toisistaan, jos katsotaan verojen ja veroluonteisten maksujen yhteisösuutta kansantuotteesta tai työvoimakustannuksista. Suurin ero on kuitenkin siinä, että työnantajien sosiaaliturvamaksut ovat Espanjassa korkeita, Suomessa taas tuloverot. Myös asumisen halpuus on aiemmin houkuttellut Aurinkorannikolle. Asuminen ei kuitenkaan ole enää yhtä edullista, hintataso on kohonnut huomasti. (Karisto 2008: 208–212.) Omana lisäyksenä totean, että asuntojen hinnat ovat alkaneet Espanjassa nykyisin taas laskea johtuen globaalista talouskriisistä.

Lääkkeitten alhaiset hinnat tai ilmaisuus ovat yksi houkutustekijä iäkkäimmille ihmisille. Espanjalaisella sairausvakuutuskortilla tai Kelan antamalla lomakkeella pääsee terveyskeskuksiin ja sen myötä saa Suomea paremmat sairausvakuutusetuudet laajoine ilmaisilääkeoikeuksineen. Monet vastaajista puhuivat myös elinkustannusten halpuudesta. Haastateltavat väittivät espanjalaisten elintarvikkeiden hintoja jopa 60 % suomalaishintoja alhaisemmiksi. (Karisto 2008: 208–213.)

Vaikka yksittäinen muuton motiivi nousee joskus selvästi ylitse muiden, tavallisempaa kuitenkin on että muutolla on monta syytä. Toisiinsa sekoittuvien ja toisinaan lähes tiedostamattomien muuttomotiivien lisäksi on joskus erotettavissa laukaiseva tekijä, niin sanottu viimeinen pisara, joka on saanut aikaan lähtöpäätöksen. Jotkut ovat saattaneet täydellisesti kyllästyä johonkin asiaan Suomessa. Esimerkiksi Kariston kirjoitusaineiston erään kertojan mies ”kyrpiintyi Kekkoseen”. (Karisto 2008: 214–215.)

Karisto sivuaa tutkimuksessaan myös espanjansuomalaisten yhteisöllisyyttä ja yhteisöä. Tutkimuksessa hän huomasi, että hänen kyselyyn vastanneet käyvät suomalaistapahtumissa todennäköisemmin kuin espanjalaisissa tilaisuuksissa, jos markkina- ja feriakäynnejä ei huomioida. Tällaisia tilaisuuksia ovat muun muassa juhlat, tanssit, suomalaisyhdistysten tilaisuudet, konsertit, retket ja seurakunnalliset tilaisuudet. Talven aikana puolet vastaajista oli käynyt vähintään neljässä erilaisessa suomalaistapahtumassa ja joka viides vähintään neljässä erilaisessa espanjalaistapahtumassa. Karisto huomasi kielen vaikuttavan siihen mihin tyyppiin tapahtumiin vastaaja osallistuu. Esimerkiksi suomalaisen taidenäyttelyyn osallistuminen ei ennusta espanjalaiseen taidenäyttelyyn osallistumista, muuta ennustaa kyllä muihin suomalaistapahtumiin osallistumista. (Karisto 2008: 245–248.)

Espanjansuomalaisten kirjoitusaineistoista ja päiväkirjoista Karisto teki huomion, että kirjoittajien sosiaalinen elämä on Espanjassa vilkasta. Eräs asukas kirjoitti ”*Tekisi mieli mainostaa kaikille yksinäisille: Aurinkorannikolla on äärimmäisen helppo solmia uusia tuttavuuksia. Jokainen uusi tulokas on tervetullut joukkoon.*” Karisto tutki erään parisunnan sosiaalista elämää päiväkirjamerkintöjen perusteella. Esimerkiksi erään tammi-kuun aikana tapaamisia oli 20:nä päivänä 32 eri henkilön kanssa. Yhtä poikkeusta lu-

kuun ottamatta kaikki tavatut henkilöt olivat suomalaisia. (Karisto 2008: 250–251.) Karisto toteaa, että yleisesti sosiaalinen kanssakäyminen espanjansuomalaisilla tapahtuu yleensä suomalaisten välillä. Kymmeniä vuosia maassa asunut haastateltava toteaa, että ”suomalaisten ja espanjalaisten välissä on näkymätön muuri”. Suomalaisten ja espanjalaisten kanssa käymistä rajoittaa haastattelujen ja aineistojen perusteella erilainen tapakulttuuri ja kielimuuri. (Karisto 2008: 402–403.) Vilkkaalla seuraelämällä voi olla myös kääntöpuolensa. Sen ulkopuolelle jäävät voivat kokea itsensä entistä yksinäisemmäksi (Karisto 2008: 252).

Aurinkorannikolla asuvilla suomalaisilla esiintyy myös sosiaalisia ongelmia, joihin annetaan keskinäistä sosiaalista tukea. Solidaarisuutta ja naapuriapua esiintyy aurinkorannikolla varmasti paljon enemmän kuin suomalaisessa kaupunkiyhteisössä. Karisto kuitenkin toteaa, että Espanjassa esiintyvä yhteisöllisyys ei välttämättä ole parempaa kuin Suomessa, sosiaalista tukea tai apua tarvitsevalle. Espanjansuomalaisten yhteisössä kaikkien ongelmat eivät välttämättä tule tietoon tai auttamisvelvoite ei välttämättä ulotu kaikkiin. Tässä suhteessa Suomen palvelu- ja etuusjärjestelmä valtion taholta voi olla parempikin, kun naapuriapu ei enää riitä. Espanjassa asuessaan suomalaiset eivät pääse osallisiksi suomalaisista sosiaalipalveluista. Espanjassa asuva suomalaisyhteisö on suuri, ja siellä esiintyy ainakin seuraavia ongelmia: yksinasumiseen liittyvää avuttomuutta, alkoholiongelmia, perheväkivaltaa ja lastensuojeluongelmia.- joita ei voida ratkaista pelkästään vapaaehtoistyönvoimin. (Karisto 2008: 340–342.)

Suomalaisyhteisössä esiintyy myös keskinäistä nahistelua ja kärhämöintiä. Karisto on havainnut tutkimuksessaan, että aurinkorannikolla ainakin eri suomalaisilla yhdistyksillä on ollut keskinäisiä riitoja, samoin suomalaisessa koulussa ja seurakunnassa. Myös sosioekonomiset erot tai elämäntyylien erilaisuus voivat aiheuttaa yksilöiden välillä konflikteja. Eräs Kariston kirjoituskilpailun kirjoittajista kirjoittaa näin ”Näyttää siltä kun Aurinkorannikolla olisi palattu koti-Suomen vuosisadan alkukymmenien itseriittoisten kyläyhteisöjen suljettuun elämänpiiriin. Siinä jokainen tuntee toisensa tekemiset paremmin kuin omat taskunsa. ja niinpä juurut, keskinäinen kateus ja tuon tuostakin puhkeavat kiivaat kiistat ryydittävät arkea ja sunnuntaita. Mutta yhteinen kohtalo yhdistää”.(Karisto 2008: 374–379.)

4.3. Suikki-Honkasen tutkimus

Suikki-Honkanen on tutkinut vuonna 1995 Los Pacosissa sijaitsevaa espanjansuomalaisten yhteisöä. Los Pacos niminen kylä sijaitsee Espanjan Aurinkorannikolla Fuengirolan kaupungissa. Los Pacosin rakentaminen suomalaisten lomakyläksi sai alkunsa 1968 Hakulisten ja Laitisten perheen aloitteesta. Myöhemmin lomakylään alettiin myös rakentaa omistusasuntoja suomalaisille. (Suikki-Honkanen 1996: 38–40.) Suikki-Honkasen tarkoituksena oli tutkia suomalaista yhteisöä Espanjassa kahdesta eri näkökulmasta. Hän halusi tarkastella yhteisön sisäisiä suhteita; yksilön sopeutumista, sosiaalista kontrollia, etnisen identiteetin muuttumista ja sitä miten kansallista identiteettiä ylläpidetään. Lisäksi hän halusi tarkastella suomalaisyhteisön ulkoisia suhteita espanjalaisiin ja sopeutumista espanjalaiseen yhteiskuntaan. (Suikki-Honkanen 1996: 7–6.)

Suikki-Honkasen tutkimusmateriaalin muodostivat osallistuva havainnointi ja haastattelut. Havainnoinnin ja haastattelut tutkija suoritti Los Pacosissa ja sen läheisyydessä kolme kuukautta kestäneen kenttätyön aikana (Suikki-Honkanen 1996: 13). Kenttätyö ajoittui vuoden 1995 kevääseen. Hän teki tuona aikana 32 haastattelua, joissa hän haastatteli 34 henkilöä. Haastattelut olivat tyypiltään teemahaastatteluja. Tutkija oli siis päättänyt ennalta käsittelemänsä aihepiirit. Kysymysten muoto ja järjestys kuitenkin määräytyivät jokaisessa haastattelussa erikseen. Hänen mielestään puolistrukturoitu haastattelu sopi parhaiten, että keskustelu pysyisi avoimena. (Suikki-Honkanen 1996: 18–19.)

Suikki-Honkasen haastattelut koostuivat 8 asiantuntijahaastattelusta, kahden kylässä työskennelleen haastattelusta, kahden muun henkilön joilla oli yhteyttä kylään haastattelusta sekä entisten että nykyisten kyläläisten haastattelusta. Haastatelluista 13 oli naisia ja 9 miehiä. Heistä 13 eli avio- tai avoliitossa, leskiä oli kuusi, kaksi oli eronnut ja yksi naimaton. Haastatellut olivat syntyneet vuosina 1918–1977. Yksi haastateltava ei antanut henkilötietojaan ja yhdeltä tutkija unohti kysyä syntymävuoden, nämä kummatkin olivat miehiä. Haastatteluissa tutkija painotti eläkeläisten määrää sen mukaan, minkä hän katsoi vastaavan kylän asukkaiden ikärakennetta. Haastatelluista 14 oli eläkkeellä, kolme vietti sapattivuotta, kaksi suomessa työskentelevää oli talvilomalla, kaksi oli ko-

tiäitiä ja kaksi oli töissä Espanjassa. Haastatelluista nykyisistä kyläläisistä (19kpl) 16 oli viimeisen vuoden aikana viettänyt Los Pacosissa vähintään 6 kuukautta. Kaikista haastatelluista (34kpl) 10 oli käynyt Los Pacosissa joko turistina tai asukkina jo ennen vuotta 1975. (Suikki-Honkanen 1996: 22–25.)

Los Pacosin asutus perustuu aiempaan turismiin, joka on luonut lähtökohdan yhteisön synnylle. Kukaan haastatelluista ei aluperin muuttanut Los Pacosiin siksi, että he olisivat halunneet asua Espanjassa. Maahan oli tultu suotuisan ilmaston vuoksi ja useimmiten terveydellisistä syistä. Los Pacos oli valikoitunut asuinpaikaksi nimenomaan suomalaisuutensa vuoksi. (Suikki-Honkanen 1996: 133.)

Tutkijan tutkiessa kylän suomalaisten yhteyksiä ja vuorovaikutussuhteita, hän huomasi että hyvin harvoilla asukkailla oli pinnallisia kontakteja lukuun ottamatta sosiaalisia kontakteja paikallisiin espanjalaisiin asukkaisiin. Sen sijaan haastateltavat pitivät tiiviisti yhteyttä Suomeen. Suurin osa asukkaista vietti Suomessa vähintään osan kesästä. Yhteyksiä vaalittiin myös puhelimitse, ja monilla kävi vieraita Suomesta. Kaiken kaikkiaan tutkittavilla oli kiinteät ja läheiset suhteet Suomeen. (Suikki-Honkanen 1996: 67–68.)

Kyläläisten vapaa-ajan toimintoja tutkiessa tutkija näki niiden olevan selkeästi suomalaisuuteen sitovia. Harrastukset toteutettiin suomen kielellä ja suomalaisten kanssa. Los Pacosissa on suomalaisten kesken yhdistystoimintaa, seurakunnan ja vapaakirkon toimintaa, suomenkielisiä tiedotusvälineitä. Toiminnan keskuksena on tunnettu toimintakeskus Pacosintupa, joka on Helsingin diakonissalaitoksen omistama, jonka tarkoituksena on tarjota sosiaalityön palveluja. Pacosintuvalla. Erilaista sosiaalista toimintaa harjoittavat ryhmät saavat käyttää tiloja kokoontumisissa. Siellä toimii muun muassa AA-ryhmä, vapaiden suuntien turistikirkko ja kielikoulu lapsille. (Suikki-Honkanen 1996: 68–88.)

Tutkija näki Los Pacosissa esiintyvän myös sosiaalisia ongelmia, näitä olivat alkoholismi, sosiaalisen kontrollin aiheuttamat paineet (juoruilu ja kateus) ja yksinäisyys (Suikki-Honkanen 1996: 89–111).

Tutkija näkee, että kyläläiset yksilöinä hakevat yhteisöstä lievennystä epävarmuuteen ja turvattomuuden tunteille. Huono kielitaito ja heikko Espanjan kulttuurin tuntemus pitää heidät eristäytyneenä ympäristöstään. Yksilöinä he pyrkivät ylläpitämään ja vahvistamaan etnistä identiteettiä. Tämä kansallisen identiteetin vaaliminen on johtanut segregoitumiseen. Tämän mahdollistaa taas suomalaisten palveluiden ja yritysten lisääntyminen sekä kielitaitoisten välittäjien käyttö. (Suikki-Honkanen 1996: 133–137.)

Tiivis ja suljettu yhteisö ei juuri salli jäsenilleen yksilöllisiä elämäntapoja, vaan pyrkii voimakkaalla yhdenmukaisuudella tasapäistämään jäsenensä. Yhdenmukaisella yhteisöllä on tietenkin käytössään yhdistetyt voimavarat, mutta homogeeniselle ryhmälle voi tuottaa suuria vaikeuksia mukautua uusiin olosuhteisiin. Sopeutumiskykyä kyläyhteisöltä tulee vaatimaan lisääntyvä kansainvälisyys ja se on myös suuri haaste. Alkaako suomalaisten joukkopako alueelta vai löytyykö kansainvälinen harmonia? On kuitenkin olemassa myös vaihtoehto, jota monet kyläläiset toivovat, että Los Pacos säilyy suomalaiskylänä. Tämä on kuitenkin aika epätodennäköistä otettaessa huomioon Fuengirolan kaupungin läheisyys. Tutkija ei tarkoita, että kaikki Los Pacosin asukkaat haluaisivat elää kuten Suomessa. Poikkeuksiakin löytyy, mutta huolestuttavaa on että usein juuri nämä poikkeavat yksilöt osoittavat aikeita poismuuttoon. Juuri heidän panoksensa olisi tärkeää jos kansainvälistyminen kylässä jatkuisi. (Suikki-Honkanen 1996: 133–137.)

Los Pacosin asukkaat perustelivat syrjintään perustuvia ajatus- ja toimintatapoja sillä, että näin turvataan kielitaidottomien elämä vieraassa maassa. Tämä toimintatapa kääntyy myös kyläläisiä itseään vastaan, kun he korostavat haluavansa pitää kylän suomalaisena, he pitävät poissa myös suuren osan suomalaisista: sellaiset, jotka eivät kaikilta osin täytä tasapäisen eläkeläisyhteisön normeja, kuten nuoret ja lapsiperheet. Tutkija kuitenkin huomauttaa, etteivät kaikki ihmiset vastaa ympäristön synnyttämiin paineisiin vaan antavat tilaa erilaisuudelle. Tutkija toteaa loppuun, että useimmille haastatetuille Los Pacos oli hyvä paikka asua ja elää. (Suikki-Honkanen 1996: 136–137.)

4.4. Johtopäätökset aiemmista tutkimuksista

Tarkastelemani aineistojen pohjalta voidaan huomata, että hyvin usein Espanjaan muuttava henkilö on eläkkeelle jäänyt 60–69-vuotias henkilö. Hän asuu maassa vain osan vuotta, yleensä talvet ja kerrallaan noin kuusi kuukautta. Tämä maastamuuttaja on yleensä naimisissa ja on koulutetumpi kuin ikäisensä keskimäärin. Aikaisemmalta ammatiltaan hän on ollut yleensä ylempi toimihenkilö, yrittäjä tai toimitusjohtaja. Hänellä on Suomessa kakkosasunto, joka usein sijaitsee Helsingissä tai Uudellamaalla.

Muutto Espanjaan tapahtuu yleensä eläkkeelle jäämisen yhteydessä. Yleisimpiä muuton syitä ovat olleet terveydelliset ja ilmastolliset syyt. Espanjasta oli lähdetty hakemaan aurinkoa ja suotuisan ilmaston tuovaa helpottavaa vaikutusta kroonisiin sairauksiin. Joillakin muuttajilla Espanjaan muuttoon oli liittynyt parisuhdesyitä ja taloudellisia syitä. Taloudellisia syitä ovat muun muassa Espanjan edullisempi verotus ja halvemmat elinkustannukset. Etelä-Euroopan maista Espanja on valikoitunut muuton kohteeksi monen nimenomaan aikaisemmilta lomamatkoilta saadun kokemuksen perusteella. Espanjassa olevalla suomalaisyhteisöllä on ollut myös myötävaikutusta muuttohaluihin.

Suurin osa muuttajista oli lähtenyt Suomesta ilmastollisten tekijöiden takia. Monilla vastaajista Suomen kylmä ilmasto oli pahentanut kroonisia sairauksia. Monet Espanjaan muuttaneet mainitsivat Suomen pimeän talven ja kaamoksen olleen ahdistavaa mielen-terveyden kannalta. Myös Suomen korkea verotus ja korkeat elinkustannukset olivat muuton syinä.

Tutkittaessa suomalaisten keskinäistä yhteisöllisyyttä Espanjassa, kaikissa tutkimuksissa tuli esiin, että Espanjassa kontaktien solmiminen muihin suomalaisiin on helpompaa kuin Suomessa. Espanjansuomalaisten välillä on myös voimakasta yhteen kuuluvuuden tunnetta. Suomalaisilla on Espanjassa monenlaista yhteisötoimintaa kuten yhdistyksiä, kerhoja ja seurakuntia. Vapaa-ajan toiminta on usein suomalaisten keskinäistä. Tapah- tumat joihin espanjansuomalaiset usein osallistuvat ovat yleensä suomalaisten järjestä- miä. Suurin osa espanjassa asuvista suomalaisista osallistuu ainakin jossain määrin suomalaisyhteisön toimintaan. Tietynlaista ghattoutumista suomalaisten kesken on

huomattavissa. Yleisesti sosiaalinen kanssakäyminen espanjansuomalaisilla tapahtuu yleensä suomalaisten välillä. Tutkijat näkevät yhtenä syynä kielimuurin ja myös sen, että yhteisö on hyvin vapaa-aika painotteinen, johtuen suuresta eläkeläisten määrästä, eli heidän ei tarvitse luoda yhteyksiä paikallisiin. Suomalaisten kesken esiintyy myös sosiaalisia ongelmia. Suikki-Honkasen ja Kariston tutkimuksissa todetaan, että suomalaisien välillä on jonkin verran keskinäistä kähämöintiä juoruiluja, kateutta ja yhdistysten välisiä riitoja. Kaikissa tutkimuksissa tuli ilmi että alkoholismi on joillakin ongelmana.

Tutkimustulokset yleisimmistä Espanjaan muuttajien tyypeistä ja muuton syistä ja yhteisöllisyydestä vaikuttavat luotettavilta, koska samat syyt ja samanlaiset muuttajien tyypit ja yhteisöllisyyden muodot toistuvat kaikissa läpikäymässäni aineistossa. Toisaalta Karisto on rajannut osan tutkimuksestaan koskemaan ainoastaan yli 55-vuotiaita. Lisäksi suuri osa Kariston sekä Helppikankaan ja Hiltusen tutkimusaineistosta oli kerätty nimenomaan Costa del Solin tai Aurinkorannikon suomalaisilta, ja leimallisesti Aurinkorannikko on eläkeläismuuttajien suosimaa aluetta. Suikki-Honkasen tutkimus taas oli tehty ainoastaan Los Pacosin kylässä, joka sijaitsee Fuengirolan kaupungissa Aurinkorannikolla. Esimerkiksi Madridista ja Costa Blancalta materiaalia ei ole kerätty yhtä paljon, ja nämä alueet näyttäisivät olevan hieman nuorempien muuttajien suosiossa. Tutkimustulokset antavat siis parhaimman kuvan Costa del Solin suomalaismuuttajista. Toisaalta Costa del Solilla asuu noin 10 000, Costa Blancalla vain noin 3000 ja Madridissa tuoreimman Espanjan väestötilaston mukaan ainoastaan 429 suomalaista (Karisto & Leppälä 2008: 469). Costa del Solilla asuvat suomalaiset edustavat näin ollen Espanjaan suuntautuvan muuttoliikkeen yleisintä ja suurinta joukkoa.

Tutkimukseni kahdesta suurimmasta aineistosta Hiltusen ja Helppikankaan tutkimus on 1980-luvun lopulta, Kariston aineisto taas 1998 vuodelta ja Suikki-Honkasen 1995 vuodelta. Vaikka Kariston sekä Helppikankaan ja Hiltusen tutkimuksissa on 10 vuoden ero, tulokset ovat samankaltaisia. Samat yleisimmät muuttajien tyypit, muuton syyt ja yhteisöllisyyden muodot toistuvat kaikissa tutkimuksissa. Ainoana merkittävänä erona tutkimuksissa on se, että Kariston tutkimuksessa hiukan suurempi enemmistö vastaajista oli miehiä, kun taas Helppikankaan ja Hiltusen sekä Suikki-Honkasen tutkimuksessa

enemmistö oli naisia. Kariston tutkimuksesta on kulunut nyt jo yli 10 vuotta, joten tutkimustulokset saattaisivat olla nykyään hieman erilaisia.

5. FACEBOOKIA KÄYTTÄVÄT ESPANJANSUOMALAISET: KYSELY JA ANALYYSI

Edellä mainitut tutkimustulokset antoivat lähinnä kuvan Aurinkorannikolla asuvista suomalaisista ja erityisesti eläkeläisistä. Halusin valita oman tutkimusjoukon hiukan eri tavalla. Tutkin edelleen muuton syitä, mutta kohderyhmäksi valitsin Facebook yhteisöpalvelinta käyttäviä espanjansuomalaisia. Alkuoletukseni oli, että Facebook palvelinta käyttävät espanjansuomalaiset ovat eri puolilta Espanjaa, eivätkä pelkästään Costa del Solista. He saattavat myös olla leimallisesti ehkä hiukan nuorempia kuin aikaisemmissa Espanjaan muuttoon liittyvissä tutkimuksissa esiintynyt tutkimusjoukko. Toivoin, että saan tällä tavoin uutta tietoa Espanjaan muuton syistä ja muuton kokemuksista.

Suomalaisilla on Espanjassa paljon paikallisyhteisöjä ja yhteistoimintaa, kuten erilaisia järjestöjä ja omia kouluja. Suomalaisia paikallisyhteisöjä ja yhteisöllisyyttä on tutkittu aiemminkin, lähinnä nämä tutkimukset ovat keskittyneet Costa del Solin alueen paikallisyhteisöihin. Tästä syystä haluan myös tutkia Facebook - yhteisöpalvelinta käyttävien Espanjan suomalaisten yhteisöllisyyttä ja sitä, kokevatko he ja sen jotenkin eri lailla. Haluan myös tutkia onko Facebook tukenut tai parantanut sitä käyttävien espanjansuomalaisten yhteisöllisyyttä.

Näihin edellä mainittuihin tutkimusongelmiin olen hakenut vastausta Facebookissa tehdyllä kyselytutkimuksella.

5.1. Aineisto ja menetelmät

Tutkimukseni on jatkoa aikaisemmalle kandidaattityölleni, jossa tarkastelin suomalaisten Espanjaan muutttoa aikaisempien tutkimusten pohjalta. Halusin pro gradussani laajentaa tutkimustani myös espanjansuomalaisten yhteisöllisyyteen sekä suorittaa kyselytutkimuksen omalle tutkimusjoukolle. Mietin miten saisin yhteyttä Espanjassa asuviin suomalaisiin. Käyttäessäni itse Facebookia huomasin, että siellä oli useita espanjansuomalaisille suunnattuja ryhmiä, ja näihin ryhmiin kuului useita satoja henkilöitä. Sain

siitä idean lähestyä espanjansuomalaisia Facebookin välityksellä. Tutkimusjoukokseni valikoitui siis Facebookia käyttäviä espanjansuomalaisia.

Toteutin kyselytutkimuksen Facebookia käyttäville espanjansuomalaisille. Kyselylomakkeen loin Internetissä e-lomakkeelle. Facebookia käytin apuna kohderyhmän tavoittamisessa. Kyselytutkimuksen toteutin joulukuussa 2010.

Facebookissa on useita espanjansuomalaisille suunnattuja ryhmiä. Suunnittelin että lähestyn näitä ihmisiä lähettämällä Facebookin kautta ”kiertoviestin”, joka saapuu näiden henkilöiden henkilökohtaiseen Facebook -sähköpostiin. Tiesin tätä asiaa suunnitellessani, että Facebookissa on olemassa kyseinen toiminto, jolla kiertoviestejä voi lähettää eri ryhmien jäsenille, jos itse kuuluu kyseiseen ryhmään. Suunnitteluvaiheen jälkeen liityin niihin espanjansuomalaisten ryhmiin, joiden jäsenille halusin tehdä kyselyn. Tässä vaiheessa koin suuren hankaluuden tutkimustani ajatellen. Facebookin ylläpitäjät olivat muuttaneet Facebookin toimintaa siten, että kiertoviestejä ei voinut enää lähettää ryhmän jäsenille, vaikka itsekkin olisi liittynyt kyseiseen ryhmään. Päätin lähettää viestejä ihmisille yksitellen, koska sellainen ominaisuus oli edelleen olemassa. Facebook uhkasi kuitenkin sulkea profiilisivuni, koska tulkitsi minut roskapostin lähettäjäksi. Tämän jälkeen lähetin espanjansuomalaisten ryhmien ylläpitäjille pyynnön, että he välittäisivät tutkimuskutsuni ryhmänsä jäsenille, mikäli tällainen kiertoviesti toiminto on heillä ylläpitäjinä käytössä.

Lähetin pyynnön Costa Blanca -Suomalaiset -ryhmälle, Katalonian suomalaiset -ryhmälle, Kanarian suomalaiset -ryhmälle, Fuengirola.fi -ryhmälle ja Escuela Finlandesa -ryhmälle ja Costa Blanca Norten -ryhmälle. Costa Blanca Suomi ryhmän pitäjä vastasi, että on välittänyt kutsuni ryhmäläisilleen ja samalla myös toiseen ylläpitämäänsä ryhmään Torrevieja.fi:n jäsenille. Myös Katalonian suomalaiset -ryhmän ylläpitäjä vastasi ja kertoi välittäneen kutsuni ryhmäläisilleen. Kutsuni oli siis lähtenyt kiertoviestinä kaikille Katalonian suomalaiset ryhmän jäsenille (ryhmäläisiä 97 kpl), Costa Blanca Suomi ryhmän jäsenille (jäseniä 175 kpl) sekä Torrevieja.fi ryhmän jäsenille (jäseniä 389 kpl). Näiden ryhmien lisäksi lähetin itse henkilökohtaisesti viestejä henkilöille, jotka kuuluivat Costa Blanca Norten-ryhmään (jäseniä 218 kpl), Escuela Finlandesa-

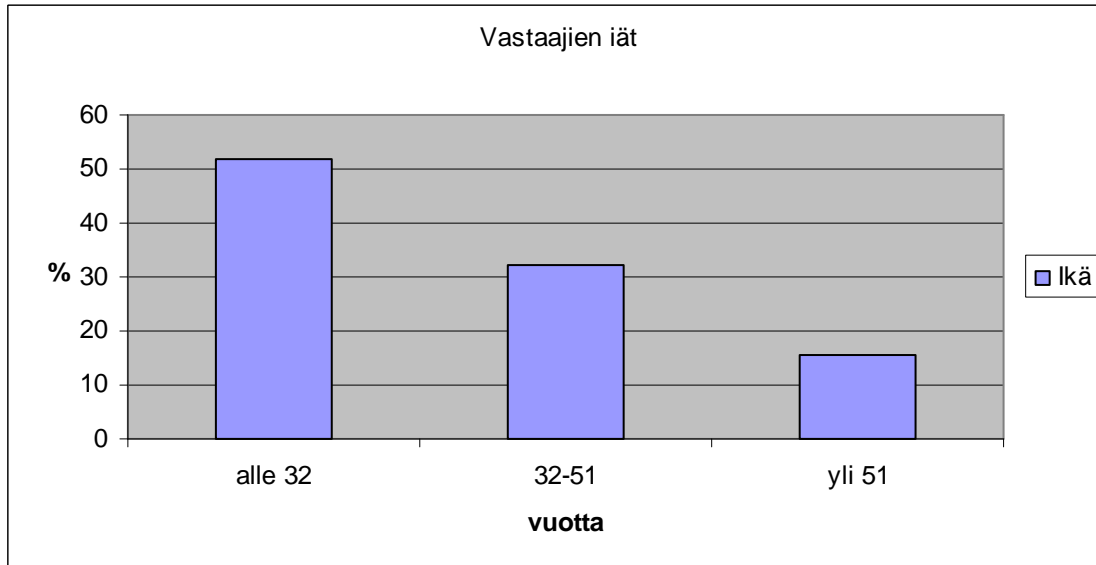
ryhmään (jäseniä 286 kpl), Kanarian Suomalaiset ryhmään (jäseniä 86 kpl) ja Fuengirola.fi.-ryhmään (jäseniä 78 kpl). Yritin parhaani mukaan lähettää viestin kaikille henkilöille, jotka noihin ryhmiin kuuluivat, mutta osalla oli esto viestin lähetykselle ja osalle taas en ehtinyt viestiä lähettää rajallisen ajan takia. Laitoin kuitenkin kaikkien ryhmien yhteiselle julkiselle seinälle ilmoituksen tutkimuksestani ja linkin siihen. Näistä kaikkien ryhmien jäsenistä on huomioitava, että joillakin jäsenillä saattaa olla sellainen viesti kieltotoiminto, että edes ryhmän ylläpitäjien viestit eivät heille välity. Lisäksi on huomioitava, että vain osa ryhmien jäsenistä kuului kohderyhmään eli oli oikeasti espanjansuomalaisia. Facebookissa ryhmiin liittyminen on yleensä hyvin vapaata eikä sitä voi mitenkään kontrolloida, siksi espanjansuomalaisten ryhmissä oli väistämättä myös esimerkiksi Espanjasta yleisesti pitäviä ihmisiä tai sellaisia, jotka usein lomailevat Espanjassa. Sain myös paljon viestejä tutkimukseen osallistumiseen liittyen ihmisiltä, jotka olivat aiemmin asuneet Espanjassa, mutta eivät enää asuneet. Tutkimukseni vastausprosenttia on hankala arvioida, koska saattaa olla, että suurikin osa ryhmien jäsenistä ei ole ollut espanjansuomalaisia.

Kyselyn vastaustuloksia tarkastellessani käytin apuvälineenä SPSS tilasto-ohjelmaa. Siirsin vastaukset E-lomakkeelta tilasto-ohjelmaan, jonka avulla loin tilastoja, joista oli helppo poimia vastaukset. Tuloksien tarkastelussa käytin myös apuna ristiintaulukointia. Muuttujien jakautumista ja niiden välisiä riippuvuuksia voidaan tutkia ristiintaulukoinnilla. Riippuvuus- tai riippumattomuustarkastelussa tutkitaan, eroaako tarkastelun kohteena oleva selitettävän muuttujan jakauma selittävän muuttujan eri luokissa. (Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto 2004.) Ristiintaulukoinnilla voidaan vaikka verrata, onko iällä merkitystä asuuko espanjassa vakituisesti, osan vuotta vai toistaiseksi.

5.2. Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset

Kyselytutkimukseeni vastasi yhteensä 102 Facebookia käyttävää espanjansuomalaista. Vastaajista 69 (67,6 %) oli naisia, ja miehiä vastaajista oli 33 (32,4 %). Vastaajista 8 oli syntynyt vuosina 1940–1949, 8 henkilöä oli syntynyt vuosina 1950–1959, 10 henkilöä oli syntynyt vuosina 1960–1969, 23 henkilöä oli syntynyt vuosina 1970–1979, 33 hen-

kilöä oli syntynyt vuosina 1980–1989 ja 20 henkilöä vuosina 1990–1999. Vanhin vastannut oli syntynyt vuonna 1940 ja nuorin 1998. Vastaajista 53 eli 52 % oli alle 32-vuotiaita. Yli 51-vuotiaita oli 16 eli 15,7 %. 32–51-vuotiaita oli 33 eli 32,3 %, tutkimusajankohtana 2010. (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Facebookia käyttävien espanjansuomalaisten ikäjakauma.

Sadalla vastaajalla oli kansalaisuutena suomi, 2 vastaajalla oli espanja ja 4 vastaajalla muu. Koska vastaajia oli vain 102, tämä tarkoitti sitä, että neljällä vastaajalla oli kaksoiskansalaisuus. Vastaajista 98 ilmoitti äidinkielekseen suomen, 4 ilmoitti ruotsin, espanjan ilmoitti 2 ja 1 vastaaja ilmoitti jonkun muun kielen äidinkielekseen. Vastaajista 3 oli ilmoittanut, että heillä on kaksi äidinkieltä.

45 vastaajaa ilmoitti olevansa naimaton, 28 vastaajaa ilmoitti elävänsä avoliitossa, 23 vastaajaa eli avioliitossa, 3 vastaajista oli eronnut, 2 vastaajaa ilmoitti elävänsä rekisteröidyssä parisuhteessa ja 1 oli leski. Karkeasti jaoteltuna 48 % ilmoitti, ettei elä tällä hetkellä parisuhteessa, kun taas 52 % ilmoitti olevansa tällä hetkellä parisuhteessa.

Kysyttäessä tutkittavilta heidän koulutustaustansa, tarkemmin ylintä tutkintoa, vastaukset jakaantuivat seuraavasti. Kansakoulun/peruskoulun/keskikoulun ylimmäksi tutkinoksi ilmoitti 23 vastaajaa. Ammattikoulun/oppisopimuskoulutuksen ilmoitti 25 vastaajaa. Opistotason tutkinnon ilmoitti 22 vastaajaa. Ammattikorkeakoulun/alemmman korkeakoulu tutkinnon ilmoitti 18. Ylemmän korkeakoulututkinnon oli suorittanut 13 vastaajaa. Yksi ilmoitti ylimmäksi tutkinnokseen lisensiaatti tai tohtori. Huomasin kyselyn jälkeen unohtaneeni lukion vastausvaihtoehdoista. Lukio olisi kuulunut olla oma luokkansa. Lukion ylimpänä tutkintona käyneet ovat saattaneet vastata joko peruskoulun tai ammattikoulun ylimmäksi tutkinnokseen.

Tämän kyselyn perusteella näyttää siltä, että melkein neljännes vastaajista on käynyt vain peruskoulun tai lukion, joka puuttui vastausvaihtoehdoista. Suuri osa vastaajista oli nuoria ihmisiä, ja osa heistä mahdollisesti opiskelijoita, joilla ei ole vielä loppututkintoa.

Ristiintaulukoin iän koulutustaustan kanssa, jotta pystyisin vertailemaan, miten paljon koulutustausta oli riippuvainen iästä. Kaikista vastaajista 23 ilmoitti ylimmäksi tutkinoksi kansakoulun/peruskoulun ja heistä yli 60 % oli alle 32-vuotiaita. Peruskoulun/kansakoulun käyneitä oli siis määrällisesti eniten nuorissa vastaajissa.

Kyselyyn vastanneista 35 henkilöä ilmoitti ammattiryhmäkseen työntekijä, 21 henkilöä ilmoitti olevansa opiskelija, 20 henkilöä oli yrittäjiä, 7 henkilöä oli ylempiä toimihenkilöitä, 7 henkilöä oli eläkkeellä, 6 henkilöä oli alempia toimihenkilöitä, 2 henkilöä työttömänä ja 4 henkilöä oli ilmoittanut olevansa jokin muu kuin edellä mainittu. Kukaan ei vastannut olevansa maanviljelijä. Vastausten perusteella näyttäisi siltä, että 34 vastaajaa ei ollut sillä hetkellä mukana työelämässä, kun taas 68 vastaajaa oli sillä hetkellä mukana työelämässä.

Vastaajista 53 % vastasi asuvansa Espanjassa vakituisesti. Osan vuotta (esim. talvisin tai kesäisin) ilmoitti asuvansa 29,4 % vastaajista. Tilapäisesti Espanjassa asui 17,6 % vastaajista. Ristiintaulukoin nämä tulokset ikäryhmittäin, jotta nähtäisiin onko iällä vaikutusta siihen asuuko esimerkiksi tilapäisesti vai vakituisesti espanjassa. Jaoin vastaajat kolmeen ikäryhmään alle 32 vuotiaisiin 32–51-vuotiaisiin ja yli 51-vuotiaisiin. Alle 32-vuotiaista 48,1 % asui vakituisesti Espanjassa 23,1 % asui osan vuotta (esimerkiksi talvisin tai kesäisin) ja 28,8 % asui tilapäisesti Espanjassa (esimerkiksi työn tai opiskelun takia). 32–51-vuotiaista vastaajista vakituisesti espanjassa asui 73,5 %, osan vuotta 17,6 % ja tilapäisesti 8,8 %. Vanhimmasta ikäryhmästä yli 51-vuotiaista vakituisesti Espanjassa asui 25 %, osan vuotta 75 % ja tilapäisesti ei asunut kukaan. (Taulukko 1)

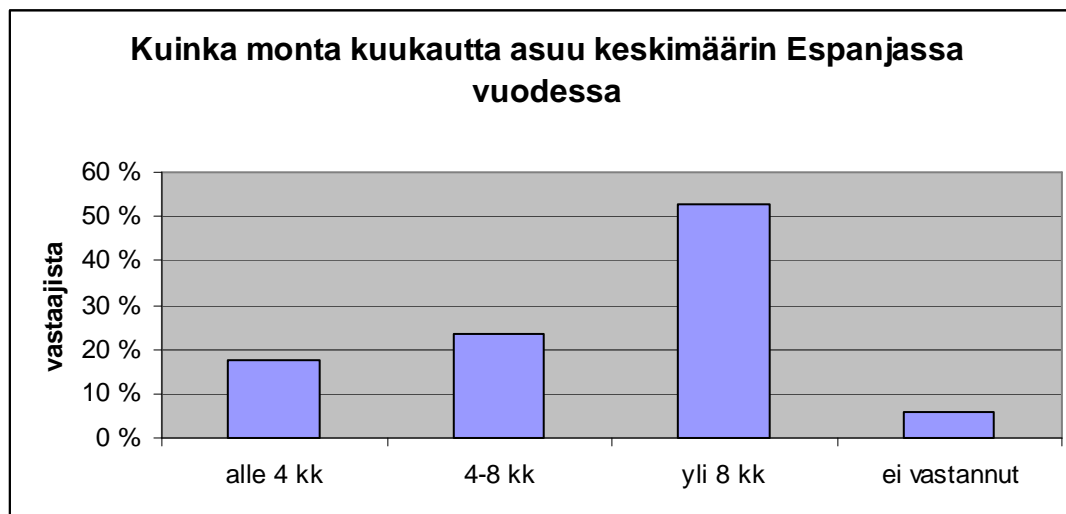
Taulukko 1. Espanjassa asumisen säännöllisyys ikäryhmittäin, %

	alle 32-v.	32–51-v.	yli 51-v.
vakituisesti	48,1 %	73,5 %	25 %
osan vuotta	23,1 %	17,6 %	75 %
tilapäisesti	28,8 %	8,8 %	0 %
yhteensä	100 % (53)	100 % (34)	100% (16)

Voidaan huomata, että nuorimmassa ikäluokassa vastaukset jakautuvat tasaisesti, melkein puolet heistä asui Espanjassa vakituisesti ja toinen puoli jakautui aika tasaisesti tilapäisesti ja osan vuotta asuviin. Nuorimmasta ikäryhmästä löytyi eniten tilapäisesti Espanjassa asuvia verrattuna muihin ikäryhmiin. 32–51-vuotiaista suurin osa asui Espanjassa vakituisesti, viidesosa osan vuotta ja tilapäisesti ainoastaan muutama. Keskimmäisestä ikäryhmästä löytyy eniten vakinaisesti asuvia verrattuna muihin ikäryhmiin. Vanhimmasta ikäryhmästä yli 51-vuotiaista vakituisesti Espanjassa asui neljäsosa ja loput osan vuotta. Eniten ”muuttolintuja” eli kausiasujia löytyi vanhimmasta ikäryhmästä. On ymmärrettävää, että kausiasujia oli eniten vanhimmassa ikäryhmässä, suuri

osa heistä on eläkeläisiä, eivätkä he ole välttämättä samalla tavalla sidottuja, kun yhä työelämässä olevat. Tämä mahdollistaa kaksinapaisen elämäntavan. Keskimmaisessä ikäryhmässä asuminen oli vakiintuneempaa. Tämä saattaa johtua siitä, että yleensä keski-ikäisiä sitoo työ ja perhevelvoitteet. Nuorimmassa ikäryhmässä korostuu taas asumisen tilapäisyys. Nuoret haluavat ehkä kokea jotain uutta ja erilaista ennen vakiintumista yhteen paikkaan. Jotkut nuorista saattavat hakea vaihtelua elämään hakeutumalla Espanjaan tilapäisesti esimerkiksi opiskelemaan tai töihin.

Tutkittavista 28,4 % vastasi asuvansa Espanjassa täydet 12 kuukautta vuodessa. 12 kuukautta sai myös eniten vastauksia muihin kuukausi määriin verrattuna. Jaoin kuukaudet luokkiin: alle 4 kuukautta asuvat, 4-8 kuukautta asuvat ja yli 8 kuukautta asuvat. Yli 8 kuukautta asuvia oli 54 henkilöä (52,9 % vastanneista). 4-8 kuukautta asuvia vastanneista oli 23,5 % ja alle 4 kuukautta asuvia oli 17,6 %. 6 vastaajaa (5,9 %) oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.

Kuvio 5. Facebookia käyttävien espanjansuomalaisien asumisen kesto kuukausissa vuoden aikana Espanjassa.

Kysyin tutkittavilta myös minä vuonna he ensimmäisen kerran asuivat Espanjassa. Kaikista varhaimmin Espanjassa asui yksi vastaaja, hän asui siellä ensimmäisen kerran jo vuonna 1987. Ennen vuotta 2000 ensimmäisen kerran Espanjassa asuneita oli 22, 8 %. Vuosina 2000–2005 ensimmäisen kerran asuneita oli 35,2 % henkeä ja vuosina 2006–2010 ensimmäisen kerran asuneita oli 42 %.

Vastaajista tasan puolella oli asunto Suomessa ja puolella ei ollut. Niiltä, joilla oli Suomessa asunto, kysyttiin millä paikkakunnalla asunto sijaitsee. Vastaajien asunnot sijaittivat ympäri Suomea esimerkiksi Lappeenrannassa, Oulussa, Savonlinnassa, Tampereella, Jyväskylässä, Muhoksella, Imatralla, Kokkolassa, Turussa, Vaasassa ja tietenkin Helsingissä. Eniten vastaajilla oli asuntoja Helsingissä 12 henkilöllä, ja yleisesti ottaenkin Etelä-Suomessa. Tämä ei sinänsä ole yllätys, koska suomalaisista 2/5 asuu muutenkin Etelä-Suomessa. Lapissa ei ollut yhdelläkään asuntoa. Pohjoisin kunta, missä vastaajalla oli asunto, oli Oulu.

Tutkittavilta kysyttiin myös, mikä oli heidän asuinpaikkakuntansa ennen Espanjaan muuttoa. Vastauksista kävi ilmi, että vastaajat olivat lähtöisin ympäri Suomea. Lähteneitä oli muun muassa Forssasta, Kemistä, Kuusamosta, Kouvolasta, Lappeenrannasta, Imatralta, Savonlinnasta, Muhokselta, Kokkolasta, Porista, Tampereelta, Turusta, Kauhavalta, Vaasasta ja Seinäjoelta. Pohjoisin kunta vastauksissa oli Rovaniemi. Eniten lähteneitä oli Helsingistä 23,5 % kaikista lähtijöistä. Myös muista Etelä-Suomen kunnista oli lähteneitä esim. Viidistä, Espoosta ja Vantaalta. Etelä-Suomesta lähteneitä oli noin puolet vastanneista. Tämä on toisaalta ymmärrettävää, koska Etelä-Suomessa asuu melkein puolet suomalaisista. Voidaankin sanoa, että lähtijöitä oli joka puolelta Suomea. Yllättävää sinänsä, että muista Suomen suurista kaupungeista ei ollut suhteessa niin paljon lähtijöitä, kuin Helsingistä. Helsingin jälkeen eniten lähtijöitä oli Turusta, Espoosta, Lahdesta ja Vaasasta. Kustakin näistä lähtijöitä oli 5 henkilöä.

Tutkittavilta kysyttiin, millä itsehallintoalueella Espanjassa he asuvat. Andalusiassa asui 35,3 % vastaajista, Kanariansaarilla 19,6 %, Kataloniassa 19,6 %, Valenciassa 17,6 %, Murciassa 4,9 %, Madridissa 1 % ja 2% vastaajista ei tiennyt millä Espanjan itsehallintoalueella asui (Kartta 3). Oli selvää, että vastaajista suurin osa oli Andalusiasta, Kana-

rialta, Kataloniasta ja Valenciasta, koska yhteisöt joiden jäsenille olin kutsun lähettänyt, olivat lähinnä näiden alueiden asukkaille suunnattuja. Toisaalta muille Espanjan itsehallintoalueilla asuville suomalaisille tarkoitettuja yhteisöjä ei Facebookista löytynyt. Näin ollen suurin osa Facebookia käyttävistä espanjansuomalaisista asui juuri Andalusiassa, Kanarialla, Kataloniassa tai Valenciassa. Aikaisemmissa Espanjan suomalaisista tehdyissä tutkimuksissa oli havaittu, että espanjansuomalaisten asumiskeskittymät sijaitsivat lähinnä Espanjan mantereen rannikkoalueilla kuten Andalusiassa ja Valenciassa sekä Kanarialla. Myös minun tutkimukseeni vastanneiden vastaukset kuvaavat hyvin tätä tosiasiaa. Ainoana poikkeuksena huomasin, että sain myös jonkin verran vastauksia Kataloniasta, joka ei ole aikaisemmissa tutkimuksissa ollut suomalaisasutuksen keskitymä.

Kartta 3. Espanjan itsehallintoalueet (Wikipedia 2011).

Ristiintaulukoin iän ja vastaajan kotipaikan itsehallintoalueen. Huomattavaa oli, että suurin osa (90 %) vuosina 1990–1999 syntyneestä ikäluokasta asui Andalusiassa. Vuosina 1950–1959 syntyneestä ikäluokasta huomattava osa (87,5 %) asui Valenciassa. Muihin ikäluokkiin kuuluneiden vastaajien kotipaikat jakautuivat tasaisemmin itsehallintoalueiden kesken. Osasyynä sille, että suurin osa nuorista vastaajista asui Andalusi-

assa, oli se, että lähetin kyselyn Andalusian suomalaisen koulun ryhmäläisille Facebookissa. Tosin tähän ryhmään kuului myös entisiä oppilaita, ja kaikki ryhmäläiset eivät olleet nuoria enää. Nuoria ehkä asui eniten Andalusiassa siitäkin syystä, että siellä sijaitsee Espanjan ainut suomalainen lukio. Sille en löytänyt selitystä miksi suurin osa vuosina 1950–1959 syntyneestä ikäluokasta asui Valenciassa.

Vastaajista suuri osa (26,5 %) asui Fuengirolassa, joka sijaitsee Andalusiassa. Seuraavaksi eniten vastaajia asui Barcelonassa (17,6 %), joka sijaitsee Kataloniassa ja Torreviejassa (15,7 %), joka sijaitsee Valenciassa. Muita mainittuja paikkakuntia, joissa asui enemmän kuin kaksi vastaajaa olivat Orihuela Costa (Valencia), Malaga (Andalusia), San Bartolome (kanariansaaret), Maspalomas (kanariansaaret) ja Playa del Ingles (kanariansaaret). Myös useammalla muulla paikkakunnilla asui vastaajia, mutta vastanneita oli näiltä paikkakunnilta kustakin alle kolme. Vastaajat asuivat yhteensä 24 eri paikkakunnalla. Kaksi vastaajaa ei ollut vastannut kysymykseen, millä paikkakunnalla asuu.

5.3. Muuton syyt ja kokemukset

Kyselylomakkeessa kysyttiin tutkittavilta myös heidän Espanjaan muuttonsa syitä ja siihen liittyneitä kokemuksia.

Aikaisemmissa tutkimuksissa esimerkiksi Helppikankaan ja Kariston tutkimuksissa on ihmisten aiempaa matkustelua Espanjaan kuvattu usein selityksenä sille miksi he muuttavat Espanjaan. Niinpä kysyin tutkittaviltani, olivatko he ennen muuttoaan matkustelleet Espanjassa. Tutkittavista 75,5 % oli matkustellut Espanjassa ennen muuttoaan ja 24,5 % ei ollut matkustellut Espanjassa ennen muuttoaan.

Kysyin tutkittavilta heidän Espanjaan muuttonsa syitä. Käytin kysymyksessä valmiita vastausvaihtoehtoja. Olin valinnut vastausvaihtoehdot sillä perusteella, mitä Helppikankaan ja Hiltusen sekä Kariston tutkimusten espanjansuomalaiset olivat maininneet muuton syiksi. Valmiit vastausvaihtoehdot olivat: ilmasto, terveys, verotus, elinkustannukset, Espanjan suomalaisyhteisö tai tuttavat Espanjassa, espanjalainen puoliso, seikkai-

lunhalu, työ ja ansiomahdollisuudet, opiskelu ja muu kuin edellä mainittu. Vastaaja sai valita kaksi tärkeintä muuton syytä. Eniten mainintoja (50) muuton syyksi oli saanut ilmasto. Seikkailunhalun syynä oli ilmoittanut 30 vastaajaa. Jonkin muu syy oli ilmoittanut 23 vastaajaa. Opiskelun oli maininnut 20 vastaajaa. 19 vastaajaa oli maininnut työn ja ansiomahdollisuudet. 13 vastaajaa oli valinnut muuton syyksi terveyden. Espanjan suomalaisyhteisö ja tuttavat espanjassa oli syyksi valinnut 11 vastaajaa. Yhdeksän vastaajaa oli valinnut elinkustannukset. Espanjalaisen puolison syyksi oli maininnut kahdeksan vastaajaa ja yksi vastaaja oli valinnut verotuksen. Kolmanneksi eniten mainintoja oli saanut muu syy. Näitä muita syitä olivat muun muassa vanhemmat tai vanhempi asuu Espanjassa tai vanhempien mukana muutto neljä vastaajaa, vaihto-opiskelu, avopuoliso, vuorotteluvapaa, lifestyle, kulttuuri, perhe, vaihtelu, homoelämä, ystävällisyys, ilmapiiri ja elämäntapa, elämänmuutos, henkilökohtainen syy, kieli ja halu asettua pitemmäksi aikaa.

Ristiintaulukoin iän ja muuton syyt tutkiakseni eroavatko muuton syyt ikäryhmien sisällä. Jaoin vastaajat kolmeen ikäryhmään alle 32-vuotiaisiin 32–51-vuotiaisiin ja yli 51-vuotiaisiin. Alle 32-vuotiaiden ryhmässä eniten mainintoja oli saanut ilmasto, toiseksi eniten mainintoja, ja yhtä paljon olivat saaneet seikkailunhalu ja opiskelu ja kolmanneksi eniten jokin muu syy. Ikäryhmässä 32–51 eniten mainintoja oli saanut ilmasto, toiseksi eniten seikkailunhalu ja kolmantena jokin muu syy. Vanhimmassa ikäryhmässä yli 51-vuotiaissa eniten mainintoja oli saanut ilmasto, toiseksi eniten terveys ja kolmantena tulivat ainoastaan kaksi mainintaa kukin saaneet Espanjan suomalaisyhteisö tai tuttavat espanjassa, työ tai ansiomahdollisuudet ja jokin muu syy. Kyselyn perusteella huomattiin, että ilmasto oli kaikissa ikäryhmissä tärkein muuton syy. Seuraavaksi tärkeimmät muuton syyt taas erosivat ikäryhmissä. Nuorimmassa ikäryhmässä seikkailun halu ja opiskelu olivat myös olleet syynä. Keskimmaisessä ikäryhmässä oli myös seikkailunhalu ollut yhtenä syynä. Vanhimmassa ikäryhmässä korostui terveys ilmaston jälkeen toisena syynä.

Tutkittavilta kysyttiin myös, miksi he muuttivat pois Suomesta? Kysymys oli avoin. Aika monet (22 vastaajaa) ilmoittivat yhdeksi syyksi Suomen ilmaston. Vastaukset olivat muun muassa seuraavanlaisia ”kamala ilmasto”, ”ikävä ilmasto”, ”talvea pakoon”,

”ikävä ja synkkä talvi masentaa”, ”pimeys ja kylmyys”, ”pitkä, kylmä ja pimeä talvi”. 14 vastaajaa oli muuttanut Suomesta vanhempien mukana tai siksi, että vanhemmat olivat muuttaneet. Suurin osa näistä vastaajista oli lapsia tai nuoria, joten päätös ei ollut aina heidän käsissään. 14:ssä vastauksessa yhtenä lähdön syynä oli mainittu kyllästyminen Suomeen muuten, kuin ilmastollisesti. Tällaisia kyllästymisen syitä olivat muun muassa ”nuivat ihmiset”, ”kireät ihmiset”, ”tylsä ja olematon homoelämä, ja Suomi on ahdistava”, ”vitutti”, ”suomessa ei mitään hyvää”, ”kyllästyin holhousyhteiskuntaan, pahaan ruokaan ja kalliisiin hintoihin” ja ”paremman asuinympäristön haku” Suomesta lähdön syyksi seitsemän mainitsi vastauksessaan seikkailun, kokeilun tai vaihtelun halun. Kuuden henkilön vastauksessa yhtenä syynä mainittiin opiskelu. Vastaajista viidellä muuton syy Suomesta pois oli ollut puoliso, joko suomalainen tai espanjalainen. Eli oli muutettu puolison mukana tai uuden puolison luo. Viisi vastaajaa oli maininnut työn tai työtarjouksen yhtenä lähdön syynä Suomesta. Viisi vastaajaa oli maininnut myös terveyssyitä muuttonsa syyksi. Neljä henkilöä mainitsi yhtenä syynä halun oppia puhumaan uutta kieltä/kieliä. Kolmen ihmisen vastauksessa vuorotteluvapaa oli ollut yksi syy lähtöön. Kahdella vastaajalla ystävät olivat houkutelleet muuttamaan Suomesta. Vastaajista 18 oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.

38,2 % vastaajista oli asunut ennen Espanjaan muuttoaan ulkomailla, mutta 61,8 % ei ollut asunut. Vastaajista 14,7 % vastasi, että Suomen EU-jäsenyys oli vaikuttanut muuttopäätökseen, 68,6 % oli sitä mieltä, että se ei ollut vaikuttanut muuttopäätökseen ja 16,7 % ei osannut sanoa, oliko Suomen EU-jäsenyys vaikuttanut heidän muuttopäätökseen.

Tutkittavilta kysyttiin minkälaisia odotuksia tai toiveita heillä oli muuttaessaan Espanjaan. 26 vastaajan yhtenä odotuksena oli parempi ilmasto tai sää. Vastaajista 16:lla oli yhtenä odotuksena oppia uusi kieli tai parantaa kielitaitoa. 16 vastaajan yhtenä odotuksena oli verkostoitua, tutustua uusiin ihmisiin ja saada uusia ystäviä. Yhdeksän vastaajan yhtenä odotuksena oli joko oppia tai kokea jotain uutta, löytää jotain uutta elämään tai saada uusia kuvioita. Yhdeksällä vastaajalla ei ollut minkäänlaisia odotuksia maasta. Seitsemän vastaajaa ilmoitti yhdeksi odotukseksi halvemmat elinkustannukset tai hinnat. Kuusi vastaajaa odotti muun muassa rennompaa elämäntapaa, stressittömämpää

elämää tai manjana-meininkiä. Vastaajista kuusi ilmoitti yhdeksi odotukseksi uuden kulttuurin oppimisen tai tutustumisen. Muita yksittäisiä odotuksia olivat muun muassa ”Olla puolison kanssa, ja löytää mieleiseni työ”, ”Ettemme kyllästyisi maahan niin nopeasti”, ”Elää samankaltaista arkea kuin Suomessakin”, ”Odotuksia ja toiveita on että sekä minä itse että puolisoni voisimme elää keskimäärin tasapainoisemmin kuin Suomessa”, ”Parempi elämäntaso homolle ja jännittävämpi elämä”, ”Rauhallinen ja onnellinen koti. Tyttärelleni hyvä koulupaikka ja hyviä kavereita. Sekä työpaikka itselleni” ja ”Mielenkiintoinen elinympäristö, hyvät mahdollisuudet matkustella, paljon mahdollisuuksia tehdä taidetta”. 27 vastaajaa oli jättänyt vastaamatta kysymykseen minkälaisia tai toiveita oli.

Kyselylomakkeessa kysyttiin onko Espanja vastannut odotuksiasi? Vastausvaihtoehdot olivat, asteikolla 1–5: 1=ei lainkaan 2=vähän 3=jotakuinkin 4=hyvin 5=täysin. Vastaajista kukaan ei ollut vastannut kohtaan ei lainkaan, 4 vastaajaa oli vastannut vähän, 14 kpl oli vastannut jotakuinkin, 55 vastaajista oli vastannut että Espanja oli vastannut odotuksia hyvin ja 29 oli vastannut täysin. Voidaan siis todeta, että suurimmalle osalle 82,3 % Facebookia käyttävistä espanjansuomalaisista Espanja oli vastannut hyvin tai täysin heidän odotuksiaan.

Ristiintaulukoin iän ja sen kuinka hyvin Espanja on vastannut odotuksia. Alle 32-vuotiaista 3,8 % vastasi Espanjan vastanneen vähän heidän odotuksiaan, 11,5 % vastasi jotakuinkin, 55,8 % vastasi hyvin ja 28,8 % vastasi täysin. 32–51-vuotiaista vastaajista Espanja oli vastannut odotuksia vähän 5,9 %, jotakuinkin 20,6 %, hyvin 47,1 % ja täysin 26,5 %. Yli 51-vuotiaista yksikään ei vastannut, ei lainkaan tai vähän. 6,3 % vastasi jotakuinkin, 62,5 % vastasi hyvin ja 31,3 % vastasi täysin. Vastaajajoukko oli pieni, siksi ei voida tehdä suuria päätelmiä. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että yli 51-vuotiailla Espanja oli vastannut odotuksia paremmin kuin nuoremmille ikäryhmille. Yli 51-vuotiaista 93,8 %:lle Espanja oli vastannut odotuksia joko hyvin tai täysin. Ikäryhmässä 32–51-vuotiaissa näin oli vastannut 73,6 % ja nuorimmassa ikäryhmässä alle 32-vuotiaissa näin vastanneita 84,6 %.

5.4. Suomalaisien yhteisöllisyys Espanjassa

Facebookia käyttäviltä espanjansuomalaisilta kysyttiin kysymyksiä myös liittyen suomalaisten yhteisöllisyyteen Espanjassa. Vastaajista 86,3 % oli ystäväystynyt Espanjassa asuessaan muiden espanjansuomalaisten kanssa, mutta 13,7 % ei ollut ystäväystynyt. Vastaajista 47:n naapurissa asui muita suomalaisia, 49 vastaajan naapurissa taas ei asunut muita suomalaisia ja kuusi vastaajaa ei tiennyt onko heillä naapurissa muita suomalaisia. Ristiintaulukoidessa ikä ja se asuuko naapurissa muita suomalaisia, huomattiin, että iällä ei näytä olevan merkitystä hakeudutaanko asumaan sellaiseen paikkaan missä asuu muita suomalaisia vai ei.

Tutkittavilta kysyttiin myös ovatko he osallistuneet suomalaisen yhteisön toimintaan Espanjassa viimeisen vuoden aikana? (esim. urheiluun, seuroihin, kokouksiin, yhdistystapahtumiin tai karaokeiltoihin). 12,7 % vastaajista oli osallistunut suomalaiseen yhteisötoimintaan vähintään kerran viikossa, 13,7 % oli osallistunut vähintään kerran kuussa, 31,4 % oli osallistunut harvemmin kuin kerran kuussa ja 42,2 % ei ollut osallistunut ollenkaan suomalaisen yhteisön toimintaan viimeisen vuoden aikana. Huomattavaa oli, että melkein puolet vastaajista ei ollut osallistunut suomalaisen yhteisön toimintaan viimeisen vuoden aikana, ja ainoastaan 26,4 % oli osallistunut suomalaisen yhteisön toimintaan vähintään sen kerran kuussa.

Vastaajista 20,6 % kuului Espanjassa johonkin suomalaisyhdistykseen mutta 79,4 % ei kuulunut. Tämän perusteella näyttäisi siltä, että kyselyyn vastanneista suurin osa ei ole aktiivisesti suomalaisessa yhteisötoiminnassa mukana. Kyselyyni vastanneista aika moni edusti nuorempaa ikäluokkaa, siitä syystä ristiintaulukoin iän, ja sen kuuluuko suomalaisyhdistykseen. Tuloksista huomataan, että vastaajien iällä oli merkitystä siihen kuuluuko suomalaisyhdistykseen. Yli 51-vuotiaista vähän yli puolet kuuluu suomalaisyhdistykseen Espanjassa, kun taas ikäryhmästä alle 32-vuotiaista ainoastaan 13,5 % kuului yhdistykseen ja 32–51-vuotiaista 14,7 %.

Tutkittavista 48 % vastasi että heidän tuttavapiiriinsä kuuluu Espanjassa enemmän suomalaisia kuin espanjalaisia. 34,3 % taas vastasi, että heidän tuttavapiiriinsä kuuluu Es-

panjassa enemmän espanjalaisia kuin suomalaisia. 17,6 % vastasi, että heidän tuttavapiiriinsä kuuluu yhtä paljon kumpiakin. Kyselyni avoimen palautteen kohdassa pari vastaajista halusi tähdentää, että heillä on myös paljon muita kansalaisuuksia omaavia ihmisiä tuttavapiirissään Espanjassa eikä pelkää espanjalaisia tai suomalaisia. Kysymykselläni halusin kuitenkin selvittää ensisijaisesti suomalaisten integroitumista paikalliseen väestöön, en niinkään muihin maahanmuuttajiin. Ristiintaulukoin vastanneiden iän ja sen löytyykö tuttavapiiristä enemmän espanjalaisia vai suomalaisia. Iällä näytti olevan suuri merkitys siihen kuinka integroituu tai ystävystyy paikallisiin. Alle 32-vuotiaiden ikäryhmästä 34,6 % vastaajista oli enemmän espanjalaisia tuttavina Espanjassa kuin suomalaisia. 32–51-vuotiailla tämä luku oli 41,2 % ja yli 51-vuotiailla ainoastaan 18,8 %. Yli 51-vuotiailla oli selvästi enemmän Espanjassa suomalaisia tuttuja kuin espanjalaisia verrattuna muihin ikäryhmiin. Vähiten suomalaisia tuttuja ja enemmän espanjalaisia tuttuja oli niukalla enemmistöllä ikäryhmässä 32–51-vuotiaat. Nuorin ikäryhmä sijoittui vanhemman ikäluokan ja keski-ikäisten väliin. Nuorimmassa ikäluokassa niukalla enemmistöllä oli enemmän suomalaisia tuttavina kuin espanjalaisia.

Taulukko 2. Vastaajien Espanjassa asuvien tuttavien kansalaisuus.

Vastaajalla enemmän	alle 32-vuotiaat	32–51-vuotiaat	yli 51-vuotiaat
Enemmän espanjalaisia tuttavina	34,60 %	41,20 %	18,80 %
Enemmän suomalaisia tuttavina	48,10 %	38,20 %	68,80 %
Yhtä paljon kumpiakin	17,30 %	20,60 %	12,50 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %

Esitin tutkittaville muutamia väitteitä suomalaisten yhteisöllisyydestä Espanjassa. Väittämiin piti vastata seuraavalla asteikolla, 1=täysin eri mieltä 2=jokseenkin eri mieltä 3=ei samaa eikä eri mieltä 4=jokseenkin samaa mieltä 5=täysin samaa mieltä. Ensimmäinen väittämä oli ”Kontaktien luominen on Espanjassa helpompaa kuin Suomessa” Taulukossa 3. nähdään vastaukset väitteeseen. Vastaajista 42 oli täysin samaa mieltä väitteen kanssa, ja ainoastaan yksi vastaaja oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. Toinen

väite oli ” Suomalaisilla on tiivis paikallisyhteisö, jossa tuetaan toisia” Taulukossa 3 näkyy vastausten jakaumat. Täysin eri mieltä tämän väitteen kanssa oli kuusi vastaajaa, ja täysin samaa mieltä 12 vastaajaa. Muitten vastaukset ovat neutraalimpia. Toinen väite oli ” Suomalaisilla on tiivis paikallisyhteisö, jossa tuetaan toisia” Taulukossa 3 näkyy vastausten jakaumat. Täysin eri mieltä tämän väitteen kanssa oli kuusi vastaajaa, ja täysin samaa mieltä 12 vastaajaa. Muut ovat vastanneet 2, 3 tai 4. Seuraava väittäjä oli ”Espanjansuomalaisten välille syntyy kuppikuntia ja ryhmittymiä”. Taulukossa 3 nähdään muun muassa, kuinka kaksi vastaajaa oli täysin eri mieltä väitteen kanssa, 28 vastaajaa taas oli täysin samaa mieltä ja yksi vastaaja oli jättänyt vastaamatta tähän kysymykseen. Viimeinen väite oli ” Suomalaisyhteisöjen eri ryhmittymät kilpailevat keskenään”. Tämän väitteen kanssa täysin eri mieltä oli 16 vastaajaa, täysin samaa mieltä 13 vastaajaa ja yksi jätti vastaamatta. Eli vastaukset jakautuvat aika radikaalisti vastaajien kesken.

Taulukko 3. Väittämiä espanjansuomalaisten yhteisöllisyydestä. Vastausten jakaantuneisuus eri luokkiin 1–5, josta (1= täysin eri mieltä, 2= jokseenkin eri mieltä, 3= Ei samaa eikä eri mieltä, 4 jokseenkin samaa mieltä ja 5=täysin samaa mieltä)

Vastaajan valinta

Väittäjä	1	2	3	4	5	
Kontaktien luominen on Espanjassa helpompaa kuin Suomessa	1	8	15	36	42	(102kpl)
Suomalaisilla on tiivis paikallisyhteisö, jossa tuetaan toisia	6	11	43	30	12	(102kpl)
Espanjansuomalaisten välille syntyy kuppikuntia ja ryhmittymiä	2	8	29	34	28	(102kpl)
Suomalaisyhteisöjen eri ryhmittymät kilpailevat keskenään	16	11	42	19	13	(102kpl)

Suurin osa oli vastausten perusteella sitä mieltä, että kontaktien luominen on Espanjassa helpompaa kuin Suomessa. Vastausten perusteella ei ole selvää, onko vai ei suomalaisilla Espanjassa tiivis paikallisyhteisö, jossa tuetaan toisia. Espanjansuomalaisten välille näyttää syntyvän kuppikuntia ja ryhmittymiä ainakin vastaajien enemmistön mukaan.

Vastausten perusteella ei voida ottaa kantaa, kilpailevatko suomalaisyhteisöjen eri ryhmittymät keskenään. Vastaukset hajaantuivat tämän kysymyksen kohdalla voimakkaasti.

5.5. Facebook ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyys

Tutkittavilta kysyttiin myös kysymyksiä liittyen Facebookiin, ja sen vaikutuksiin espanjansuomalaisten yhteisöllisyyteen ja sen ylläpitoon. Tutkittavista 2,9 % oli käyttänyt Facebook palvelinta 1–12 kuukautta kyselyn hetkellä. 18,6 % oli käyttänyt Facebookia 13–24 kuukautta, 72,5 % oli käyttänyt Facebookia yli 25 kuukautta ja 5,9 % vastaajista ei tiennyt kauanko oli Facebookia käyttänyt. Vastausten perusteella näyttää siltä, että suurin osa vastaajista on Facebookin kokeneita käyttäjiä, koska Facebook sai vasta ensimmäisen suomenkielisen käyttöliittymän vuonna 2008.

Tutkittavilta kysyttiin, onko Facebookista ollut apua Espanjassa asuvien muiden suomalaisten tavoittamisessa. 22,5 % vastasi, että siitä on ollut apua paljon, 55,9 %:n mukaan siitä on ollut apua jonkin verran ja 10,9 %:n mukaan siitä ei ole ollut apua ollenkaan. Yli 70 % vastaajista oli sitä mieltä, että Facebookista on ollut jonkin verran tai paljon apua Espanjassa asuvien muiden suomalaisten tavoittamisessa. 85 vastaajaa pitää yhteyttä Facebookin kautta muihin Espanjassa asuviin suomalaisiin mutta 17 ei pidä. Kaikki vastaajat 102 kpl pitävät yhteyttä Facebookin kautta Suomessa asuviin tuttaviansa. Tutkittavista 39 kpl on tutustunut Facebookin avulla muihin Espanjassa asuviin suomalaisiin ja 63 kpl ei ole tutustunut.

Kysyttäessä tutkittavilta, tiedotetaanko Facebookissa (esim. kiertoviesteillä tai Facebook -yhteisöjen tai ryhmien etusivuilla) espanjansuomalaisten yhteisistä tilaisuuksista? Tutkittavista kolme vastasi paljon, 62 vastasi jonkin verran, viisi vastasi ei ollenkaan ja 32 vastasi en tiedä. Vastaajista kuusi käyttää Facebookia ensisijaisesti pitääkseen yhteyttä Espanjassa asuviin tuttaviansa. 42 vastasi ensisijaisesti pitääkseen yhteyttä Suomessa asuviin tuttaviansa. 52 henkilöä vastasi kumpiinkin yhtä paljon ja kaksi henkilöä vastasi en tiedä.

Esitin vastaajille väitteitä koskien heidän Facebookin käyttöönsä. Vastaajien oli vastattava asteikolla 1–5, jossa 1=täysin eri mieltä 2=jokseenkin eri mieltä 3=ei samaa eikä eri mieltä 4=jokseenkin samaa mieltä 5=täysin samaa mieltä. Vastaukset on esitetty taulukossa 4. Taulukon 4 sarakeotsikkoina on esitetty väittämien vastausvaihtoehdot 1–5 ja rivioitsikkoina väittämät. Taulukon soluissa on esitetty niiden vastaajien lukumäärä, jotka olivat valinneet kyseisen vastausvaihtoehdon. Ensimmäinen väite oli ”Facebook on tukenut sopeutumistani Espanjaan.” Väitteen kanssa täysin eri mieltä oli 25 vastaajaa ja täysin samaa mieltä yhdeksän vastaajaa. Toinen väite oli ”Facebook on vähentänyt kasvokkaista kanssakäymistä.” Vastaajista 30 kpl oli täysin eri mieltä väitteen kanssa, kun taas täysin samaa mieltä oli yhdeksän vastaajaa. Kolmas väite oli ”Olen tutustunut Facebookin avulla useisiin espanjansuomalaisiin.” Väitteen kanssa täysin eri mieltä oli 44 vastaajaa ja täysin samaa mieltä neljä vastaajaa. Viimeinen väite oli ”Olen saanut Facebookin kautta paljon tietoa espanjansuomalaisten yhteisistä tapahtumista.” 28 vastaajaa oli väitteen kanssa täysin eri mieltä ja ainoastaan kaksi vastaajaa oli täysin samaa mieltä. Vastauksista saa sellaisen käsityksen yleisesti, että Facebookilla ei ole ollut suurta merkitystä vastaajien sopeutumiseen Espanjaan. Facebook ei ole ole myöskään vähentänyt vastaajien kasvokkaista kanssakäymistä. Myöskään Facebook ei ole ollut merkittävä apuväline tutustuttaessa muihin espanjansuomalaisiin. Vastaajat eivät ole myöskään kokeneet, että Facebookin kautta olisi saanut paljon tietoa espanjansuomalaisten yhteisistä tapahtumista.

Taulukko 4. Väittämiä Facebookista ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyydestä. Vastausvaihtoehdot: 1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä 3=ei samaa eikä eri mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä.

Vastaaajan valinta

Väittäjä	1	2	3	4	5	
Facebook on tukenut sopeutumistani Espanjaan	25	19	33	16	9	(102kpl)
Facebook on vähentänyt kasvokkaista kanssakäymistä	30	28	23	14	6	(102kpl)
Olen tutustunut Facebookin avulla useisiin espanjansuomalaisiin	44	22	18	14	4	(102kpl)
Olen saanut Facebookin kautta paljon tietoa espanjansuomalaisten yhteisistä tapahtumista	28	26	35	11	2	(102kpl)

6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1. Yhteenveto

Tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia Espanjaan suuntautuvaa suomalaisten muuttoliikettä, tarkemmin suomalaisten Espanjaan muuton syitä, muuttajien tyyppisiä, suomalaisen yhteisöllisyyttä Espanjassa ja lisäksi Facebook yhteisöpalvelimen vaikutusta yhteisöllisyyden ylläpitoon. Tutkimusjoukokseni olin valinnut Facebookia käyttäviä espanjansuomalaisia. Tutkimuksen alkuun esitin joukon kysymyksiä joihin lähdin hakemaan vastausta tutkimuksessani.

Ensimmäinen kysymys oli, minkälaisia muuttajia ovat Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset?

Vastauksista kävi selville että Facebookia käyttävistä espanjansuomalaisista suurin osa oli naisia. Iältään vastaajat olivat nuoria, yli puolet vastanneista oli alle 32-vuotiaita. Vastaajista noin puolet eli parisuhteessa ja puolet ei. Työelämässä heistä oli noin 70 % ja ammattiryhmäksi ilmoitettiin yleisimmin työntekijä. Vähän yli puolet vastanneista asui Espanjassa vakituisesti. Ikäryhmien välillä oli eroja, eniten vakituisesti asuvia oli 32–51-vuotiaissa. Yli puolet vastanneista ilmoitti asuvansa yli 9 kuukautta vuodessa Espanjassa. Tutkittavista puolella oli asunto Suomessa. Yleisimmin asunto sijaitsi Helsingissä ja yleensä Etelä-Suomessa. Tutkittujen kotipaikka ennen Espanjaan muuttoa oli suurella osalla vastaajista Helsingissä. Lähteneitä oli kuitenkin joka puolelta Suomesta. Vastaajista kolmasosan koti Espanjassa sijaitsi Andalusiassa itsehallintoalueella. Andalusiassa asuvia vastaajia oli eniten, seuraavaksi eniten vastaajia oli Kanarialta, Kataloniasta ja Valenciasta kustakin noin 17–20 %. Vastaajien iällä oli jonkin verran merkitystä millä itsehallintoalueella he asuivat, esimerkiksi vuosina 1990–1999 syntyneistä 90 % asui Andalusiassa. Vuosina 1950–1959-syntyneistä taas 87,5 asui Valenciassa. Muissa ikäryhmissä en havainnut tällaista keskittyneisyyttä tietylle alueelle. Nuoren ikäryhmän keskittyminen Andalusiassa saattoi johtua siitä, että yksi Facebook ryhmä, jonka jäsenille kutsun tutkimukseen lähetin oli suomalaisen koulun ryhmä Aurinkorannikolla. Kysyttäessä tutkittavilta asuinpaikkakuntaa, eniten vastauksia sai Fuengirola

26,5 %, joka sijaitsee Andalusian itsehallintoalueella. Vastaajia asui yhteensä 24 eri paikkakunnalla.

Toinen tutkimuskysymys oli: Mitkä ovat olleet muuton syyt ja siihen liittyneet kokemukset?

Suuri osa tutkittavista oli muuttanut Espanjaan ilmaston vuoksi. Monet olivat myös muuttaneet seikkailunhalun, opiskelun tai työn takia. Vertasin muuton syitä ikään, jolloin huomasin, että kaikissa eri ikäryhmissä ilmasto oli ollut tärkein muuton syy. Seuraavaksi tärkein muuton syy vaihteli ikäryhmittäin. Alle 32-vuotiaissa seuraavaksi tärkeimmät muuton syyt olivat seikkailunhalu ja opiskelu. Ikäryhmässä 32–51 toiseksi tärkein muuton syy oli seikkailunhalu, kun taas vanhimmassa ikäryhmässä yli 51-vuotiaiden toiseksi tärkeimpänä muuton syynä korostui terveys. Kysyttäessä tutkittavilta miksi Suomesta oli muutettu, eli mikä oli ollut Suomesta työntävä tekijä. Moni oli vastannut tähän avoimeen kysymykseen ilmastoon liittyvän tekijä, monissa vastauksissa oli myös aistittavissa yleistä kyllästymistä Suomeen, muutenkin kuin ilmastollisesti. Jonkin verran oli myös vastaajia, jotka olivat muuttaneet Suomesta vanhempien mukana tai heidän takiaan. Vähän yli kolmasosa vastanneista oli ennen Espanjaan muuttoaan asunut ulkomailla. Suomen EU-jäsenyys ei ollut vaikuttanut juuri vastanneiden muuttopäätökseen. Vastaajien odotukset Espanjasta olivat yleisimmin seuraavia: parempi ilmasto ja sää, oppia uusi kieli tai parantaa kielitaitoa sekä verkostoitua ja tutustua uusiin ihmisiin. Suurimmalle osalle (82,3 %) Espanja oli vastannut odotuksia hyvin tai täysin.

Katsottaessa muuton syitä Everett Leen Työntö-veto -mallin mukaan muuttoon vaikuttavat tekijät voidaan jakaa neljään tekijään: 1. Lähtöalueella vaikuttaviin tekijöihin. 2. Kohdealueella vaikuttaviin tekijöihin. 3. Väliin tuleviin esteisiin. 4. Yksilöllisiin tekijöihin. Muuttaminen käsitetään valintatilanteeksi, jossa muuttopäätös tapahtuu vertailemalla alueiden myönteisiä ja kielteisiä tekijöitä toisiinsa. Lisäksi päätökseen vaikuttavat väliintulevat esteet ja yksilölliset tekijät.

Facebookia käyttävillä espanjansuomalaisilla lähtöalueella Suomessa vaikuttavia eli työntäviä tekijöitä oli ilmasto, jota on kuvattu esim: ”kamala ilmasto” ”talvea pakoon”. Muita työntäviä tekijöitä on yleinen kyllästymisen Suomeen kuten ”nuivat ihmiset”,

”Kyllästyin holhousyhteiskuntaan, pahaan ruokaan ja kalliisiin hintoihin”. Kohdealueella eli Espanjassa vaikuttavia tekijöitä eli vetäviä tekijöitä taas oli suurimpana ja tärkeimpänä syynä Espanjan ilmasto. Tämä ei ole kovin kummoinen yllätys verrattaessa Suomen ja Espanjan ilmastoa. Suomessa on lyhyt kesä ja pitkä, pimeä ja kylmä syksy ja talvi. Myös Espanjasta tarjottu työ on ollut jollakin vetävänä tekijänä.

Väliin tulevilla esteillä on myös vaikutusta muuttopäätöksessä. Väliin tulevia esteitä voivat olla esimerkiksi liian suuri välimatka Espanjan ja Suomen välillä ja muutosta syntyvät kustannukset. Vastaajien muuttopäätöksessä vaikuttaneita väliintulleita esteitä ei kuitenkaan tullut kyselyssä ilmi. Yksilöllisiä tekijöitä vastaajilla on ollut eniten vastatuimpana seikkailunhalu, opiskelu ja työ.

Kolmas tutkimuskysymykseni oli, miten espanjansuomalaiset kokevat yhteisöllisyyden, ja onko Facebook tukenut yhteisöllisyyttä?

Suurin osa tutkittavista 86,3 % oli ystäväystynyt Espanjassa asuessaan muiden espanjansuomalaisten kanssa. Noin puolella vastanneista asui naapurissa Espanjassa muita suomalaisia. Melkein puolet vastanneista ei ollut osallistunut ollenkaan viimeisen vuoden aikana suomalaisen yhteisön toimintaan. Noin 80 % vastanneista ei kuulunut Espanjassa ollenkaan suomalaisyhdistykseen. Iällä oli merkitystä kuuluiko vastaaja Espanjassa suomalaisyhdistykseen vai ei. Yli 51-vuotiaista vastaajista vähän yli puolet kuului suomalaisyhdistykseen. Tutkittavista noin puolet vastasi, että heidän tuttavapiirissään Espanjassa on enemmän suomalaisia kuin espanjalaisia. Iällä oli merkitystä siihen onko tuttavapiirissä enemmän vai vähemmän espanjalaisia kuin suomalaisia. Yli 52-vuotiaista vastaajista ainoastaan 18,8 %:lla oli espanjassa enemmän espanjalaisia tuttavina kuin suomalaisia. Esitin vastaajille väitteitä suomalaisten yhteisöllisyydestä Espanjassa. Väitteeni olivat: kontaktien luominen on Espanjassa helpompaa kuin Suomessa, Suomalaisilla on tiivis paikallisyhteisö, jossa tuetaan toisia, espanjansuomalaisten välille syntyy kuppikuntia ja ryhmittymiä ja suomalaisyhteisöjen eri ryhmittymät kilpailevat keskenään. Vastausten perusteella voidaan yleisesti sanoa, että kontaktien luominen on Espanjassa helpompaa kuin Suomessa. Vastausten perusteella ei ole selvää onko suomalaisilla Espanjassa tiivis paikallisyhteisö, jossa tuetaan toisia. Enemmistö vastaajista on

sitä mieltä, että espanjansuomalaisten välille näyttää syntyvän kuppikuntia ja ryhmittymiä. Vastausten perusteella ei voida ottaa kantaa siihen kilpailevatko suomalaisyhteisöjen eri ryhmittymät keskenään. Vastaukset hajaantuivat tämän kysymyksen kohdalla voimakkaasti.

Kyselyyn vastanneista suurin osa oli kokeneita Facebookin käyttäjiä eli he olivat käyttäneet sitä yli 25 kuukautta. Vähän yli puolen mielestä Facebookista on ollut jonkin verran apua muiden Espanjassa asuvien suomalaisten tavoittamisessa. Viidesosan mielestä siitä on ollut paljon apua. Suurin osa vastaajista pitää Facebookin kautta yhteyttä muihin Espanjassa asuviin suomalaisiin. Kaikki vastaajat pitivät yhteyttä Facebookin kautta Suomessa asuviin tuttaviiinsa. Kolmasosa vastaajista oli tutustunut Facebookin avulla muihin Espanjassa asuviin suomalaisiin. Näiden vastausten perusteella voidaan todeta, että Facebookista on ollut jonkin verran apua muiden espanjansuomalaisten tavoittamisessa ja yhteyksien pitämisessä heidän välillään. Facebookilla näyttää olevan suuri merkitys yhteyksien pitämisessä Suomessa asuviin. Jotkut ovat myös tutustuneet Facebookin avulla muihin Espanjassa asuviin suomalaisiin.

Esitin vastaajille väitteitä liittyen Facebookin käyttöön ne olivat: Facebook on tukenut sopeutumistani Espanjaan, Facebook on vähentänyt kasvokaista kanssakäymistä, olen tutustunut Facebookin avulla useisiin espanjansuomalaisiin ja olen saanut Facebookin kautta paljon tietoa espanjansuomalaisten yhteisistä tapahtumista.

Vastauksista saa sellaisen käsityksen yleisesti, että Facebookilla ei ole ollut suurta merkitystä vastaajien sopeutumiseen Espanjaan. Facebook ei ole myöskään vähentänyt vastaajien kasvokkaista kanssakäymistä. Myöskään Facebook ei ole ollut merkittävä apuväline tutustuttaessa muihin espanjansuomalaisiin. Vastaajat eivät ole myöskään kokeneet, että Facebookin kautta olisi saanut paljon tietoa espanjansuomalaisten yhteisistä tapahtumista. Näiden vastausten perusteella saa sellaisen kuvan, että Facebookilla ei ole ollut suurta merkitystä vastaajien sopeutumiselle Espanjaan eikä se ole myöskään kovin tärkeä yhteisöllisyyden ylläpitäväväline espanjansuomalaisten välillä. Facebookilla näyttää olevan kuitenkin merkitystä monille espanjansuomalaisille, jos ajatellaan yhteyden-

pitoa Suomessa asuviin ystäviin. Jotkut olivat myös tutustuneet sen avulla toisiin Espanjassa asuviin suomalaisiin.

Empiirisessä yhteisötutkimuksessa vakiintuneen jaon mukaan yhteisö voidaan käsittää: 1) Alueellisesti rajattavissa olevana yksikkönä, 2) Sosiaalisen vuorovaikutuksen yksikkönä tai 3) Yhteenkuuluvuuden tunteiden ja muiden symbolista yhteisyyttä osoittavien ilmiöiden yksikkönä.

Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset voidaan tämän mukaan käsittää yhteisöksi. Alueellisesti rajattavissa olevana yksikkönä, heitä on hankalampi nähdä, koska he asuvat eri puolilla Espanjaa. Toisaalta jos ajatellaan aluetta laajempänä käsitteenä he kuitenkin kaikki asuvat Espanjassa, ja Espanjassa asuminen yhdistää heitä. Sosiaalisen vuorovaikutuksen yksikkönä heidät voidaan myös nähdä, vaikka vuorovaikutus ei tutkimustuloksieni mukaan näyttäisi olevan kovin voimakasta. Vuorovaikutusta kuitenkin vääjäämättä tapahtuu suomalaisten yhteisissä tilaisuuksissa ja Facebookin ryhmä sivuilla. Jos ajatellaan Facebookia käyttäviä espanjansuomalaisia, yhteenkuuluvuuden tunteita ja symbolista yhteisyyttä luulisi löytyvän yhdistäähän heitä suomalaisuus ja yhteinen kieli vieraassa maassa. Oletustani tukee se, että suurin osa kyselyyni vastanneista oli tutustunut Espanjassa muihin suomalaisiin.

6.2. Vertailu aikaisempiin tutkimuksiin

Aikaisemmissa tutkimuksissa espanjansuomalaisista, suurin osa vastanneista on ollut vanhempaa ikäpolvea tai eläkeikäisiä. Karistolla (2008) vastaajia kertyi muista ikäryhmistä jopa niin vähän, että hän päätti pelkästään keskittyä yli 55-vuotiaisiin vastaajiin. Myös muissa tutkimuksissa nuoria oli suhteellisen vähän. Suurin osa espanjansuomalaisista onkin vanhempaa väestöä ja eläkeläisiä, mutta mukaan mahtuu nykyisin myös nuorempaa ikäpolvea. Omassa tutkimusjoukossani, joka keskittyi Facebookia käyttäviin espanjansuomalaisiin, korostui nuorten vastaajien osuus. Alle 32-vuotiaita oli vastaajista vähän yli puolet, kun taas yli 51-vuotiaita oli vain 15,7 % vastaajista. Tämä tulos ei tarkoita sitä, että espanjansuomalaisista suurin osa on nykyään nuorempaa ikäpol-

vea kuin aiemmin. Tulos johtuu osaksi siitä yleisestä tosiasiaista, että Facebookin käyttäjissä ei ole niin paljon vanhempaa ikäpolvea. Toisaalta voi myös olla, että nuoria muuttajia on nykyisin enemmän kuin 10 vuotta sitten, jolloin aikaisemmat tutkimukset tehtiin.

Kyselytutkimukseeni vastanneista huomattava osa oli naisia 69 kpl, miehiä kyselyyn vastanneista oli 33 kpl. Kariston (2008) sekä Helppikankaan ja Hiltusen (1992) aineistossa kyselyyn vastanneiden sukupuoli jakauma oli tasaisempi. Kariston tutkimuksessa niukka miesenemmistö sekä Helppikankaan ja Hiltusen aineistossa taas niukka naisenemmistö. Syytä siihen miksi tutkimukseeni vastasi enemmän naisia kuin miehiä on hankala sanoa. Silmämääräisesti espanjansuomalaisten Facebook -yhteisöissä oli, ehkä vähän enemmän naisjäseniä kuin miehiä. Johtuen tästä myös kutsuja tutkimuksen osallistumiseen on lähtenyt naisille enemmän. Saattaa olla, että naiset käyttävät aktiivisemmin Facebookia, liittyvät aktiivisemmin sen ryhmiin ja lähtevät tutkimuksiin helpommin mukaan. Mutta tämä on vain yleistys, suoraa syytä ei tullut ilmi. Asia voi olla myös niin, että nuorissa jotka muuttavat Espanjaan on enemmän naisia kun miehiä.

Aikaisemmissa tutkimuksissa, suurin osa tutkituista oli eläkeläisiä. Omassa tutkimusjoukossani oli ainoastaan seitsemän eläkeläistä 102 vastaajasta. Eläkeläisten pieni osuus johtui tietysti siitä, että tutkimukseen vastanneet olivat ylipäätänsä nuorempia kuin verrattuna edellä mainittuihin tutkimuksiin osallistuneet.

Vastaajieni koulutustaustaa en lähde vertailemaan aikaisempien tutkimuksien tutkimusjoukon koulutustaustaan. Vastausvaihtoehdoistani puuttui lukio, ja vastaajista osa oli vielä niin nuoria, ettei heidän opiskelunsa ole vielä kaikilta loppunut.

Kariston sekä Helppikankaan ja Hiltusen tutkimuksissa tutkittavista yli 80 % eli avioliitossa. Suikki-Honkasen (1996) tutkimuksessa parisuhteessa olevia oli hiukan vähemmän kuin edellä mainituissa, mutta hänen tutkimusryhmä oli niin pieni, että en tee siihen vertauksia. Omassa tutkimusjoukossani ainoastaan 52 % eli parisuhteessa (avioliitossa, rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitossa). Tämä asia voi johtua siitä, että tutkimusjoukossani oli enemmän nuoria kuin aikaisemmissa tutkimuksissa. Toisaal-

ta tämä voi johtua myös siitä seikasta, että aikaisemmat tutkimukset on tehty yli 10 vuotta sitten ja myös Suomessa yksineläjien osuus on kasvanut viimeisen 10 vuoden aikana.

Kariston sekä Helppikankaan ja Hiltusen tutkimuksiin vastanneista suuri osa asui Espanjassa osan vuotta eli olivat niin sanottuja kausiasujia. Omassa tutkimusaineistossani oli eniten vakituisesti asuvia (53 %), kausiasujia eli osan vuotta asuvia oli 29,4 % ja loput vastaajista asuivat tilapäisesti Espanjassa (esim. opiskelun tai työn takia). Ristiintaulukoin iän ja sen asuuko Espanjassa vakituisesti, tilapäisesti vai osan vuotta. Jaoin vastaajat alle 32-vuotiaisiin 32–51-vuotiaisiin ja yli 51-vuotiaisiin. Nuorissa oli eniten tilapäisesti asujia, keski-ikäisissä eniten vakituisesti asuvia ja yli 51-vuotiaissa jopa 75 % oli kausiasujia. Tämä ristiintaulukointi tukee sitä, että todennäköisesti erot asumisessa Kariston sekä Helppikankaan ja Hiltusen tutkimuksiin verrattuna johtuvat tutkimusjoukon iän eroista.

Tutkimukseeni vastanneista ainoastaan 54 %:lla oli asunto Suomessa. Helppikankaan ja Hiltusen tutkittavista yli 80 %:lla oli asunto Suomessa. Kariston tutkimuksesta sai sen kuvan, että lähes kaikilla vastaajista oli asunto Suomessa. Kun kysyin omalta tutkimusjoukoltani millä paikkakunnalla asunto Suomessa sijaitsee, huomattavasti eniten vastauksia keräsi Helsinki. Helsingin jälkeen vastauksia saivat tasaisesti muut isot kaupungit kuten Tampere, Turku ja Jyväskylä ja näiden lisäksi useat pikkukaupungit ympäri Suomen maan. Kariston sekä Helppikankaan ja Hiltusen tutkimuksissa asunnon sijaintia koskevat vastaukset olivat samantyyppisiä kuin omalla tutkimusryhmälläni. Helsinki oli heidänkin tutkimuksissaan yleisin lähtöpaikkakunta. Kysyttäessä vastaajien lähtöalueita vastaukset olivat tutkittavillani samantyyppisiä kun Kariston tutkimuksessa. Ylivertaisesti eniten lähteneitä oli Helsingistä ja ylipäätään Uudeltamaalta.

Kysyessäni tutkittaviltani kuinka monta kuukautta vuodessa he asuvat Espanjassa, eniten vastauksia 28,4 % sai täydet 12 kk. Kariston tutkittavista eniten vastauksia sai 6 kuukautta. Helppikangas ja Hiltunen olivat jakaneet kuukaudet luokkiin jolloin yli 60 % oli vastannut 4–6 kk. Myös tämä kysymyksen vertailun tulos viittaa siihen, että Karis-

ton sekä Helppikankaan ja Hiltusen tutkittavissa oli enemmän kausiasujia kun minun tutkittavissani.

Tutkimukseeni vastanneista 32,3 % asui Andalusian itsehallintoalueella, ja loput asuivat muualla, kun taas Helppikankaan ja Hiltusen sekä Kariston tutkittavista kaikki asuivat Andalusiassa. Kysyessäni vastaajilta asuinpaikkakuntaa Espanjassa eniten vastauksia sai Fuengirola 27 vastaajaa (26,5 %). Seuraavaksi eniten Barcelona 18 vastaajaa (17,6 %) ja Torrevieja 16 vastaajaa (15,7 %). Näistä ainoastaan Fuengirola on Andalusiassa. H&H ja Kariston tutkimuksissa eniten vastatut paikkakunnat olivat Fuengirola, Benalmadena ja Torremolinos. Nämä paikkakunnat sijaitsevat kaikki Andalusiassa.

Tutkimuksessani kysyttiin Facebookia käyttäviltä espanjansuomalaisilta heidän Espanjaan muuttonsa syitä. Kyselylomakkeessa olin antanut useita valmiita vaihtoehtoja muuton syyksi ja yhden avoimen vastausvaihtoehdon. Valmiit vastausvaihtoehdot perustuvat lähinnä samoihin vastauksiin, mitä aikaisemmissa espanjansuomalaisia käsittelevissä tutkimuksissa oli ollut muuton syinä. Kyselyyni vastaajat saivat valita 2 tärkeintä syytä. Eniten mainintoja oli saanut ilmasto (50 kpl), toiseksi eniten oli saanut seikkailunhalu (30 kpl) ja kolmantena tuli muu syy (23 kpl). Opiskelu (20 kpl) sekä työ ja ansiomahdollisuudet (19 kpl) tulivat heti näiden jälkeen. Kaikissa käsittelemissäni aikaisemmissa tutkimuksissa ilmasto ja terveys olivat tärkeimmät muuton syyt. Omassa tutkimuksessani ilmasto oli kyllä saanut eniten mainintoja, mutta terveyttä ei ollut kovin moni maininnut muuton syyksi. Ristiintaulukoidessani iän ja muuton syyt, huomasin eroja ikäryhmien välillä. Yli 50-vuotiaille, terveys oli ilmaston ohella tärkein muuton syy. Joten ero muuton syyssä terveyden kohdalta johtuu mitä todennäköisimmin siitä että vastaajajoukkoni on nuorempaa kuin aikaisemmissa tutkimuksissa.

Kysyessäni tutkittavilta miksi Suomesta oli lähdetty, työntävinä tekijöinä oli yleisesti samat syyt, mitkä olivat olleet Espanjaan vetäviä tekijöitä, kuten ilmasto. Näin oli myös aikaisemmissa tutkimuksissa. Minun tutkimuksessani oli myös niitä, joille Suomesta lähdön syy oli ollut kyllästyminen totaalaisesti Suomeen ilmapiiriin, politiikkaan tai ihmisiin. Aikaisemmista tutkimuksista Kariston tutkimuksessa oli myös havaittavissa tällaista kyllästymistä yhtenä lähdön syynä.

Aikaisemmissa tutkimuksissa oli huomattavissa, että hyvin harvoilla espanjansuomalaisilla oli sosiaalisia kontakteja paikallisiin espanjalaisiin asukkaisiin ja yleisesti sosiaalinen kanssakäyminen espanjansuomalaisilla tapahtui yleensä suomalaisten välillä. Suomalaisten ja espanjalaisten kanssa käymistä on nähty rajoittavan erilainen tapakulttuuri ja kielimuuri. Suomalaisten yhteisön on nähty jopa eristäytyneenä suhteessa paikalliseen. Yhtenä syynä oli todettu, että suomalaisten yhteisö on hyvin vapaa-aikapainotteinen eli suomalaisten ei välttämättä tarvitse luoda yhteyksiä paikallisiin.

Omassa tutkimusryhmässäni en huomannut espanjansuomalaisilla niin voimakasta eristäytymistä suhteessa espanjalaisiin kuin aikaisemmissa tutkimuksissa. Esimerkiksi 34,3 % kyselyyni vastanneista totesi, että heidän tuttavapiiriinsä kuuluu Espanjassa enemmän espanjalaisia kuin suomalaisia. Noin puolella vastaajistani ei asunut suomalaisia naapureina. Tutkimusryhmässäni oli kuitenkin yhteisöllisyyden piirteitä havaittavissa. 48 % vastaajistani totesi, että heidän tuttavapiirissä on enemmän suomalaisia kuin espanjalaisia ja vastaajista 86,3 % oli ystäväystynyt Espanjassa asuessaan muiden espanjansuomalaisten kanssa.

Iällä näytti olevan suuri merkitys siihen kuinka integroituu tai ystäväystyy paikallisiin. Yli 52-vuotiaista tutkimukseeni vastanneista ainoastaan 18,8 % oli ystäväystynyt enemmän espanjalaisiin kuin suomalaisiin. Yhteenvedona voisi todeta, että eristäytyneisyyttä esiintyy paljon vähemmän oman tutkimusryhmäni osalta suhteessa paikallisiin kuin aikaisemmissa tutkimuksissa oli havaittavissa. Monet ovat tutustuneet paikallisiin. Yhteiskuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä suomalaisten välillä esiintyy myös omassa tutkimusryhmässäni, mutta se ei ollut niin voimakasta kuin aikaisemmista tutkimuksista kävi ilmi. Tämän voi ajatella johtuvan siitä, että aikaisemmissa tutkimuksissa suurin osa oli eläkeikäisiä, ja omassa tutkimuksessani taas nuoria. Asian puolesta puhuu esimerkiksi se, että omassa tutkimuksessani vastaukset vaihtelivat kun ristiintaulukoin iän ja sen onko ystäväystynyt enemmän espanjalaisten vai suomalaisten kanssa. Yli 52-vuotiaista tutkimukseeni vastanneista ainoastaan 18,8 %:lla oli tuttavapiirissä enemmän espanjalaisia kuin suomalaisia, kun taas 32–51-vuotiaista vastaajista 41,2 %:lla oli tuttavapiirissä enemmän espanjalaisia kuin suomalaisia. Syynä saattaa olla, että yhä työelämässä olevat integroituvat paremmin espanjalaiseen paikallisyhteisöön.

Aikaisemmissa tutkimuksissa todettiin, että Espanjassa kontaktien solmiminen muihin suomalaisiin on yleensä helpompaa kuin Suomessa. Espanjansuomalaisten välillä on myös voimakasta yhteen kuuluvuuden tunnetta. Myös minun tutkimusaineistossani oli tällaista havaittavissa, suurin osa tutkittavista oli ystäväystynyt Espanjassa asuessaan muiden espanjansuomalaisten kanssa. Suurin osa vastanneista oli myös ainakin osittain sitä mieltä että Espanjassa kontaktien luominen on helpompaa kuin Suomessa.

Aikaisemmissa tutkimuksissa huomattiin, että suomalaisilla on Espanjassa monenlaista yhteisötoimintaa kuten yhdistyksiä, kerhoja ja seurakuntia. Vapaa-ajan toiminta oli usein suomalaisten keskinäistä. Tapahtumat, joihin espanjansuomalaiset usein osallistuvat olivat yleensä suomalaisten järjestämiä. Suurin osa Espanjassa asuvista suomalaisista osallistui ainakin jossain määrin suomalaisyhteisön toimintaan. Omassa tutkimusryhmässäni oli huomattavissa melkoista eroa aiempaan. Melkein puolet vastanneista ei ollut osallistunut ollenkaan viimeisen vuoden aikana suomalaisen yhteisön toimintaan. Noin 80 % vastanneista ei kuulunut Espanjassa suomalaisyhdistykseen. Iällä oli tutkimuksessani merkitystä kuuluiko vastaaja Espanjassa suomalaisyhdistykseen vai ei, yli 51-vuotiaista vastaajista vähän yli puolet kuului suomalaisyhdistykseen. Ero aikaisempiin tutkimuksiin näyttääkin johtuvan iästä. Suurin osa kyselyyni osallistuneista oli nuoria, kun taas aikaisemmissa tutkimuksissa suurin osa oli eläkeläisiä.

Suomalaisten kesken esiintyy myös sosiaalisia ongelmia. Aikaisemmissa tutkimuksissa todettiin, että suomalaisten välillä on jonkin verran keskinäistä kärhämöintiä, juoruilua, kateutta ja yhdistysten välisiä riitoja. Kaikissa aikaisemmissa tutkimuksissa tuli ilmi että alkoholismi on joillakin ongelmana. Yli puolet oman tutkimukseni vastanneista oli ainakin osittain sitä mieltä, että espanjansuomalaisten välille syntyy kuppikuntia ja ryhmittymiä. Siitä kilpailevatko suomalaisyhteisöjen eri ryhmittymät toisiaan vastaan, ei saanut vastausten perusteella selvyttä. Alkoholista yhteisön ongelmana en esittänyt tutkimuksessani kysymyksiä, mutta yksi vastaajista totesi kyselytutkimuksen lopun yleisessä kommentti osiossa, että Espanjassa on erittäin aktiivista AA-toimintaa.

6.3. Metodinen pohdinta

6.3.1. Validiteetti

Validiteetin käsite voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin. Sisäisellä validiteetilla (pätevyydellä) viitataan tutkimuksen teoreettisten ja käsitteellisten määrittelyjen sopusointuun. Käsitteellisten määritteiden ja menetelmällisten ratkaisujen pitää olla loogisessa suhteessa keskenään. Ulkoinen validiteetti tarkoittaa tehtyjen tulkintojen ja johtopäätösten sekä aineiston välisen suhteen pätevyyttä. (Eskola & Suoranta 1998: 214.)

Tutkimukseni sisäisestä validiteetin osalta totean, että tutkimuksessani on riittävästi käsitteellistä määrittelyä. Olen määritellyt kaikki tutkimuksen kannalta oleellimmat termit kuten muuttoliike, siirtolaisuus, kausisiirtolaisuus, yhteisö ja facebook käsitteet. Olen myös esitellyt yleisesti erilaisia muuttoliiketeorioita, joista valitsin käytettäväksi Everet Leen työntö-veto -mallin. Työntö-veto -malli vaikutti oletuksellisesti parhaimmalta Espanjaan suuntautuvan muuttoliikkeen kuvaamiseen. Olisin toki voinut myös ottaa useamman muuttoliiketeorian tarkasteluun, joihin olisin verrannut tutkimustuloksia. Päädyin kuitenkin valitsemaan ainoastaan työntö-veto-mallin, koska tutkimuksesta olisi tullut liiankin laaja jos olisin käyttänyt useampaa teoriaa taustana. Jälkeenpäin ajatellen myös yhteisöllisyydestä olisi voinut ottaa jonkun taustateorian tarkasteluun, toisaalta taas halusin rajata tutkimukseni. Kyselytutkimus oli mielestäni menetelmänä sopivin, koska myös aikaisemmissa Espanjaan suuntautuneen muuttoliikkeen tutkimuksissa sitä oli käytetty. Käytin hyväkseni omien kysymysten muotoilussa aikaisemmissa tutkimuksissa käytettyjä kysymyksiä Kyselytutkimuksella oli mahdollista saavuttaa laajempi tutkimusjoukko, kuin haastattelututkimuksella. Haastattelututkimus olisi tosin antanut syvällisempää tietoa esimerkiksi muuton ja yhteisöllisyyden kokemuksista. Yhtenä vaihtoehtona olisi ollut kyselytutkimuksen lisäksi tehdä muutama syvähaastattelu joillekin Facebookia käyttävistä espanjansuomalaisista. Tämä olisi kuitenkin ollut hankalaa, koska se olisi täytynyt tehdä kasvotusten tai puhelimitse. Haastattelujen tekeminen olisi käytännössä vaatinut paikan päälle Espanjaan menoa.

Tutkimukseni ulkoisen validiteetin osalta, pyrin kuvaamaan tutkimukseni tuloksia mahdollisimman täsmällisesti. Koska toteutin kyselytutkimuksen, jossa useimmassa kohdassa oli valmiit vastausvaihtoehdot, oman tulkinnan vaaraa ei ollut niin paljon, kuin esimerkiksi haastattelututkimuksissa tai kyselyissä, joissa on avoimet vastaukset. Minulla oli kuitenkin myös muutama avoin kysymys ja niiden kohdalla oli erityisen tärkeä pyrkiä kuvaamaan asia niin kuin vastaaja oli sen tarkoittanut. On kuitenkin olemassa mahdollisuus, että olen tulkinnut jonkun vastaajan kirjoittaman vastauksen väärällä lailla. Kirjoitettuna asia voi kuulostaa erilaiselta kuin kirjoittaja on sen tarkoittanut.

6.3.2. Reliabiliteetti

Reliabiliteetilla tarkoitetaan luotettavuutta. Aineiston tulkinta on silloin reliabelia, kun se ei sisällä ristiriitaisuuksia (Eskola & Suoranta 1998: 214–215). Mittauksen reliabiliteetti määritellään kyvyksi tuottaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Tutkimuksen sisäinen reliabiliteetti voidaan todeta mittaamalla sama tilastoyksikkö useampaan kertaan. Jos mittauksien tulokset ovat samat, niin mittaus on reliabeli. Tutkimuksen ulkoinen reliabiliteetti tarkoittaa sitä, että mittaukset ovat toistettavissa myös muissa tutkimuksissa ja tilanteissa. (Heikkilä 1999: 179.)

Tutkimukseni reliabiliteetin osalta totean, että tutkimuksessani ei mielestäni esiinny suurta ristiriitaisuutta vastaajien antamissa vastauksissa. Käytin useampia havaintokertoja tutkimuksessani hyväksi sillä tavalla, että kysyin samantyyppisiä asioita saadakseni selville ilmiön. Kysyin tutkittavilta esimerkiksi kuuluvatko he Espanjassa suomalaisyhdistykseen ja käyvätkö he suomalaisten järjestämässä tilaisuudessa. Kummallakin kysymykselle tarkoitukseni oli kartoittaa yhteisöllisyyden astetta vastaajilla. Vastaukset eivät olleet ristiriidassa keskenään tämän tyyppisten kysymysten kohdalla. Tutkimuksen sisäinen reliabiliteetti voidaan todeta mittaamalla sama tilastoyksikkö useampaan kertaan. Itse en tilastollisessa analyysissä käyttänyt kuin ristiintaulukointia. Myöhemmin ajatellen olisin voinut käyttää useampia analyysimenetelmiä. Esimerkiksi khiin neliötesti olisi voinut soveltua tutkimuksen tulosten arviointiin. Korrelaatiokertoimen ja regressioanalyysin tekoa en nähnyt tarvittavaksi, koska aineistoni oli suhteellisen pieni. Ulkoinen reliabiliteetti tarkoittaa sitä, että mittaukset ovat toistettavissa myös muissa

tutkimuksissa ja tilanteissa. Käytin vertailukohtina kolmea aikaisempaa tutkimusta espanjansuomalaisista. Vertasin tutkimustani aikaisempiin tutkimuksiin. Vaikka tutkimusten tulokset erosivat toisistaan, johtuen tutkimusjoukkoni nuoresta iästä verrattuna aikaisempiin tutkimuksiin. Tutkimusjoukkoni vanhimmalla ikäryhmällä, vastaukset olivat kuitenkin hyvin yhtenäisiä aikaisempien tutkimusten tulosten kanssa.

Tutkimukseni reliabiliteetissa esiintyi ongelmia joissakin kohdin. Esimerkiksi en voinut tehdä suurempia tulkintoja tai ristiintaulukointeja vastaajien koulutuksesta. Tämä johtuu siitä, että unohdin antaa vastausvaihtoehtona lukion, se oli jäänyt tyystin pois. Joten oli turha ruveta ristiintaulukoimaan esimerkiksi muuttoon liittyneitä kokemuksia koulutuksen kanssa. Myös Facebook tutkimuksen apuvälineenä aiheutti hieman hankaluuksia. Tutkimuskutsuja lähti myös sellaisille henkilöille, jotka eivät kuulu kohderyhmään. Vaikka olin saatekirjeessä kirjoittanut minkälaiset ihmiset kuuluvat kohderyhmääni, saattaa olla mahdollista, että tutkimukseeni on vastannut myös muita kuin espanjansuomalaisia Facebookin käyttäjiä. On mahdollista, että kyselyyni on vastannut aikaisemmin Espanjassa asuneita tai heitä jotka ovat vasta muuttamassa.

6.4. Johtopäätökset

Tutkimuksessani Facebookia käyttävien espanjansuomalaisten vastauksien perusteella antama kuva Espanjaan suuntautuvan muuton syistä ja muuttajien yhteisöistä eroavat aikaisempien tutkimuksien antamasta kuvasta. Omassa tutkimusryhmässäni useamman tutkimuskysymyksen vastaukset eroavat vertaamiini aikaisempiin tutkimuksiin. Muuttajien tyypit olivat erilaisia omassa tutkimusryhmässäni. He olivat huomattavasti nuorempia kuin aikaisemmissa tutkimuksissa. Suurin osa vastanneista oli joko työssäkäyviä tai opiskelijoita, kun taas aikaisemmissa tutkimuksissa eläkeläisiä. Muuttajien lähtöalueet Suomessa vastasivat hyvin aikaisempien tutkimusten kuvaa, mutta asuinalueet Espanjassa taas jonkin verran erosivat. Myös muuton syyt erosivat aikaisemmista tutkimuksista. Ilmasto muuton syynä oli kuitenkin yhtenevä tekijä verrattaessa aikaisempiin tutkimuksiin, mutta terveys muuton syynä ei korostunut omassa tutkimusryhmässäni. Myös suomalaisten yhteisöllisyys Espanjassa ilmeni erilaisena omassa tutkimusryhmässäni.

Yhteisöllisyys ei ollut niin tiivistä eikä eristäytynyttä espanjalaiseen paikallisyhteisöön nähden kuin aiemmissa tutkimuksissa kävi ilmi.

On hyvin todennäköistä, että tutkimustulosten erot johtuvat siitä seikasta, että kyselyyni osallistuneet olivat huomattavasti nuorempia kuin aikaisemmissa tutkimuksissa. Ristiintaulukoidessani vastauksia suhteessa ikään huomasin, että omassa tutkimusryhmässäni vanhemman ikäluokan vastaukset olivat hyvin samantapaisia kuin käsittelemissäni aikaisemmissa tutkimuksissa vastanneiden.

Tutkimustulosteni perusteella voidaan kysyä onko Espanjaan suuntautuva muuttoliike kokenut nuorennusleikkauksen viimeisen 10 vuoden aikana? Tämä tuskin on pitää täysin paikkansa. Keskityin tutkimuksessani ainoastaan Facebookia käyttäviin espanjansuomalaisiin, koska heihin oli helppo saada yhteys Suomesta käsin. Facebookia käyttävät espanjansuomalaiset eivät edusta kaikkia espanjansuomalaisia. Yleensä Facebookia ja Internetiä käyttävät nuoret ihmiset, joten tutkimukseni tuskin tavoitti kovin paljon vanhempaa ikäryhmää, jota Espanjasta löytyy ajatellen aikaisempia tutkimuksia. Espanja on tunnettu jo 1980-luvulta lähtien eläkeläismuuttajien suosikkimaana, joten tuskin asia on 10 vuodessa merkittävästi muuttunut.

On kuitenkin hyvin mahdollista, että 10 vuoden aikana nuorten Espanjaan muuttajien joukko on kasvanut aikaisemmasta. 2000-luvulla nuorten ihmisten halu hakeutua ulkomaille opiskelemaan, vaihtoon tai töihin on kasvanut. Nykynuoriso asettuu ehkä aloilleen aikaisempaa myöhemmin, ja kokemuksia halutaan hankkia sitä ennen esimerkiksi ulkomailta. Vaikka oma tutkimusjoukkoni ei edusta yleisintä espanjansuomalaisten ryhmää eli eläkeläisiä, se antaa kuitenkin uutta näkökulmaa Espanjaan muutolle. On mielenkiintoista että myös nuorempien muuttajien muuton kokemuksia tulee esiin. Espanjalaisten muuttoliikettä on tutkittu aikaisemmin useasti, mutta tutkimukset ovat keskittyneet lähinnä eläkeläismuuttajiin ja kausiasujiin, vaikka Espanjaan suuntautuu yhä enemmän myös muuta muuttoliikettä kuten työn ja opiskelun perässä muuttoa.

Tutkimuksessani nousi monessa kohtaan esiin Facebookin käyttö, koska käytin sitä kyselyn toteuttamisessa ja tutkittavat olivat myös Facebookin käyttäjiä. Facebookin käyttö

kyselyssä aiheutti välillä hankaluuksia, mutta se osoittautui myös yllättävän tehokkaaksi kohderyhmän tavoittamisessa. Suurimmalle osalle tutkimusjoukkoani Facebookin merkitys espanjansuomalaisten välisenä yhteisöllisyyden välineenä ei ollut kovin suuri. Facebookilla näytti olevan kuitenkin monelle merkitystä yhteydenpitovälineenä Suomeen. Jotkut olivat myös tutustuneet Facebookin avulla muihin Espanjassa asuviin suomalaisiin. Facebookista ja sen merkityksestä yhteisöllisyyteen ja yhteydenpitoon ei ole tehty kovin montaa tutkimusta, eikä ylipäänsä Facebookista. Esimerkiksi Facebookin merkitys ihmisille tai Facebookin käyttö tutkimuksen apuvälineenä voisi olla varteenotettava ja kiinnostava jatkotutkimusaihe.

LÄHDELUETTELO

- Boyd, Danah & Nicole B. Ellison (2007). Social Network sites: Definition, History, and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13:1. Saatavissa 12.10.2011:<http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.htm>
- Bruun, Otto (2009). Mitä siirtolaisuus on? Johdanto aiheeseen. Saatavissa 28.4.2009: <http://www.maailmantalous.net/?q=fi/node/130>.
- Carlson, Nicholas (2010). At Last – The Full Story Of How Facebook Was Founded. *Business Insider* 5.3.2010.
- Eskola, Jari & Juha Suoranta (1998). Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: O-suuskunta vastapaino.
- Flights.eu (2009). Beach Destinations in Costa del Sol. Saatavissa 10.10.2009: <http://www.flights.eu/Beach-Destination-in-Costa-del-Sol.php>.
- Heikkilä, Tarja (1998). Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita
- Helppikangas, Pirjo & Sirpa Hiltunen (1992). Aurinkorannikon suomalaiset. Jyväskylän yliopiston yhteiskuntapolitiikan laitoksen työpapereita no 69.
- Karisto, Antti (2000). Suomalaiselämää Espanjassa. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Karisto, Antti (2008). Satumaa: Suomalaiseläkeläiset Espanjassa. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

- Karisto, Antti & Anu Leppälä (2008). Pyhiinvaeltajista turisteihin ja kausisiirtolaisuuden aikaan – suomalaiset Espanjassa. Teoksessa: Suomalaiset Euroopassa: Suomalaisen siirtolaisuuden historia 6, 457–478. Toim. Krister Björklund & Olavi Koivukangas. Turku: Siirtolaisuusinstituutti.
- Korkiasaari, Jouni (1989). Suomalaiset maailmalla. Turku: Siirtolaisuusinstituutti.
- Korkiasaari, Jouni (2011). Muuttoliiketeoriat. Jouni Korkiasaaren Opetussivusto. Turun Yliopisto. Saatavissa 23.11.2011: http://users.utu.fi/joukork/tiedostot/2_Muuttoliiketeoriat.pdf
- Korkiasaari, Jouni & Ismo Söderling (2007). Muuttoliike. Teoksessa: Suomen väestö, 239–270. Toim. Seppo Koskinen, Tuija Martelin, Irma- Leena Notkola, Veijo Notkola & Kari Pitkänen. Helsinki: Gaudeamus.
- Lee, Everett S. (1966). A Theory of Migration. *Demography* 3: 1, 47–51.
- Lehto, Tero (2008). Nettyhteisö kasvaa Suomessakin. Facebook kääntyi Suomen kielelle. *Tietokone* 2008. Saatavissa: 12.10.2011: http://www.tietokone.fi/uutta/uutinen.asp?news_id=34174&tyyppi=1
- Lehtonen, Heikki (1990). Yhteisö. Tampere: Vastapaino.
- Pitkänen, Kari (2007). Sanasto. Teoksessa: Suomen väestö, 346. Toim. Seppo Koskinen, Tuija Martelin, Irma- Leena Notkola, Veijo Notkola & Kari Pitkänen. Helsinki: Gaudeamus.
- Pyykkönen, Piritta (2008). MySpace ja Facebook Yhteisöllisyyden Rakenteistajina. Tiedotusopin Pro-gradu-tutkielma. Tampereen Yliopisto. Saatavissa 12.10.2011: <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu03353.pdf>
- Suikki-Honkanen, Katri (1996). Los Pacos: Suomalaiskylä Espanjassa. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.

Suomi–Espanja Seura Ry (2006). Kysymyksiä ja vastauksia. Saatavissa 28.5.2009: <http://www.suomiespanjaseura.fi/fi/kysymyspalsta.php>.

Tilastokeskus (2009). Maahan- ja maastamuutto. Saatavissa 28.4.2009: http://www.tilastokeskus.fi/meta/kas/maa_muutto.html

Tourismmaps (2009). Map of Spain. Saatavissa 10.10.2009: <http://www.map-of-spain.co.uk./large-Costa-del-Sol-map.htm>.

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto (2004). Ristiintaulukointi. Tampereen Yliopisto. Saatavissa 2.11.2011: <http://www.fsd.uta.fi/metelmaopetus/ristiintaulukointi/ristiintaulukointi.html>.

Wikipedia (2011). Ccaa-spain. Saatavissa 25.11.2011: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Tiedosto:Ccaa-spain.png>

LIITE 1. Facebook kutsukirje

◀

Viestit

⚙

Toimet ▼

Laura Inkeri

Hei

Hei! Hola!

Opiskelen Vaasan yliopistossa aluetiedettä ja teen opinnäytetyötä espanjansuomalaisista. Tutkimuksellani haluan selvittää mm. Espanjaan muuton syitä ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyyttä Espanjassa ja Facebookissa. Tutkielmani ohjaajana toimii Vaasan yliopiston aluetieteen professori Seija Virkkala. Henkilöt joille tämä viesti lähetetään, olen valinnut seuraavista Facebook ryhmistä Escuela Finlandesa, Espanja-info.net, Costa Blancan Suomi-Ryhmä, Costa Blanca Norten Suomi-seura, Fuengirola.fi, Kanarian suomalaiset ja Katalonian suomalaiset.

Kuulut kohderyhmääni, jos olet suomalainen ja asut vakituisesti, tilapäisesti tai kausittain (esim. talvisin) Espanjassa. Kysely on anonyymi eli kyselyyn osallistuva henkilö pysyy tuntemattomana. Opinnäytetyön valmistuttua, julkaisen sen Vaasan yliopiston internet sivuilla.

Voit vastata kyselyyni 23.12.2010 asti. Klikkaamalla seuraava osoitetta pääset suoraan kyselyyn. <https://eforms.uwasa.fi/lomakkeet/860/lomake.html>

Toivon, että osallistut tutkimukseeni. Kyselyn täyttäminen vie aikaasi vain noin 10-15 minuuttia. Jos olet saanut tämän viestin jo aikaisemmin, niin vastaathan kyselyyni vain kerran.

19. joulukuuta 2010

Sponsor

Mainos

To helpmistä pi

Mainos

To helpmistä pi

Mainos

To helpmistä pi

Mainos

To helpmistä pi

Vastaa

📎 📷

📧 ↩

LIITE 2. Kyselylomake

E-lomake - Kyselylomake

<https://eforms.uwasa.fi/lomakkeet/860/lomake.html>

Kyselylomake

Johdanto

Opiskelen Vaasan yliopistossa aluetiedettä ja teen opinnäytetyötä espanjansuomalaisista. Tutkimuksellani haluan selvittää mm. Espanjaan muuton syitä ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyyttä Espanjassa ja Facebookissa. Tutkielmani ohjaajana toimii Vaasan yliopiston aluetieteen professori Seija Virkkala.

Kuulut kohderyhmääni, jos olet suomalainen ja asut vakituisesti, tilapäisesti tai kausittain (esim. talvisin) Espanjassa. Kysely on anonyymi eli kyselyyn osallistuva henkilö pysyy tuntemattomana. Opinnäytetyön valmistuttua, julkaisen sen Vaasan yliopiston internet sivuilla. Toivon, että voit vastata oheiseen kyselyyni.

Ystävällisesti

Laura Inkeri

A. Taustatiedot

1. Sukupuoli	☐ nainen ☐ mies
2. Syntymävuosi	<input type="text"/>
3. Äidinkieli	☐ suomi ☐ ruotsi ☐ muu ☐ espanja
4. Kansalaisuus	☐ suomi ☐ espanja ☐ muu
5. Sivilisaatio (tällä hetkellä)	☐ naimaton ☐ avioliitto ☐ rekisteröity parisuhde ☐ avioliitto ☐ eronnut ☐ leski

6. Koulutustausta (ylin tutkinto) ☐ kansakoulu / peruskoulu / keskikoulu ☐ ammattikoulu / oppisopimuskoulutus ☐ opistotason tutkinto ☐ ammattikorkeakoulu / alempi korkeakoulu tutkinto ☐ ylempi korkeakoulututkinto ☐ lisensiaatti tai tohtori
7. Mihin seuraavista ammattiryhmistä kuulutte? ☐ opiskelija ☐ työntekijä ☐ maanviljelijä ☐ yrittäjä ☐ alempi toimihenkilö ☐ ylempi toimihenkilö ☐ eläkeläinen ☐ työtön ☐ muu
8. Asutteko Espanjassa? ☐ vakituisesti ☐ osan vuotta (esim. talvisin tai kesäisin) ☐ tilapäisesti (esim. opiskelun tai työn takia)
9. Kuinka monta kuukautta keskimäärin vuodessa asutte Espanjassa? (vastatkaa numeroina) <input type="text"/>
10. Minä vuonna ensimmäisen kerran asutte Espanjassa? <input type="text"/>
11. Onko teillä myös Suomessa asunto? ☐ kyllä ☐ ei
12. Jos teillä on Suomessa asunto, niin millä paikkakunnalla se sijaitsee? <input type="text"/>
13. Mikä oli asuinpaikkakuntanne Suomessa ennen Espanjaan muuttoa? <input type="text"/>

14. Missä Espanjan itsehallintoalueella asutte?

- Andalusia
- Aragonia
- Asturia
- Baleaarit
- Baskimaa
- Extremadura
- Galicia
- Kanariansaaret
- Kantabria
- Kastilia- la Mancha
- Kastilia ja Leon
- Katalonia
- Madrid
- Murcia
- Navarra
- La Rioja
- Valencia
- en tiedä

15. Mikä on asuinpaikkakuntanne Espanjassa?

Seuraava >>

Kyselylomake

Johdanto

Opiskelen Vaasan yliopistossa aluetiedettä ja teen opinnäytetyötä espanjansuomalaisista. Tutkimuksellani haluan selvittää mm. Espanjaan muuton syitä ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyyttä Espanjassa ja Facebookissa. Tutkielmani ohjaajana toimii Vaasan yliopiston aluetieteen professori Seija Virkkala.

Kuulut kohderyhmääni, jos olet suomalainen ja asut vakituisesti, tilapäisesti tai kausittain (esim. talvisin) Espanjassa. Kysely on anonyymi eli kyselyyn osallistuva henkilö pysyy tuntemattomana. Opinnäytetyön valmistuttua, julkaisen sen Vaasan yliopiston internet sivuilla. Toivon, että voit vastata oheiseen kyselyyni.

Ystävällisesti

Laura Inkeri

B. Muuton motiivit ja muuttoon liittyneet kokemukset

1. Olitteko ennen muuttoaanne matkustellut Espanjassa?
☐ kyllä ☐ ei
2. Mitkä olivat ne syyt, joiden takia muutitte juuri Espanjaan? (Mainitkaa 2 tärkeintä)
☐ ilmasto ☐ terveys ☐ verotus ☐ elinkustannukset ☐ Espanjan suomalaisyhteisö tai tuttavat Espanjassa ☐ espanjalainen puoliso ☐ seikkailunhalu ☐ työ tai ansiomahdollisuudet ☐ opiskelu ☐ muu kuin edellä mainittu
Mikäli valitsitte yllä olevaan kysymykseen kohdan "muu kuin edellä mainittu" niin mikä tämä muu syy oli?
<input type="text"/>
3. Miksi muutitte pois Suomesta?
<input type="text"/>
4. Olitteko asunut ulkomailla ennen Espanjaan muuttoa?
☐ kyllä ☐ ei
5. Vaikuttiko Suomen EU-jäsenyys muuttopäätökseenne?
☐ kyllä ☐ ei ☐ en tiedä

<p>6. Millaisia odotuksia tai toiveita teillä oli muuttaessanne Espanjaan?</p>
<p>7. Onko Espanja vastannut odotuksianne? vastatkaa asteikolla 1-5 1=ei lainkaan 2=vähän 3=jotakuinkin 4=hyvin 5=täysin</p> <ul style="list-style-type: none">
☐ 1
☐ 2
☐ 3
☐ 4
☐ 5
<p><< Edellinen   Seuraava >></p>

Sivu 2 / 6

Järjestelmänä Eduix E-lomake 3.1, www.e-lomake.fi

Kyselylomake

Johdanto

Opiskelen Vaasan yliopistossa aluetiedettä ja teen opinnäytetyötä espanjansuomalaisista. Tutkimuksellani haluan selvittää mm. Espanjaan muuton syitä ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyyttä Espanjassa ja Facebookissa. Tutkielmani ohjaajana toimii Vaasan yliopiston aluetieteen professori Seija Virkkala.

Kuulut kohderyhmääni, jos olet suomalainen ja asut vakituisesti, tilapäisesti tai kausittain (esim. talvisin) Espanjassa. Kysely on anonymi eli kyselyyn osallistuva henkilö pysyy tuntemattomana. Opinnäytetyön valmistuttua, julkaisen sen Vaasan yliopiston internet sivuilla. Toivon, että voit vastata ohitseeseen kyselyyni.

Ystävällisesti

Laura Inkeri

D. Facebook ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyys

1. Kauanko olette käyttäneet Facebook- palvelinta?	☐ 1-12 kk ☐ 13-24kk ☐ yli 25 kk ☐ en tiedä
2. Onko Facebookista ollut apua Espanjassa asuvien muiden suomalaisten tavoittamisessa?	☐ paljon ☐ jonkin verran ☐ ei ollenkaan ☐ en tiedä
3. Pidätkö yhteyttä Facebookin kautta muihin Espanjassa asuviin suomalaisiin?	☐ kyllä ☐ ei
4. Pidätkö yhteyttä Facebookin kautta Suomessa asuviin tuttavienne?	☐ kyllä ☐ ei
5. Oletteko tutustunut Facebookin avulla toisiin Espanjassa asuviin suomalaisiin?	☐ kyllä ☐ ei
6. Tiedotetaanko Facebookissa (esim. kiertoviesteillä tai Facebook -yhteisöjen tai ryhmien etusivuilla) espanjansuomalaisten yhteisistä tilaisuuksista?	☐ paljon ☐ jonkin verran ☐ ei ollenkaan ☐ en tiedä
7. Käytätkö Facebookia ensisijaisesti enemmän pitääksenne yhteyttä Suomessa asuviin tuttavienne vai Espanjassa asuviin tuttavienne?	☐ Espanjassa asuviin tuttavien ☐ Suomessa asuviin tuttavien ☐ kumpiinkin yhtä paljon ☐ en tiedä
8. Seuraavaksi väittämiä (Valitkaa asteikosta 1-5, jossa 1=täysin eri mieltä 2=jokseenkin eri mieltä 3=ei samaa eikä eri mieltä 4=jokseenkin samaa mieltä 5=täysin samaa mieltä)	
Kiinnitä otsikkorivi	1 2 3 4 5
Facebook on tukenut sopeutumistani Espanjaan.	○ ○ ○ ○ ○
Facebook on vähentänyt kasvokkaista kanssakäymistä.	○ ○ ○ ○ ○
Olen tutustunut Facebookin avulla useisiin espanjansuomalaisiin.	○ ○ ○ ○ ○
Olen saanut Facebookin kautta paljon tietoa espanjansuomalaisten yhteisistä tapahtumista.	○ ○ ○ ○ ○
<input style="border: none;" type="button" value=" << Edellinen "/> <input style="border: none;" type="button" value=" Seuraava >> "/>	

Kyselylomake

Johdanto

Opiskelen Vaasan yliopistossa aluetiedettä ja teen opinnäytetyötä espanjansuomalaisista. Tutkimuksellani haluan selvittää mm. Espanjaan muuton syitä ja espanjansuomalaisten yhteisöllisyyttä Espanjassa ja Facebookissa. Tutkielmani ohjaajana toimii Vaasan yliopiston aluetieteen professori Seija Virkkala.

Kuulut kohderyhmääni, jos olet suomalainen ja asut vakituisesti, tilapäisesti tai kausittain (esim. talvisin) Espanjassa. Kysely on anonyymi eli kyselyyn osallistuva henkilö pysyy tuntemattomana. Opinnäytetyön valmistuttua, julkaisen sen Vaasan yliopiston internet sivuilla. Toivon, että voit vastata oheiseen kyselyyni.

Ystävällisesti

Laura Inkeri

E.Loppukommentit

Voitte laittaa tähän halutessanne muita kommentteja tästä kyselystä tai aiheesta

<< Edellinen   Seuraava >>

Sivu 5 / 6

Järjestelmänä Eduix E-lomake 3.1, www.e-lomake.fi